2025/2522

19.12.2025

KOMISJONI OTSUS (EL) 2025/2522,

23. jaanuar 2025,

riigiabi SA.38330 kohta (2019/C) (ex 2016/FC), mida Poola andis ettevõtjale PCC MCAA Sp. z o.o.

(teatavaks tehtud numbri C(2025) 402 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt nendele sätetele ([1]) ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 14. veebruaril 2014 sai komisjon kaebuse (edaspidi „kaebus“) äriühingult CABB GmbH (edaspidi „kaebuse esitaja“), kes väitis, et Poola Vabariik (edaspidi „Poola“) on andnud ettevõtjale PCC MCAA Sp. z o.o. ([2]) (edaspidi „PCC“) ebaseaduslikku riigiabi, et rajada uus monokloroäädikhappe tootmise tehas Alam-Sileesias. Kaebuse esitaja väitis, et kõnealune abi on siseturuga kokkusobimatu.

(2) Komisjon edastas kaebuse mittekonfidentsiaalse versiooni Poolale 28. märtsil 2014. 23. juulil 2014 esitasid Poola ametiasutused märkused kaebuse kohta.

(3) 23. septembril 2014 saatis komisjon kaebuse esitajale oma esialgse hinnangu väidetava riigiabi kohta. Kaebuse esitaja edastas täiendavad märkused 23. oktoobril 2014, 13. mail 2015, 25. augustil 2016 ja 7. juunil 2018.

(4) Komisjon küsis Poolalt lisateavet 9. veebruaril 2015, 2., 11. ja 24. märtsil 2015, 23. juunil 2015, 9. oktoobril 2015, 20. novembril 2015, 4. septembril 2017, 14. septembril 2018 ja 7. detsembril 2018. Poola esitas lisateavet 5., 16. ja 30. märtsil 2015, 20. juulil 2015, 13. novembril 2015, 21. detsembril 2015, 12. jaanuaril 2016, 20. jaanuaril 2017, 12. juulil 2017, 8. märtsil 2018, 8., 21. ja 28. mail 2018, 30. oktoobril 2018, 5. novembril 2018 ning 13., 14. ja 19. märtsil 2019.

(5) 25. märtsil 2015 kohtus komisjon kaebuse esitajaga.

(6) 27. jaanuaril 2017 kohtus komisjon Poola ametiasutustega.

(7) 31. oktoobri 2019. aasta otsusega teatas komisjon Poola ametiasutustele oma otsusest algatada abi suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 108 lõikes 2 sätestatud ametlik uurimismenetlus (edaspidi „menetluse algatamise otsus“).

([1]) ELT C 144, 30.4.2020, lk 42.
([2]) Toonase nimega PCC P4 Sp. z o.o., millest sai 28. mail 2014 Poola riiklikusse kohturegistrisse (KRS) tehtud kandega PCC MCAA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (PCC MCAA Sp. z o.o.).

(8) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 30. aprillil 2020 ([3]). Komisjon kutsus huvitatud isikuid üles esitama oma märkused ühe kuu jooksul.

(9) Komisjon sai pärast menetluse algatamise otsuse avaldamist 26 seisukohta. 13. mail 2020 esitas märkused Seda Group Sp. z o.o. 14. mail 2020 esitasid märkused üks PCC töötaja (kes edastas märkused 25 PCC töötaja nimel), Wołowi maakonna kohalik omavalitsus, ARAPneumatik L.T.M. Kościelniak Sp. j., Główny Instytut Górnictwa, Łukasiewiczi teadusvõrgustiku alla kuuluv Poola tehnoloogiaarenduskeskus PORT ning Poola keemiatööstuse koda. 15. mail 2020 esitasid märkused Rinnen Polska Sp. z o.o. Spedycja Międzynarodowa, Proton SC, Miękinia kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus, VTU Engineering GmbH, ABB Sp. z o.o., Bulk Tainer Logistics Limited, PC Logistic Sp. z o.o. ja PCC Autochem Sp. z o.o. Sellel kuupäeval esitas kaks seisukohta Brzeg Dolny kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus. 18. mail 2020 sai komisjon märkused ühelt taimekaitsetehnoloogia eksperdilt, äriühingult PCC Exol SA, kaks seisukohta ametiühingu NSZZ Solidarność Alam-Sileesia büroo juhatuselt, Wrocławi tehnikaülikoolilt (Politechnika Wrocławska), Wołówi kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuselt, kontsernilt PCC SE (Saksamaa), Alam-Sileesia vojevoodkonna vanema büroolt ja PCC-lt. 1. juulil 2020 edastas komisjon märkused Poolale; ([4]) Poola esitas oma vastused märkuste kohta 3. augusti 2020. aasta kirjaga (mis esitati uuesti inglise keeles kirjaga, mille komisjon registreeris 15. septembril 2020).

(10) Kaebuse esitaja ei esitanud pärast menetluse algatamise otsuse avaldamist märkusi.

(11) 11. augustil 2020 korraldasid komisjoni talitused telekonverentsi Poola ametiasutustega.

(12) 16. oktoobril 2020 sai komisjon täiendavad märkused PCC-lt.

(13) Komisjon küsis Poolalt lisateavet 18. mail ja 16. juulil 2021, 7. ja 8. aprillil, 13. ja 16. mail, 23. juunil ja 6. juulil 2022. Poola esitas teavet 16. juunil ja 1. septembril 2021, 21. märtsil, 4. ja 10. mail, 14. ja 6. juunil ning 6. juulil 2022.

(14) 29. septembril 2022 ja 9. jaanuaril 2023 esitas PCC komisjonile lisateavet. 28. märtsil 2023 küsis komisjon PCC-lt teavet, mille PCC esitas 24. aprillil 2023. 17. mail 2023 saatis komisjon PCC seisukoha mittekonfidentsiaalse versiooni edasi Poola ametiasutustele ning küsis neilt lisateavet. Poola ametiasutused esitasid oma vastused 28. juunil ja 10. juulil 2023.

(15) 22. septembril 2023 küsis komisjon Poolalt lisateavet, mis esitati 30. oktoobril 2023.

2. PROJEKTI JA VÄIDETAVA ABI ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS

2.1. Abisaaja

(16) Abisaaja on kontserni PCC SE (edaspidi „PCC kontsern“) kuuluv ettevõte PCC. PCC on suurettevõte, mis loodi 2010. aastal selleks, et viia ellu investeerimisprojekt ultrapuhta monokloroäädikhappe tootmistehase rajamiseks.

(17) PCC kontsern tegutseb üle maailma mitmesugustes sektorites, sealhulgas keemiatööstus, logistika ja energeetika. PCC kontsernis töötab 3 300 inimest ja sellel on tegevuskohad 17 riigis ([5]).

([3]) Vt joonealune märkus nr 1.
([4]) Komisjon ei edastanud PCC esitatud märkusi, sest need olid märgitud konfidentsiaalseks ja olid kaitstud kutsesaladusega.
([5]) Vt „Companies of the PCC Group - nearly 1000 chemical products“ (29. juuli 2024. aasta seisuga).

2.2. **Investeerimisprojekt**

(18) Projekt on seotud esialgse investeeringuga uude ultrapuhta monokloroäädikhappe tootmistehasesse Brzeg Dolnys, mis asub Alam-Sileesia vojevoodkonnas (piirkond PL51 Dolnośląskie) (edaspidi „projekt“). Projekti raames olid abikõlblikud uue materiaalse vara, täpsemalt maa, hoonete ja sisseseade soetamise kulud.

(19) Projekt asub Wałbrzychi erimajandustsoonis.

(20) Projekti eesmärk oli rajada innovatiivne tehas ultrapuhta monokloroäädikhappe (monokloroäädikhappe vorm, milles dikloroäädikhappe sisaldus on kuni 90 ppm) tootmiseks; tehase suurim teoreetiline aastane tootmisvõimsus (edaspidi „nimivõimsus“) pidi olema 42 kt.

(21) Monokloroäädikhape on vahesaadus, mida kasutatakse mitmesugustes orgaanilise sünteesi protsessides, sealhulgas taimekaitsevahendite, väetiste, plastide, detergentide, värvide, kosmeetika ja isikliku hügieeni toodete valmistamisel. Peamiselt kasutatakse monokloroäädikhapet karboksümetüültselluloosi tootmisel, mida kasutatakse omakorda näiteks liimide, detergentide, seebi, emulsioonvärvide paksendaja ning toiduainete paksendaja, emulgaatori ja stabilisaatori valmistamiseks. Samuti kasutatakse seda betaiinide (juuksehooldustoodetes kasutatavad amfoteersed pindaktiivsed ained, nt tioglükoolhape) tootmisel, põllumajanduskemikaalide tööstuses ja mitmesugustel muudel viisidel ([6]).

2.3. **Abimeetmete eesmärk**

(22) 2012. ja 2013. aastal andsid Poola ametiasutused PCC-le projekti elluviimiseks abi kahe eraldiseisva meetme kaudu – otsetoetus ja maksuvabastus (edaspidi koos „abimeetmed“ ja eraldi „abimeede“). Projekti eesmärk oli toetada arengut piirkonnas, mis abimeetmete rakendamise ajal oli ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel abikõlblik ala. 2012. ja 2013. aastal kehtinud regionaalabi kaardi kohaselt (edaspidi „Poola regionaalabi kaart aastateks 2007–2013“) ([7]) oli asjaomase piirkonna puhul abi ülemmäär suurettevõtete jaoks 40 %.

2.4. **Abimeetmed**

2.4.1. *Esimene abimeede (toetus)*

(23) 4. aprillil 2012 andis Poola majandusministeerium PCC-le abi otsetoetusena summas 66 995 311,50 Poola zlotti (16 124 798,18 eurot ([8])) (diskonteeritud väärtuses), et viia ellu investeerimisprojekt, mille puhul abikõlblikud kulud moodustasid diskonteeritud väärtuses 223 317 705 Poola zlotti (53 749 327 eurot ([9])) (edaspidi „toetus“).

(24) Väidetavalt anti toetust riigiabi kava alusel (edaspidi „toetuskava“), mille eesmärk oli hõlbustada finantsabi andmist majanduse jaoks väga tähtsateks investeeringuteks kooskõlas innovatiivse majanduse rakenduskavaga aastateks 2007–2013 (edaspidi „rakenduskava“). Toetuskava jõustus investeeringuteks ette nähtud regionaalabi meetmena komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 (EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks) (edaspidi „määrus 800/2008“) ([10]) artikli 13 alusel.

(25) Toetuskava riigisisene õiguslik alus oli ministri 8. mai 2009. aasta määrus majanduslikult oluliste finantsinvesteeringute kohta innovatiivse majanduse rakenduskava raames (edaspidi „rakenduskava määrus“) ([11]). Rakenduskava määruse artiklis 19 oli sätestatud, et see jõustub avaldamise kuupäeval. See avaldati ja jõustus 20. mail 2009. Toetuskavaga nähti ette rakenduskava alusel antava toetuse tingimused, näiteks projekti raames loodavate töökohtade arv ja kättesaadavaks tehtava abi ülemmäär.

([6]) „From shampoo to glyphosate or where monochloroacetic acid is used - PCC Group Product Portal“ (viimati vaadatud 29. juulil 2024).
([7]) Komisjoni 13. septembri 2006. aasta otsus C(2006) 4010 juhtumi SA.21529 (N531/06) kohta – Poola – regionaalabi kaart aastateks 2007–2013 (ELT C 256, 24.10.2006, lk 6).
([8]) Arvutatud vahetuskursiga EUR/PLN 4,1548, mis kehtis abi andmise kuupäeval, 4. aprillil 2012 (ELT C 102, 5.4.2012, lk 28).
([9]) Samas.
([10]) ELT L 214, 9.8.2008, lk 3, http://data.europa.eu/eli/reg/2008/800/oj.
([11]) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007–2013 (Dz. U. z 2009 r. nr 75, poz. 638).

(26) Määruse 800/2008 artikli 9 lõike 1 alusel peab liikmesriik edastama komisjonile abimeetme kohta kokkuvõtliku teabe 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest.

(27) Poola ametiasutused edastasid komisjonile toetuskava kohta kokkuvõtliku teabe majandusministeeriumi 29. juuli 2009. aasta kirjaga. Toetuskava registreeriti komisjonis 29. juulil 2009 numbri SA.29131 (X 656/2009) all ajavahemikuks 20. maist 2009 kuni 31. detsembrini 2013.

(28) Ministri 2. märtsi 2010. aasta määrusega (edaspidi „rakenduskava muutmise määrus“) ([12]) tegid Poola ametiasutused rakenduskava määruses muudatusi – muu hulgas vähendati töötlevasse tööstusesse tehtavate investeeringute abil loodavate töökohtade nõutavat miinimumarvu 200-lt 150-le ning suurendati töötleva tööstuse projektide jaoks kättesaadavaks tehtava abi ülemmäära 25 %-lt 30 %-le.

(29) Rakenduskava muutmise määruse artiklis 3 oli märgitud, et see jõustub avaldamise kuupäeval. See avaldati ja jõustus 16. märtsil 2010. Poola ei edastanud komisjonile ajakohastatud kokkuvõtlikku teavet muudetud kava kohta (edaspidi „muudetud toetuskava“).

(30) 15. detsembril 2010 ([13]) taotles PCC muudetud toetuskava alusel toetust projekti jaoks. Toetuse taotluses oli märgitud, et projekti abikõlblikud kulud on kokku 223 317 705 Poola zlotti, ning abi taotleti summas 66 995 311,50 Poola zlotti. PCC märkis taotluse vormil, et toetus võimaldaks projekti Euroopa Liidu territooriumil (Poolas) täies ulatuses ellu viia. Projekti sai käsitada suurprojektina nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 ([14]) (edaspidi „määrus 1083/2006“) tähenduses. Taotluse osana esitas PCC deklaratsioonid selle kohta, et ta ei kvalifitseeru raskustes olevaks ettevõtjaks. Poola ametiasutused kontrollisid taotluse läbivaatamisel PCC finantsseisundit. Nagu Poola ametiasutused ametliku uurimise käigus täpsustasid, sai PCC 2. märtsil 2011 neilt ametiasutustelt kirja, milles märgiti, et tehtud on otsus toetust anda. Selles kirjas palusid Poola ametiasutused PCC-l esitada kõik dokumendid selleks, et Euroopa Komisjon saaks abi kinnitada ([15]).

(31) 4. aprillil 2012 andsid Poola ametiasutused PCC-le toetust toetuslepingu ([16]) (edaspidi „toetusleping“) sõlmimisega. Toetuslepingu preambulis tuletati muu hulgas meelde rakenduskava määruse (muudetud kujul) ja määruse 800/2008 sätteid. Toetuslepingu punkti 1 alapunktis 1 märgiti, et projekt on kavas ellu viia rakenduskava allmeetme 4.5.1 alusel (toetus töötleva tööstuse investeeringuteks). Toetuslepingu punkti 5 alapunktis 27 märgiti, et kui toetusesaaja peaks ellu viima suurprojekti ([17]) rakenduskava määruse (mida muudeti rakenduskava muutmise määrusega) tähenduses, makstakse toetus välja tingimusel, et komisjon on abi kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 659/1999 (edaspidi „määrus 659/1999“) ([18]) heaks kiitnud, või kui loetakse, et ta on selle heaks kiitnud. Toetuslepingu punkti 4 alapunktis 3 osutati, et kui projekti maksumus kujuneb suuremaks kui algne abikõlblike kulude summa 223 317 705 Poola zlotti (53 749 327 eurot), ei ole kõnealune vahe abikõlblik ja selle peab katma PCC.

([12]) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 marca 2010 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. z 2010 r. nr 40, poz. 231).

([13]) Pärast esialgset abitaotlust, mis esitati 2. novembril 2010.

([14]) Nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999 (ELT L 210, 31.7.2006, lk 25, http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1083/oj).

([15]) „Ponadto, zwracam się z prośbą o przekazanie pełnej dokumentacji dot. Potwierdzenia pomocy przez Komisję Europejską.“

([16]) 4. aprilli 2012. aasta toetusleping nr POIG.04.05.01-00.028/10-00 projekti jaoks eesmärgiga rajada innovatiivne tehas ultrapuhta monokloroäädikhappe tootmiseks; allmeede 4.5.1 (toetus töötleva tööstuse investeeringuteks); meede 4.5 (toetus investeeringuteks, millel on oluline mõju majandusele; 4. prioriteetne suund – investeeringud uuenduslikesse ettevõtjatesse innovatiivse majanduse rakenduskava 2007–2013 alusel).

([17]) Rakenduskava määruse (rakenduskava muutmise määrusega muudetud kujul) artiklis 7 käsitatakse suure investeerimisprojektina projekte, mille puhul kõigist allikatest saadava kavandatava abi koguväärtus ületab muu hulgas 30 miljonit eurot, kui investeering tehakse piirkonnas, mille puhul abi ülemmäär on 40 %.

([18]) Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj).

(32) Kuna projekti abikõlblikud kulud ületavad 50 miljonit eurot, on tegemist suure investeerimisprojektiga määruse 800/2008 artikli 2 punkti 12 tähenduses ([19]). Selle määruse artikli 9 lõike 4 kohaselt pidid liikmesriigid esitama komisjonile kokkuvõtliku teabe suurtele investeerimisprojektidele kava alusel antud regionaalabi kohta 20 tööpäeva jooksul alates päevast, mil abi anti. Poola ametiasutused esitasid komisjonile toetuse kohta kokkuvõtliku teabe 25. juunil 2012 ([20]).

(33) Komisjon vaatas muudetud toetuskava (ja selle kohaldamise mitme abisaaja suhtes) läbi 2014. aastal oma iga-aastase järelkontrolli raames, mille käigus uuriti liikmesriikides määruse 800/2008 alusel rakendatud abimeetmete valimit ([21]). Sel ajal ei tuvastanud komisjon probleeme seoses muudetud toetuskava vastavusega määrusele 800/2008.

(34) 25. septembril 2014 kiitis komisjon heaks Euroopa Regionaalarengu Fondi (edaspidi „ERF“) rahalise toetuse projektile (edaspidi „suurprojekti otsus“) ([22]).

2.4.2. *Teine abimeede (maksuvabastus)*

(35) Kaebuse esialgse uurimise käigus avastas komisjon, et Poola oli PCC heaks projektiga seoses rakendanud teise abimeetme (edaspidi „maksuvabastus“); seda tehti riigiabi kava alusel, mille eesmärk oli hõlbustada investeeringuid Poola erimajandustsoonides (edaspidi „maksuvabastuse kava“).

(36) Maksuvabastuse kava riigisisene õiguslik alus oli ministrite nõukogu 10. detsembri 2008. aasta määrus riigiabi andmise kohta ettevõtjatele, kes tegutsevad erimajandustsoonides majandustegevusega tegelemiseks antud loa alusel (edaspidi „erimajandustsoonide määrus“) ([23]) (jõustunud 30. detsembril 2008), samuti 20. oktoobri 1994. aasta seadus erimajandustsoonide kohta (edaspidi „erimajandustsoonide seadus“) ([24]) ja 15. veebruari 1992. aasta seadus äriühingu tulumaksu kohta (edaspidi „äriühingu tulumaksu seadus“) ([25]). Nagu on osutatud erimajandustsoonide seaduse artiklis 2 ja 3, võidakse erimajandustsoonid luua Poola asustamata piirkondades, et soodustada majandusarengut riigi teatavas osas. Erimajandustsoonide seaduse artikli 12 ja artikli 16 lõike 1 ning äriühingu tulumaksu seaduse artikli 17 lõike 1 punkti 34 kohaselt on võimalik erimajandustsoonis loa alusel teostatavaks majandustegevuseks saada vabastus äriühingu tulumaksust.

(37) Maksuvabastuse kava jõustus investeeringuteks ettenähtud regionaalabi meetmena määruse 800/2008 artikli 13 alusel. Poola ametiasutused esitasid kava kohta kokkuvõtliku teabe – mis on nõutav määruse 800/2008 artikli 9 lõike 1 kohaselt (põhjendus 26) – majandusministeeriumi 12. veebruari 2009. aasta kirjaga.

(38) Maksuvabastuse kava registreeriti komisjonis 12. veebruaril 2009 numbri SA.27752 (X 193/2009) all ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

(39) 15. jaanuaril 2013 avaldas Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna IP Sp. z o.o. (edaspidi „erimajandustsooni haldur“) kutse Wałbrzychi erimajandustsoonis Invest-Park majandustegevuse teostamise loa taotlemiseks läbirääkimistega hankemenetluse teel (edaspidi „taotluste esitamise ettepanek“). Taotluste esitamise ettepanekus oli märgitud, et load väljastatakse erimajandustsoonide seaduse ja erimajandustsoonide määruse alusel kooskõlas

([19]) Artikli 2 punktis 12 on sätestatud: „suur investeerimisprojekt – investeering põhivarasse, mille abikõlblikud kulud ületavad 50 miljonit eurot, arvutatuna abi andmise kuupäeval kehtivate hindade ja vahetuskursside kohaselt.“

([20]) Komisjonis registreeritud juhtuminumbri SA.35025 (2012/MF) all.

([21]) Komisjonis registreeritud juhtuminumbri SA.29131 (2014/MX) all.

([22]) Komisjoni 25. septembri 2014. aasta otsus C(2014) 6943 final, milles käsitletakse ultrapuhta monokloroäädikhappe innovatiivse tootmistehase suurprojekti innovatiivse majanduse rakenduskava raames, millega seoses antakse Poolas lähenemiseesmärgi alusel struktuuriabi Euroopa Regionaalarengu Fondist.

([23]) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 232, poz. 1548).

([24]) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. nr 42, poz. 274).

([25]) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. nr 74, poz. 397).

hanketingimustega. Hanketingimustes osutati sellele, et läbirääkimised peetakse muu hulgas järgmiste õigusaktide alusel: erimajandustsoonide seadus, 30. aprilli 2004. aasta seadus riigiabi menetlusnormide kohta (edaspidi „riigiabi seadus“), ([26]) erimajandustsoonide määrus, määrus 800/2008, regionaalabi suunised aastateks 2007–2013 (edaspidi „2007. aasta suunised“) ([27]) ning ministrite nõukogu 13. oktoobri 2006. aasta määrus regionaalabi kaartide kehtestamise kohta ([28]) (edaspidi „regionaalabi kaartide määrus“).

(40) 11. veebruaril 2013 taotles PCC erimajandustsooni haldurilt luba projekti elluviimiseks erimajandustsoonis; see annaks talle õiguse saada maksuvabastust. Taotlusvormis märkis PCC, et projekti abikõlblikud kulud on 200 000 000 Poola zlotti, ehkki taotlusega koos esitatud äriplaanis oli märgitud, et abikõlblikud kulud on vähemalt 200 000 000 Poola zlotti ja maksimaalselt 300 000 000 Poola zlotti. Koos taotlusega esitatud finantsanalüüsi kohaselt moodustasid investeerimiskulud 301 478 910 Poola zlotti. PCC esitas ka muud finantsteavet eesmärgiga tõendada, et ta ei kvalifitseeru raskustes olevaks ettevõtjaks. Taotluses märkis PCC, et sai toetust maksimumsummas 66,9 miljonit Poola zlotti. Ta märkis, et katab oma enam kui 25 % projekti abikõlblikest kuludest ning et see ei hõlma avaliku sektori toetust. Samuti kinnitas PCC, et ta ei olnud enne taotluse esitamist tööd projekti kallal alustanud ning et ta on reservatsioonideta nõus läbirääkimiste tingimuste ja hanketingimustega.

(41) 12. veebruaril 2013 toimusid läbirääkimised PCC ja läbirääkimiste komitee vahel, mille erimajandustsooni haldur oli moodustanud PCC loataotluse käsitlemiseks. Koostatud menetlusprotokolli (edaspidi „läbirääkimiste aruanne“) kohaselt lepiti kokku, et PCC-le antakse luba projekti elluviimiseks erimajandustsoonis. Projekti kulud pidid olema enam kui 200 000 000 Poola zlotti ja abikõlblikud kulud maksimaalselt 300 000 000 Poola zlotti. Läbirääkimiste aruandes märgiti, et PCC-d teavitati asjaolust, et riigiabi andmise tingimused on sätestatud Poola ja liidu õiguses, eeskätt riigiabi seaduses, regionaalabi kaartide määruses, erimajandustsoonide määruses, määruses 800/2008 ja 2007. aasta suunistes.

(42) 19. veebruaril 2013 väljastas erimajandustsooni haldur PCC-le loa majandustegevusega tegelemiseks Wałbrzychi erimajandustsoonis (edaspidi „erimajandustsooni luba“) ([29]). Sellega anti PCC-le õigus saada projektiga seoses äriühingu tulumaksu vabastust. Erimajandustsooni luba sisaldas tingimust, et maksuvabastuse saamiseks peavad projekti raames kantavad abikõlblikud kulud muu hulgas olema minimaalselt 200 000 000 Poola zlotti (47 985 796 eurot) ([30]) (nominaalväärtus) ja maksimaalselt 300 000 000 Poola zlotti (71 978 694 eurot) ([31]) (nominaalväärtus). Poola ametiasutused teatasid komisjonile, et projekti maksimaalsed abikõlblikud kulud olid (diskonteeritud väärtuses) erimajandustsooni loa väljastamise kuupäeva seisuga 271 513 408 Poola zlotti (65 143 935 eurot) ([32]).

(43) Erimajandustsooni loal ei olnud kindlaks määratud abisummat, mida PCC-l oleks maksuvabastuse tulemusena õigus saada, samuti ei olnud märgitud seda, et PCC sai toetust (ega selle summat).

(44) Kuna projekti puhul on tegemist määruse 800/2008 tähenduses suure investeerimisprojektiga (põhjendus 30), pidid Poola ametiasutused selle määruse artikli 9 lõike 4 alusel esitama komisjonile kokkuvõtliku teabe 20 tööpäeva jooksul alates abi andmise päevast. Poola esitas kokkuvõtliku teabe 16. juulil 2015, ([33]) st enam kui kaks aastat päras erimajandustsooni loa väljastamist.

([26]) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, (Dz. U. z 2004 r. nr 123, poz. 1291).
([27]) ELT C 54, 4.3.2006, lk 13.
([28]) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 października 2006 r. w sprawie ustalenia map pomocy regionalnej (Dz. U. z 2006 r. nr 190, poz. 1402).
([29]) 17. veebruari 2013. aasta luba nr 255 majandustegevusega tegelemiseks Wałbrzychi erimajandustsoonis Invest-Park.
([30]) Arvutatud vahetuskursiga EUR/PLN 4,1679, mis kehtis 19. veebruaril 2013 (ELT C 49, 20.2.2013, lk 8). NB! Käesolevas otsuses kasutab komisjon Euroopa Keskpanga avaldatud viitekurssi asjaomase kuupäeva kohta. Seetõttu erinevad summad mõnevõrra Poola ja PCC esitatud summadest ning menetluse algatamise otsuses osutatud summadest, mille puhul on mõnel juhul kasutatud teistsuguseid vahetuskursse.
([31]) Samas.
([32]) Oma kokkuvõtlikus teabes maksuvabastuse kohta kasutas Poola vahetuskurssi PLN/EUR 4,1495, mis annab tulemuseks 271 513 408 Poola zlotti (65 432 801 eurot), samal ajal kui komisjon kasutab vahetuskurssi PLN/EUR 4,1679, mille Euroopa Keskpank avaldas 19. veebruari 2013. aasta kohta (ELT C 49, 20.2.2013, lk 8) ja mis annab tulemuseks 271 513 408 Poola zlotti (65 143 935 eurot).
([33]) Komisjonis registreeritud juhtuminumbri SA.42750 (2015/MF) all.

(45) Selles kokkuvõtlikus teabes märkisid Poola ametiasutused, et projekti puhul on maksimaalne abisumma diskonteeritud väärtuses 95 797 682 Poola zlotti (23 086 560 eurot) ([34]). Samuti märkisid nad, et arvesse tuleks võtta 66 995 311,50 Poola zloti (16 124 798,18 eurot) suurust abisummat (põhjendus 23), mis oli projekti jaoks juba antud, mis tähendab et maksuvabastus moodustaks diskonteeritud väärtuses maksimaalselt 28 802 370 Poola zlotti (6 910 523 eurot) ([35]) ehk kahe summa vahe.

(46) Komisjoni esialgse uurimise käigus jõudsid Poola ametiasutused arvamusele, et maksuvabastus oli vastuolus määruse 800/2008 artikli 8 lõikega 2, mille kohaselt peab abisaaja enne abi saava projektiga seotud töö alustamist olema esitanud taotluse abi saamiseks. Poola märkis, et PCC alustas projekti kallal tööd 14. septembril 2012, kuid taotles maksuvabastust alles 11. veebruaril 2013. Sellest tulenevalt algatas Poola arengu- ja rahandusminister 31. märtsil 2016 uurimise seoses maksuvabastuse ebaseaduslikkusega ning hilisemas etapis *ex officio* menetluse erimajandustsooni loa tühistamiseks. 30. detsembri 2016. aasta otsusega nr 290/DI/16 tühistas arengu- ja rahandusminister erimajandustsooni loa põhjendusega, et abil puudus ergutav mõju.

(47) 23. jaanuaril 2017 taotles PCC tühistamisotsuse läbivaatamist, kuna tema väitel tegi ta enne erimajandustsooni loa taotlemist üksnes teostatavusuuringud ega olnud tööd alustanud. Selle taotluse alusel vaatas juhtumi läbi ettevõtlus- ja tehnoloogiaministeerium, kes kinnitas tühistamise 6. märtsil 2018 väljastatud otsusega nr 46/DI/18.

(48) 11. aprillil 2018 esitas PCC selle otsuse peale apellatsioonkaebuse Varssavi vojevoodkonna halduskohtule. 28. novembril 2018 tunnistas vojevoodkonna halduskohus erimajandustsooni loa tühistamise kehtetuks ([36]). 25. veebruaril 2019 esitasid Poola ametiasutused selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Poola kõrgeimale halduskohtule.

(49) 22. septembril 2022 otsustas Poola kõrgeim halduskohus jätta Poola ametiasutuste esitatud apellatsioonkaebuse rahuldamata ning kinnitas Poola ametiasutuste 2016. ja 2018. aasta otsuste tühistamise ([37]) (edaspidi „kõrgeima halduskohtu otsus“). Seega on erimajandustsooni luba praegu täiel määral jõus ([38]).

2.5. **Kaebus**

(50) Kaebuse esitaja on kemikaalide tootmisega tegelev äriühing, kelle peakorter asub Saksamaal ning kes käitab muu hulgas monokloroäädikhappe tootmise rajatisi liidus ja mujal maailmas. Kaebuse esitaja on PCC otsene konkurent monokloroäädikhappe turul ning seega saab teda käsitada huvitatud poolena vastavalt nõukogu määruse (EL) 2015/1589 ([39]) (edaspidi „määrus 2015/1589“) artikli 1 punktile h ning määruse 659/1999 (mis oli jõus ajal, mil kaebus komisjonile esitati) artikli 1 punktile h.

(51) Kaebuses käsitleti üksnes toetust. Kaebuse esitaja väite kohaselt anti toetust ebaseaduslikult ning see on siseturuga kokkusobimatu. Eeskätt märkis kaebuse esitaja, et toetusel puudus ergutav mõju ning et see oli suunatud turule, kus valitses ülevõimsus. Selles küsimuses väitis kaebuse esitaja, et asjaomane tooteturg on ultrapuhta monokloroäädikhappe turg, mitte monokloroäädikhappe turg tervikuna, ning et asjaomane geograafiline turg on EMP, võttes eeskätt arvesse, et suurte transpordikulude tõttu ei ole eksport USAsse kasumlik. Kaebuse kohta on esitatud üksikasjalik kokkuvõte menetluse algatamise otsuses, eelkõige põhjendustes 20–30.

([34]) Poola osutas kokkuvõtlikus teabes vahetuskursile PLN/EUR 4,1495.

([35]) Oma kokkuvõtlikus teabes osutas Poola vahetuskursile PLN/EUR 4,1495, mis annab tulemuseks 28 802 370 Poola zlotti (6 941 166 eurot), samal ajal kui komisjon kasutab vahetuskurssi PLN/EUR 4,1679, mille Euroopa Keskpank avaldas 19. veebruari 2013. aasta kohta (ELT C 49, 20.2.2013, lk 8) ja mis annab tulemuseks 28 802 370,24 Poola zlotti (6 910 523 eurot).

([36]) Toimiku viitenr VI SA/Wa 1642/18.

([37]) Toimiku viitenr II GSK 823/19. Kõrgeima halduskohtu otsuses ei tuvastatud, millal PCC projektiga seotud tööd alustas.

([38]) Poola ametiasutused selgitasid, et erimajandustsooni luba on jõus olnud alates 28. novembrist 2018, mil vojevoodkonna halduskohus tunnistas selle tühistamise kehtetuks. Kuna PCC ei kajastanud kuni 2019. aastani tulu, mille suhtes oleks saanud maksuvabastust kohaldada, ei toonud erimajandustsooni loa tühistamine kaasa PCC poolset nõuet seoses saamata jäänud tuluga.

([39]) Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9, http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

3. MENETLUSE ALGATAMISE PÕHJUSED

(52) Komisjon algatas ametliku uurimismenetluse 31. oktoobril 2019. Menetluse algamise otsuses, mis võeti vastu sellel kuupäeval, esitas ta oma esialgse hinnangu abi kohta, mida Poola ametiasutused PCC-le andsid.

(53) Nagu on osutatud menetluse algatamise otsuse põhjendustes 57–62, tegi komisjon järelduse, et toetus ja maksuvabastus kujutavad endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses; Poola ametiasutused seda ei vaidlustanud (menetluse algatamise otsuse põhjendus 62). Seejärel väljendas komisjon kahtlust selle suhtes, kas abimeetmed vastavad asjaomaste grupierandi määruste nõuetele ning on kohaldatavate suuniste alusel kokkusobivad siseturuga.

3.1. Abimeetmete vastavus grupierandi määruste nõuetele

3.1.1. *Muudetud toetuskava vastavus nõuetele*

(54) Komisjon leidis, et rakenduskava muutmise määrusega tehti toetuskavas olulisi muudatusi ning kuna Poola ei esitanud ajakohastatud kokkuvõtlikku teavet ega teavitanud muudetud toetuskavast ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 alusel, kohaldati kõnealust kava alates 2. märtsist 2010 (mil muudatused jõustusid) ebaseaduslikult (menetluse algatamise otsuse põhjendused 65–70).

3.1.2. *Toetuse vastavus nõuetele*

(55) Toetust anti muudetud toetuskava alusel. Võttes arvesse, et määruse 800/2008 artikli 13 lõige 1 (kus käsitletakse täiendavat erakorralist regionaalabi) ei olnud kohaldatav, tuli toetusest seega teatada ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 alusel; kuna Poola seda ei teinud, leidis komisjon, et kõnealust toetust anti ebaseaduslikult (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 71–73).

(56) Lisaks märkis komisjon, et isegi kui ta muudaks oma esialgset järeldust muudetud toetuskava kohta, oleks ta sellegipoolest seisukohal, et toetus ei kuulu määruse 800/2008 kohaldamisalasse, kuna abi andmise akt ei sisaldanud määruse 800/2008 artikli 3 lõike 1 kohaselt nõutavaid sõnaselgeid viiteid ning Poola ei esitanud toetuse kohta kokkuvõtlikku teavet, mis on nõutav artikli 9 lõike 4 kohaselt (põhjendus 30) (menetluse algatamise otsuse põhjendused 74–78).

3.1.3. *Maksuvabastuse kava vastavus nõuetele*

(57) Komisjon märkis, et kuigi Poola ei esitanud maksuvabastuse kava kohta kokkuvõtlikku teavet 20 tööpäeva jooksul, nagu on nõutav määruse 800/2008 artikli 9 lõike 1 kohaselt, tegi ta seda 12. veebruaril 2009. Komisjonil ei olnud andmeid selle kohta, et määruse 800/2008 muud kohaldatavad tingimused ei olnud täidetud (menetluse algatamise otsuse põhjendus 81).

3.1.4. *Maksuvabastuse vastavus nõuetele*

(58) Komisjon juhtis tähelepanu Poola seisukohale, et maksuvabastus ei vastanud määruse 800/2008 artikli 8 lõikele 2, kuna PCC alustas projektiga seotud töid enne kõnealuse abi taotlemist (põhjendus 46). Komisjon andis sellele hinnangule esialgse nõusoleku, ent märkis, et erimajandustsooni loa kavandatud tühistamine ei olnud veel jõus, kuna PCC oli selle vaidlustanud ning selle suhtes oli pooleli riigisisene kohtumenetlus (menetluse algatamise otsuse põhjendus 82).

(59) Sellegipoolest oli komisjonil täiendavaid kahtlusi selle suhtes, kas maksuvabastus vastas määruse 800/2008 nõuetele. Esiteks kahtles komisjon selles, kas Poola oli nimetatud määruse artikli 8 lõike 3 punkti d kohaselt kontrollinud seda, kas abi puudumisel oleks projekt ellu viidud, ning märkis, et artikli 8 lõikes 4 esitatud erand sellest nõudest ei olnud kohaldatav (menetluse algatamise otsuse põhjendused 85–87).

(60) Teiseks nentis komisjon, et erimajandustsooni luba annab PCC-le õiguse kasutada maksuvabastust abikõlblike kulude puhul, mis moodustavad diskonteeritud väärtuses maksimaalselt 271,5 miljonit Poola zlotti (65,4 miljonit eurot), ([40]) samal ajal kui toetustaotluses kindlaks määratud abikõlblike kulude summa oli diskonteeritud väärtuses 223 miljonit Poola zlotti (56,2 miljonit eurot). Kulude suurenemine ei paistnud olevat tingitud projekti mahu või ulatuse suurenemisest (menetluse algatamise otsuse põhjendus 88).

(61) Kolmandaks, kuna erimajandustsooni loal ei olnud kindlaks määratud antava abi maksimumsummat, ei osutatud toetuse andmisele ega olnud kehtestatud kumuleerimise ülemmäära, ei vastanud see määruse 800/2008 artikli 7 lõikele 1 (menetluse algatamise otsuse põhjendus 89).

(62) Neljandaks ei saanud komisjon välistada, et maksuvabastus lisandub toetusele, mistõttu võib abi ületada lubatavat abi ülemmäära vastavalt Poola regionaalabi kaardile 2007–2013 ja määruse 800/2008 artikli 13 lõikele 3 (menetluse algatamise otsuse põhjendus 90).

(63) Viiendaks tundus, et kõnealune kombineeritud abi summa ületab kohaldatavat eraldi teatamise künnist; see toob omakorda kaasa määruse 800/2008 artikli 6 lõike 2 rikkumise (menetluse algatamise otsuse põhjendus 90).

(64) Kuuendaks, Poola esitas maksuvabastusega seotud kokkuvõtliku teabe lehe alles 16. juulil 2015 (põhjendus 44) – see ei ole kooskõlas määruse 800/2008 artikli 9 lõikega 4 (menetluse algatamise otsuse põhjendus 91).

(65) Lisaks ei sisaldanud maksuvabastuse andmise akt (st erimajandustsooni luba) kohustuslikke sõnaselgeid viiteid, mis on nõutavad määruse 800/2008 artikli 3 lõike 2 kohaselt (menetluse algatamise otsuse põhjendus 92).

(66) Täiendava kaalutlusena märkis komisjon, et kohaldatav ei olnud määruse 800/2008 artikli 13 lõige 1 (menetluse algatamise otsuse põhjendus 93).

(67) Sellest tulenevalt tegi komisjon esialgse järelduse, et maksuvabastuse suhtes ei saa kohaldada määruse 800/2008 kohast grupierandit ning et see anti ebaseaduslikult (menetluse algatamise otsuse põhjendus 93).

3.1.5. *Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 tagasiulatuv kohaldamine*

(68) Komisjon kaalus, kas toetuse ja maksuvabastuse suhtes saaks tagasiulatuvalt kohaldada komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrust (EL) nr 651/2014 (ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks) ([41]) (edaspidi „määrus 651/2014“) selle artikli 58 lõike 1 alusel.

(69) Määruse 651/2014 artikli 14 lõike 12 kohaselt ei tohi abi osakaal (protsendina brutotoetusekvivalendist) ületada abi ülemmäära, mis kehtis asjaomases piirkonnas abi andmise ajal. Kuigi toetus eraldi arvestatuna jäi Poola regionaalabi kaardi 2007–2013 kohase ülemmäära piiresse, siis koos maksuvabastusega vaadelduna ei ole selge, kas see nii oli (menetluse algatamise otsuse põhjendus 96).

([40]) Erimajandustsooni loal on märgitud maksimumsumma 300 000 000 Poola zlotti (nominaalväärtus). Maksuvabastusega seotud kokkuvõtliku teabe lehel märkis Poola, et asjaomane summa on diskonteeritud väärtuses 271 513 408,70 Poola zlotti.

([41]) ELT L 187, 26.6.2014, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj.

(70) Peale selle leidis komisjon kooskõlas oma varasema otsustuspraktikaga, ([42]) et määruse 651/2014 artikli 14 lõike 2 kohaselt (tõlgendatuna koostoimes artikli 2 punktiga 27) oleks tulnud arvesse võtta ka seda abi osakaalu, mis oli ette nähtud Poola regionaalabi kaardiga aastateks 2014–2020 ([43]). Piirkonnas PL51 Dolnośląskie langetati tavapärane suurettevõtjate puhul kasutatav tüüp-piirmäär aastateks 2014–2020 tasemele 25 % brutotoetusekvivalendist. Kui kohaldada regionaalabi jaoks ettenähtud ajakohastatud ülemmäära ja suurtele investeerimisprojektidele antava abi osakaalu vähendamise valemit toetuse taotluses esitatud abikõlblikele kuludele, on maksimaalne lubatav abisumma 12 968 666 eurot (abi osakaal 24,13 %). Poola andis abi vähemalt summas 23 086 560 eurot (diskonteeritud väärtus) (abi osakaal 38,6 %). Sellest tulenevalt ei saanud toetuse ja maksuvabastuse suhtes – koos arvestatuna – määrust 651/2014 tagasiulatuvalt kohaldada (menetluse algatamise otsuse põhjendused 96–99).

(71) Kuna komisjon oli teinud esialgse järelduse, et muudetud toetuskava suhtes ei olnud kohaldatav määrus 800/2008 ning et toetuse ega maksuvabastuse suhtes ei olnud kohaldatav määrus 800/2008 ega määrus 651/2014, leidis ta, et nende kokkusobivust siseturuga on asjakohane hinnata 2007. aasta suuniste alusel (menetluse algatamise otsuse põhjendused 100 ja 101).

3.2. **Siseturuga kokkusobivus 2007. aasta suuniste alusel**

(72) Komisjon viis läbi esialgse uurimise, mille käigus uuriti muudetud toetuskava ja abimeetmete kokkusobivust siseturuga 2007. aasta suuniste alusel.

3.2.1. *Muudetud toetuskava*

(73) Komisjon märkis, et tal ei õnnestunud kinnitada, et muudetud toetuskava vastas 2007. aasta suuniste punktile 38 või 74. Seepärast asus ta esialgsele seisukohale, et muudetud toetuskava ei saa pidada siseturuga kokkusobivaks (menetluse algatamise otsuse põhjendused 102–107).

3.2.2. *Abimeetmed*

(74) Komisjon kahtles, kas PCC heaks rakendatud abimeetmed ([44]) vastasid 2007. aasta suuniste punktidele 38, 67 ja 71.

(75) Mis puudutab punkti 38, siis märkis komisjon, et Poola ametiasutused ei olnud toetuse ega maksuvabastuse puhul nähtavasti väljastanud „kinnitust abi andmise kohta [...] eeldusel, et asjaomase meetme kohta on olemas komisjoni heakskiit“, enne kui projektiga seotud töid alustati (menetluse algatamise otsuse põhjendused 108–112).

(76) Punkti 67 küsimuses ei olnud komisjonile selge, miks PCC esitas toetuse ja maksuvabastuse taotlustes erinevad abikõlblikud kulud. Komisjon arvutas toetuse puhul esitatud summa põhjal – diskonteeritud väärtuses 223 317 710 Poola zlotti (EUR 53 749 328) – abi ülemmäära 38,6 %. Komisjon kahtles, kas abimeetmed koos arvestatuna jäävad selle ülemmäära piiresse (menetluse algatamise otsuse põhjendused 113–123).

(77) Punkti 71 suhtes leidis komisjon, et asjaomased abi andvad asutused peaksid abi kumuleerimist käsitlevatele reeglitele vastavuse tagama abi andmise ajal ja mitte üksnes makse tegemise ajal; tundub, et maksuvabastuse puhul see nii ei olnud. Komisjon seadis kahtluse alla kumuleerimise ülemmääradest kinnipidamise (menetluse algatamise otsuse põhjendused 124–125).

([42]) Komisjoni 20. juuli 2017. aasta otsus C(2017) 5050 final juhtumi SA.38121 (2016/FC) kohta – Slovakkia – Investeeringuteks ettenähtud abi Slovakkia klaasliivatootjale NAJPI a.s. (ELT C 336, 6.10.2017, lk 1). Seda seisukohta ei seadnud kahtluse alla Üldkohus kohtuasjas Kerkosand *vs.* komisjon (T-745/17, EU:T:2020:400) 9. septembril 2020 tehtud otsuses, millega kõnealune otsus tühistati (vt selle otsuse punkt 81).

([43]) Komisjoni 20. veebruari 2014. aasta otsus C(2014) 865 final juhtumi SA.37485 (2013/N) kohta – Poola – regionaalabi kaart aastateks 2014–2020 (ELT C 210, 4.7.2014, lk 1).

([44]) Komisjon märkis, et maksuvabastuse kava kokkusobivust siseturuga ei ole vaja hinnata 2007. aasta suuniste alusel, sest kuna maksuvabastus ei vastanud kava kõigile nõuetele, tuleb seda käsitada kavavälise sihtotstarbelise üksikabina (menetluse algatamise otsuse joonealune märkus nr 74).

(78) Seepärast tegi komisjon esialgse järelduse, et 2007. aasta suuniste alusel ei olnud abimeetmed koos arvestatuna siseturuga kokkusobivad. Samal ajal märgiti, et eraldi võetuna võib toetus olla siseturuga kokkusobiv, kui selle puhul saaks tõendada, et see vastab punktile 38 (menetluse algatamise otsuse põhjendused 126 ja 127).

3.3. **2007. aasta suuniste punkti 68 alapunktides a ja b sätestatud kriteeriumite kohaldamine**

(79) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 129 märkis komisjon, et ta ei saanud välistada, et projekti jaoks antud abi kuulus 2007. aasta suuniste punkti 68 kohaldamisalasse, ([45]) ega saanud teha järeldusi asjaomaste toote- ja geograafiliste turgude kindlakstegemise kohta (menetluse algatamise otsuse põhjendused 132–146). Lisaks ei saanud ta välistada, et punkti 68 alapunktides a ja b sätestatud künnised on täidetud, mistõttu ei saanud ta välistada vajadust üksikasjalikult kontrollida, kas abi on vajalik investeeringule ergutava mõju avaldamiseks ning kas abist saadav kasu kaalub üles sellest tuleneva konkurentsimoonutuse ja mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele (menetluse algatamise otsuse põhjendused 147–160).

(80) Komisjon märkis samuti, et isegi kui punktis 68 sätestatud teste ei olnud vaja teha või kui nende testide tulemus ei oleks nõudnud süvahindamist, ei saanud ta kindlaks teha, et abi positiivne mõju kaalub selgelt üles selle negatiivse mõju ning et abi ei too kaasa lubamatuid konkurentsimoonutusi (menetluse algatamise otsuse põhjendused 161 ja 162).

4. **KOLMANDATE ISIKUTE MÄRKUSED**

(81) Käesolevas jaos esitatakse kokkuvõte märkustest, mille esitasid menetluse algatamise otsuse kohta komisjonile PCC ja veel 24 kolmandat isikut.

(82) PCC esitas sisulisi õiguslikke seisukohti, mis kattusid suuresti Poola esialgsete märkustega menetluse algatamise otsuse kohta. Muude kolmandate isikute seisukohad olid valdavalt seotud projekti kasuga piirkonnale.

4.1. **PCC märkused**

4.1.1. *Muudetud toetuskava*

(83) Muudetud toetuskava küsimuses märkis PCC, et 2007. aasta suunistega ei olnud ette nähtud investeeringuga loodavate töökohtade miinimumarvu. Seega oli investeeringuga loodavate töökohtade nõutava arvu vähendamine rakenduskava muutmise määruses (põhjendus 28) väheoluline muudatus ega mõjutanud muudetud toetuskava vastavust 2007. aasta suunistele.

(84) PCC ei ole nõus väitega, et toetuskava kohaselt ei pidanud haldav ametiasutus pärast abi taotluse saamist kirjalikult kinnitama, et üksikasjaliku kontrolli alusel vastab projekt põhimõtteliselt abikõlblikkuse tingimustele, mis on sätestatud kõnealuses kavas. See nõue on sätestatud abi taotlemise menetlust reguleerivates tingimustes ning peale selle sai PCC sellise kinnituse 3. jaanuari 2011. aasta kirjaga. Lisaks, enne projektiga seotud tööde alustamist oli PCC õigupoolest abi saanud.

4.1.2. *Ergutav mõju*

4.1.2.1. Kulude suurenemine

(85) PCC selgitas, miks olid toetuse ja maksuvabastuse taotlustes märgitud erinevad abikõlblikud kulud (põhjendus 60).

([45]) Kuna ta ei saanud välistada, et projekti jaoks kõigist allikatest saadud abi kogusumma ületas 75 % maksimumsummast, mida 100 miljoni euro suuruste abikõlblike kuludega investeeringu korral on võimalik saada vastavalt abi andmise kuupäeval kehtival heakskiidetud regionaalabikaardil esitatud tüüp-piirmäärale, mida kohaldatakse suurettevõtjate suhtes, st 30 miljonit eurot.

(86) PCC selgituse kohaselt oli PCC kontsern enne projekti kindlaks teinud, et monokloroäädikhappe turul esineb olulisi tõrkeid, suuresti seetõttu, et turul valitsevas seisundis olevad suurtootjad ei tegele innovatsiooniga. Uude tootmistehasesse investeerimise võimalust kaaludes otsustas PCC kontsern innovatiivsel tehnoloogial põhineva uue rajatise kasuks, eeskätt pidades silmas, et selleks oleks võimalik saada riigiabi. Projekti hinnangulised kulud moodustasid esialgu ligikaudu 223 000 000 Poola zlotti.

(87) Kuna PCC kontsernil ei olnud taoliste keerukate investeeringutega kogemusi, palkas ta väliskonsultandiks Siemensi kontserni (edaspidi „Siemens“), et kinnitada investeeringukulude suurus ning aidata teha otsuseid konkreetsete tehniliste lähenemisviiside kohta. Analüüsi tulemusena soovitas Siemens, et vajalike investeeringukulude miinimumsummat tuleks suurendada ligikaudu tasemele 300 000 000 Poola zlotti. Kuna sel juhul oleks investeerimistulu olnud liiga väike, otsustas PCC lisaks toetusele taotleda ka maksuvabastust. PCC märgib, et alates ajast, mil ta sai teadlikuks vajadusest suurendada projekti kulusid, osutas ta kogu kirjavahetuses Poola ametiasutuste ja komisjoniga suuremale summale.

(88) PCC väite kohaselt tegi ta otsuse projekt ellu viia alles pärast seda, kui ta sai kinnituse maksuvabastuse saamise kohta (2013. aasta veebruaris).

4.1.2.2. Tööde algus

(89) PCC ei olnud nõus Poola hinnanguga, et ta alustas projektiga seotud töid enne maksuvabastuse taotlemist; komisjon oli selle hinnanguga esialgu nõus (põhjendus 58). PCC väitis, et ehitustöid alustati 5. aprillil 2013 ([46]) ning et esimene kindel kokkulepe projektiga seotud varustuse tellimiseks sõlmiti 16. augustil 2013 ([47]). Enne nende meetmete võtmist oli ta üksnes teinud teostatavusuuringud projekti ettevalmistamiseks, nagu tavapärane äritava ette näeb.

(90) PCC rõhutas projekti tulemusena kasutusele võetava tootmismeetodi innovatiivsust. Esialgse kontseptsiooni väljakujundamiseks tehti kolmandatest isikutest konsultantidega koostööd alates 2008. aastast. Tootmismeetod hõlmab mitut protsessi, mida ei ole võimalik nõuetekohaselt modelleerida ilma empiiriliste katseteta, muu hulgas seetõttu, et need on keerukad ja neid mõjutavad mitmesugused muutujad. Seega saab vajalikke andmeid koguda ainult laboritingimustes. […]. Katsete tegemist tööstuslikus mahus käitatavas tehases […] peeti liiga riskantseks. […] ([48]) […]. Seepärast otsustas PCC Siemensi nõuannete alusel katsetada projekti teostatavust pooltehnilises mahus katseseadme abil, mis tagaks sarnased tingimused nagu tööstuslike reaktorite puhul […].

(91) PCC selgitas, et katseseade ise koosnes mitmest väiksest seadmest, mis olid paigaldatud kahele ligikaudu 2 meetri kõrgusele terasraamile; need hõivasid väikese ala (1 m × 2 m ja 1 m × 1 m) ruumis, mida oli kavas kasutada uurimistegevuseks. Katseseade ei olnud püsivalt põrandale kinnitatud ning see oli hõlpsasti demonteeritav ja teisaldatav. Selle kasutuselevõtuks ei olnud vaja mingeid ehitustöid. Õigupoolest saadeti kõik katseseadme komponendid kohe pärast PCC-le tarnimist Siemensile Saksamaal.

(92) Katseseadme kogumaksumus oli ligikaudu 150 000 eurot, mis on PCC väite kohaselt vaid väike osa projekti kogumaksumusest. 17. oktoobril 2012 ostis PCC katseseadme teatavad väiksemad osad väärtusega 23 854,19 Poola zlotti (5 814 eurot) (k.a käibemaks) ([49]); enamik kuludest kanti pärast erimajandustsooni loa väljastamist.

(93) PCC märkis, et kui katseprojekti tulemused oleksid olnud ebarahuldavad, oleks ta saanud projektist taganeda, arvestades, et ettevalmistustöödega seoses kantud kulud olid väikesed. Peale selle eeldas PCC, et sellisel juhul oleks ta katseprojektiga seotud intellektuaalomandi õigustest loobunud, et katta võimalik kahjum või seda vähendada. PCC märkis, et seepärast kajastas ta kõik katseprojektiga seotud kulud oma analüütilises raamatupidamisarvestuses eraldi, et tootmiskulusid saaks arvesse võtta kõnealuse intellektuaalomandi eest küsitava minimaalse müügihinna määramisel.

([46]) Seda tõendab esimene sissekanne ehitustööde päevikus, mille PCC projekti jaoks koostas.

([47]) Tarnelepingu sõlmimine äriühinguga […](*), et saada osa monokloroäädikhappe tootmiseks vajalikust varustusest. *[* Konfidentsiaalne teave]*.

([48]) […].

([49]) Arvutatud vahetuskursiga EUR/PLN 4,1029, mis kehtis 17. oktoobril 2012 (ELT C 314, 18.10.2012, lk 2).

(94) PCC märkis, et eeskätt kooskõlas 2007. aasta suuniste ja määrusega 651/2014 ei saa teostatavusuuringute korraldamist ega katseseadet pidada tööde alustamiseks.

(95) Lisaks märkis PCC pärast kõrgeima halduskohtu otsust (põhjendus 49), et Poola ametlik seisukoht oli see, et erimajandustsooni luba ei tohiks tühistada seetõttu, et see ei vasta vormilisele ergutava mõju nõudele. Kuna komisjon ei väljendanud menetluse algatamise otsuses selle kohta kahtlusi, peaks selle järeldus niisiis olema sama.

4.1.3. *Vastavus 2007. aasta suuniste nõuetele*

4.1.3.1. Punkt 68 – süvahindamine

(96) PCC märkis, et 2007. aasta suuniste punkti 68 kohast süvahindamist ei olnud vaja teha, kuna ükski selles punktis osutatud künnis ei olnud saavutatud.

4.1.3.1.1. Punkt 68 – 75 % künnis

(97) PCC märgib, et 2007. aasta suuniste punkti 68 kohaldamiseks peab kõigist allikatest saadava abi kogusumma ületama 75 % abi maksimumsummast, mida 100 miljoni euro suuruste abikõlblike kuludega investeeringu korral on võimalik saada vastavalt abi andmise kuupäeval kehtival heakskiidetud regionaalabikaardil esitatud tüüp-piirmäärale, mida kohaldatakse suurettevõtjate suhtes (edaspidi „75 % künnis“). Samuti on PCC väite kohaselt selge, et asjaomane summa oli nii toetuse kui ka maksuvabastuse andmise ajal 30 miljonit eurot ([50]). PCC rõhutab, et toetuse summa üksi on sellest summast märksa väiksem.

(98) Lisaks väidab PCC, et maksuvabastus on õigusnormide alusel piiratud, mistõttu ei jõua abimeetmed koos selle summani. PCC juhib tähelepanu, et erimajandustsoonide määruse artikli 4 lõikes 5 on sätestatud järgmine: „üksikabi projektist tuleb Euroopa Komisjonile teatada juhul, kui kõigist allikatest antava regionaalabi kogusumma ületab 75 % abi maksimumsummast, mida 100 miljoni euro suuruste abikõlblike kuludega investeeringu elluviimiseks võib anda vastavalt abi andmise kuupäeval kehtiva heakskiidetud regionaalabikaardi kohasele riigiabi tüüp-piirmäärale, mida kohaldatakse suurettevõtjate suhtes.“

(99) Lisaks märgib PCC, et erimajandustsoonide määruse artikli 1 kohaselt tohib maksuvabastuse kava alusel riigiabi anda üksnes juhul, kui määruse 800/2008 tingimused on täidetud. Seega ei oleks selle kava alusel saanud anda abi summas, mis ületab 75 % künnist ja mille suhtes ei saaks selle määruse alusel kohaldada grupierandit. Seda tõendab PCC väite kohaselt ka asjaolu, et äriühingu tulumaksu seaduse ([51]) artikli 17 lõike 1 punktis 34 on sätestatud, et „[maksuvabastuse kavaga] antud riigiabi summa ei tohi ületada ettevõtjale abikõlblikes piirkondades antava abi suurimat võimalikku summat vastavalt eraldiseisvatele sätetele“. Nende eraldiseisvate sätete alla kuulub erimajandustsoonide määrus, sealhulgas 75 % künnis. PCC väite kohaselt on erimajandustsoonide määruse ja äriühingu tulumaksu seadusega tagatud, et kui abi saavutab 75 % künnise, kaotab investor ainuüksi õigusnormide alusel õiguse saada täiendavat maksuvabastust erimajandustsoonis elluviidavate projektide puhul.

(100) Lisaks märgib PCC, et liidu õiguses sätestatud künnistele vastavad piirangud lisati Poola õigusaktidesse erimajandustsoonide märkimisväärse reformi raames, mis tehti osana Poola ühinemisest liiduga. Enne seda olid maksuvabastused piiratud vaid ajaliselt ja mitte summa osas.

(101) PCC märgib, et 75 % künnis tuleneb otseselt sellisest üldkohaldatavast õigussättest, mille on vastu võtnud pädev asutus ning mis on nõuetekohaselt välja kuulutatud, täielikult läbipaistev ja kättesaadav kõigile huvitatud isikutele. Seepärast on eeldatavasti iga ettevõtja kohaldatavast 75 % künnisest teadlik, olenemata erimajandustsoonis majandustegevusega tegelemiseks antud konkreetses loas sätestatust. Ettevõtja, kes sellegipoolest taotleb maksuvabastust seda piirmäära ületavas summas, on arvatavasti kajastanud tasumisele kuuluva maksusumma õigusvastaselt liiga väiksena, mistõttu on maksuhalduril õigus nõuda sisse maksuvõlg koos viivisega. Kui ülemäärast summat taotletakse tahtlikult, võib see isegi kaasa tuua kriminaalvastutuse.

([50]) 40 % × (75 % × 100 miljonit eurot) = 30 miljonit eurot.

([51]) Mis oli kohaldatav ajal, mil PCC-le erimajandustsooni luba anti.

(102) Sellega seoses märgib PCC, et ettevõtjad peavad maksuvabastuse kajastama oma iga-aastases maksudeklaratsioonis ning peavad pidama arvestust maksuvabastuse kohta. Maksuhalduril on tõhusad juriidilised, menetluslikud ja IT-vahendid, et tulemuslikul viisil kontrollida selle maksuvabastuse summat, mida ettevõtjal on õigus saada, sealhulgas on tal õigus maksuvabastust saavaid ettevõtjaid auditeerida.

(103) PCC väidab, et vähendamisvalemit rakendades oleks maksimaalne abisumma, mida tal oleks võimalik projekti jaoks saada, 23 086 560 eurot, mis jääb alla 75 % künnise, mille korral tuleks kohaldada punkti 68. PCC juhib tähelepanu, et komisjon on varem aktsepteerinud ([52]) olukorda, kus liikmesriik võttis pelgalt kohustuse kohaldada 2007. aasta suuniste kohaseid vähendamisnorme; seepärast oleks ebaproportsionaalne järeldada, et Poola õigusnorm koos mitmesuguste menetluslike tagatistega, millele omakorda lisanduvad rahalised ja kriminaalkaristused, ei ole piisav selleks, et tagada nõuetele vastavus.

4.1.3.1.2. Punkt 68 – asjaomased turud

(104) Olenemata asjaolust, et saadud abi ei ületanud 75 % künnist, väidab PCC, et ka punkti 68 alapunktides a ja b sätestatud künnised ei olnud täidetud. Selle tõendamiseks tegi PCC kindlaks järgmised asjaomased toote- ja geograafilised turud.

4.1.3.1.2.1. Tooteturg

(105) PCC märkis, et projektiga seotud asjaomane toode on monokloroäädikhape ise (mitte selle konkreetne variant), ning nõustus menetluse algatamise otsuses esitatud väidetega, ([53]) mis tundusid seda seisukohta toetavat. PCC märkis, et projekti raames pakutakse olenevalt ostjate vajadustest kõigi puhtusastmete, omaduste ja kasutusotstarvetega monokloroäädikhapet ning et neid tooteid ei käsitata eraldi toodetena. Monokloroäädikhappe põhiaine dikloroäädikhape (ühend) sisaldub iga klassi monokloroäädikhappes ning sellest tulenevalt läbib iga klassi monokloroäädikhape sarnased keemilised reaktsioonid, mis annavad sarnased tulemused. See, millise puhtusastmega toodet kasutatakse, sõltub klientide tehnoloogiast ja äriotsustest; ei saa väita, et teatavate toodete arendamiseks on vaja kindla puhtusastmega toodet. Samuti ei ole tingimata tõsi, et kõrgema puhtusastmega monokloroäädikhape on kallim kui tehniliselt puhas monokloroäädikhape, pidades silmas, et hindade määramisel võetakse arvesse klientide vajadusi ja profiili.

(106) PCC märkis, et 2007. aasta suuniste kohaselt hõlmab asjaomane tooteturg kõnealust toodet ja selliseid asendustooteid, mida käsitab asendustootena kas tarbija või tootja (lähtuvalt tootmisseadmete paindlikkusest) ([54]). Projekti raames kasutatavad seadmed annavad PCC-le peaaegu piiramatu paindlikkuse toota ühe puhtusastmega toote asemel teise puhtusastmega toodet. PCC tuletas meelde, et kaebuse esitaja tõdes samuti, et nii tema tehased kui ka Akzo Nobeli tehased pakuvad täielikku paindlikkust, mis puudutab võimalust toota kõigi puhtusastmetega monokloroäädikhapet ([55]).

(107) PCC märkis lisaks, et 2007. aasta suuniste ([56]) kohaselt määratletakse punkti 68 kohaldamisel müük ja näiline tarbimine Prodcomi klassifikatsiooni ([57]) asjakohasel tasemel. Asjaomane Prodcomi klassifikatsiooni kood hõlmab nii monokloroäädikhappe kõiki puhtusastmeid kui ka teisi kloroäädikhappeid, st on märksa laiem ([58]).

([52]) Nt komisjoni 6. juuli 2010. aasta otsus K(2008) 3507 lõplik, mis käsitleb riigiabi C 34/08 (ex N 170/2008), mida Saksamaa soovib anda ettevõtjale Deutsche Solar AG (ELT L 7, 11.1.2011, lk 40, http://data.europa.eu/eli/dec/2011/4(1)/oj), põhjendus 58.
([53]) Põhjendused 26, 134, 137, 139, 140, 149 ja 157.
([54]) 2007. aasta suuniste punkt 69.
([55]) Nagu kaebuse esitaja märkis meetmete esialgse uurimise ajal komisjonile 7. juunil 2018 esitatud seisukohas (põhjendus 3).
([56]) 2007. aasta suuniste punkt 70.
([57]) Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 3924/91 ühenduse tööstustoodangu statistilise vaatluse sisseseadmise kohta (EÜT L 374, 31.12.1991, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/1991/3924/oj).
([58]) 20.14.32.20 Mono-, di- ja trikloroäädikhape, proprioonhape, butaanhape, pentaanhape, nende soolad ja estrid.

(108) Peale selle juhtis PCC tähelepanu sellele, et varasemates komisjoni otsustes on monokloroäädikhappe turgu käsitatud ühe turuna ([59]).

4.1.3.1.2.2. Geograafiline turg

(109) PCC väidab, et asjaomane geograafiline turg on vähemalt Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP“), Põhja-Ameerikat ja Lõuna-Ameerikat hõlmav monokloroäädikhappe turg, et kooskõlas 2007. aasta suuniste punktiga 70 ei ole EMP turg asjakohane ning et turu õigeks segmentimiseks on olemas kergesti kättesaadavad statistilised andmed ([60]). PCC on nõus komisjoni järeldusega selle kohta, et kaebuse esitaja räägib endale vastu väitega, et turuks on EMP turg, arvestades, et kaebuse esitaja ise viitas Hiina impordile EMPsse ning et kaubandusstatistikas on kajastatud eksporti Euroopast USAsse ([61]).

(110) PCC väite kohaselt on monokloroäädikhappe nõudlus EMPs ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikas peamiselt seotud suhteliselt kõrge puhtusastmega toodetega, mida toodavad ainult Euroopa tootjad (ja vähesel määral ka kohalikud Põhja-Ameerika tootjad). Aasia tootjad neid ei tooda.

(111) Põhja- ja Lõuna-Ameerika turgu iseloomustab tavapäraselt väga suur monokloroäädikhappe tarnete puudujääk, mistõttu peavad kliendid sobiva kvaliteediga monokloroäädikhappe saamiseks pöörduma kaebuse esitaja ja Akzo Nobeli poole, kellel on Euroopa turul duopoolne seisund. Kaebuse esitaja on monokloroäädikhappe turul kõigis piirkondades valitsevas seisundis: 2006. aastal oli tema turuosa EMPs 47 %, Põhja-Ameerikas 40 % ja Lõuna-Ameerikas 55 %. Samal ajal oli Akzo Nobeli turuosa neil samadel turgudel vastavalt 39 %, 23 % ja 14 % ([62]). Seega on duopoolne turustruktuur iseloomulik ja valdav kogu geograafilisel turul, mis hõlmab EMPd ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikat ([63]). PCC leiab, et kuna kaebuse esitajale endale kuulub nii suur osa Põhja- ja Lõuna-Ameerika turust, ei pea paika kaebuse esitaja väited selle kohta, et neid piirkondi tuleks vaadelda EMPst eraldiseisvalt ning et Euroopa tootjad ei suuda neid turge jätkusuutlikult teenindada.

(112) Lisaks võib PCC arvamuse kohaselt isegi väita, et asjaomane geograafiline turg on ülemaailmne turg, arvestades et Aasia tootjad tarnivad EMPsse ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikasse madalama puhtusastmega monokloroäädikhapet (Hiina ja India on monokloroäädikhappe netoeksportijad). Need Aasia tootjad on aga peamiselt keskendunud sellistele territooriumidele nagu Türgi ja Austraalia. Seepärast on tema arvates õige geograafiline turg EMP ning Põhja- ja Lõuna-Ameerika.

([59]) Komisjoni 19. jaanuari 2005. aasta otsus K(2004) 4876 EÜ asutamislepingu artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta ettevõtja Akzo Nobel NV jt vastu (juhtum nr COMP/E-1/.37.773 – monokloroäädikhape), otsuse kokkuvõte, 19. jaanuar 2005 (ELT L 353, 13.12.2006, lk 12, http://data.europa.eu/eli/dec/2006/897/oj) (komisjoni poolt juhtumis COMP/E-1/.37.773 (monokloroäädikhape) tehtud otsuse mittekonfidentsiaalne versioon: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/37773/37773_143_1.pdf); komisjoni 16. juuni 2004. aasta otsus C(2004) 2026 final juhtumi SA.14224 (N 304/2003) kohta – Madalmaad – abi Akzo Nobelile klooritranspordi mahu vähendamiseks (ELT C 81, 2.4.2005, lk 4).

([60]) 2007. aasta suuniste punktis 70 on sätestatud järgmine: „Kohustus tõendada, et punkti 68 alapunktides a ja b kirjeldatud tingimused ei kehti, lasub liikmesriigil. Alapunktide a ja b kohaldamisel määratletakse müük ja nähtav tarbimine Prodcom klassifikatsiooni asjakohasel tasemel EMP territooriumil või, kui see teave ei ole kättesaadav või asjakohane, siis mõne muu sellise üldtunnustatud turu segmentimise alusel, mille kohta statistilised andmed on kergesti kättesaadavad.“ (Joonealused märkused on välja jäetud.).

([61]) Menetluse algatamise otsuse põhjendus 143.

([62]) PCC väidab, et seda näitlikustab Tecnon OrbiChemi 2006. aasta aruanne „*Monochloroacetic Acid 2005 2015: A Comprehensive World Survey, Forecast and Analysis*“; selle aruande koopiat ei esitanud PCC, vaid selle esitasid Poola ametiasutused teabevahetuse käigus komisjoni talitustega (põhjendus 133).

([63]) PCC viitab Deloitte'i 2013. aasta aruteludokumendile „*Chloroacetic acids products – International trade flows*“, millest tema väite kohaselt nähtub, et kaebuse esitaja ja Akzo Nobel on aastate jooksul pidevalt olnud duopoolses seisundis. Selle aruande koopiat ei esitanud PCC, vaid selle esitasid Poola ametiasutused teabevahetuse käigus komisjoni talitustega.

4.1.3.1.3. Punkti 68 alapunkt a – osakaal toote käibest

(113) 2007. aasta suuniste punkti 68 alapunkti a kohaselt võib abi süvahindamist olla vaja juhul, kui abisaaja arvele langeb üle 25 % asjaomaste toodete müügist asjaomastel turgudel enne investeeringu tegemist või tema osa pärast investeeringu tegemist on üle 25 %.

(114) PCC tuletab meelde, et asjaomane turg on kõigi puhtusastmetega monokloroäädikhappe turg, mis hõlmab vähemalt EMPd ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikat. PCC märgib, et tal ei õnnestuks pärast projekti lõpuleviimist saavutada 25 % suurust müügiosa sellel turul ning et see nähtub selgelt juba teabest, mille komisjon esitas menetluse algatamise otsuses sõltumatute andmete alusel ([64]). Õigupoolest nähtub sellest teabest ka tõsiasi, et PCC ei suudaks sellist müügiosa saavutada isegi siis, kui geograafiline turg piirduks EMPga ([65]). PCC leiab, et kaebuse esitaja tehtud arvutused ([66]) ei ole õiged.

(115) Seega väidab PCC, et 2007. aasta suuniste punkti 68 alapunkti a kohane süvahindamine ei ole käesoleva juhtumi puhul nõutav.

4.1.3.1.4. Punkti 68 alapunkt b – osakaal tootmisvõimsusest

(116) 2007. aasta suuniste punkti 68 alapunkti b kohaselt võib abi süvahindamist olla vaja juhul, kui projektiga saavutatud tootmisvõimsus on üle 5 % turu suurusest – mõõdetuna vaatlusaluse toote näilist tarbimist (toodangu ja impordi summa, millest arvatakse maha eksport) käsitlevate andmete alusel –, välja arvatud juhul, kui näilise tarbimise keskmine aastane kasvumäär viimasel viiel aastal ületab EMP SKP keskmist aastast kasvumäära.

(117) PCC ei ole nõus meetodiga, mida komisjon menetluse algatamise otsuses turu kasvumäärade arvutamiseks kasutas, kuna see ei vastanud 2007. aasta suuniste nõuetele ning kuna kasutatud andmeid ei kinnita muud sõltumatud andmed. Igal juhul väidab PCC, et üldise aastase kasvumäära meetodi puhul ei võeta arvesse perioodi jooksul esinevaid kõikumisi, vaid üksnes olukorda piiraastatel. Seega võib selle meetodi kohaldamine ilma täiendavate eelduste arvessevõtmiseta viia valede järeldusteni turule omase dünaamika kohta. Aastad 2011 ja 2012 – st PCC-le üksikabi andmisele eelnenud aastad – ei olnud majandustsükli normaalse arengu mõistes tavapärased aastad, vaid kuulusid finantskriisi ja majanduse taastumise vahelisse üleminekuperioodi. Seepärast ei ole näilise tarbimise väärtus piiraastatel usaldusväärne võrdlusalus monokloroäädikhappe turu hindamiseks. PCC väidab, et kuna võrdlusperioodil tekitas moonutusi enneolematu majanduskriis, tuleks turu kasvumäära prognoosimisel pigem lähtuda selle perioodi lõpus kehtinud olukorrast.

(118) Seega väidab PCC, et 2007. aasta suuniste punkti 68 alapunkti b kohane süvahindamine ei ole käesoleva juhtumi puhul nõutav.

4.1.3.2. Tasakaalustatuse kriteeriumi kontroll

(119) PCC tuletab meelde Smurfit Kappaga seotud kohtupraktikat, ([67]) mille kohaselt võib komisjon kontrollida tasakaalustatuse kriteeriumit, kui ei ole selge, kas abi positiivne mõju kaalub üles selle negatiivse mõju. Selles küsimuses rõhutab PCC, et komisjon peab vaidlustatud abimeetmeid hoolikalt ja erapooletult analüüsima, et tal

([64]) Menetluse algatamise otsuse põhjendus 150.

([65]) PCC märgib täpsuse huvides, et menetluse algatamise otsuses on komisjon investeeringujärgse müügimahu osas osutanud üksnes andmetele, mis käsitlevad monokloroäädikhappe müüki alates 2015. aastast (242,9 kt, st PCC ei jõuaks ligilähedalegi osakaalule 25 % nähtavast monokloroäädikhappe tarbimisest), samal ajal kui investeering tehti alles 2016. aastal. Kui aga eeldada, et 2016. aastal ei erinenud monokloroäädikhappe nähtav tarbimine oluliselt sellest mahust, mille komisjon esitas 2015. aasta kohta, ei oleks mingit võimalust, et PCC saavutab pärast investeeringu tegemist osakaalu 25 % nähtavast tarbimisest.

([66]) Kokku võetud menetluse algatamise põhjenduses 26.

([67]) Kohtuotsus, Üldkohus, 10. juuli 2012, Smurfit Kappa Group plc *vs.* komisjon, T-304/08, ECLI:EU:T:2012:351.

oleks lõpliku otsuse tegemisel sel eesmärgil võimalikult täielik ja usaldusväärne teave. Seepärast leiab ta, et komisjon ei saa riigiabi siseturuga kokkusobimatuks tunnistada ainuüksi negatiivse eelduse alusel, mis põhineb asjaolul, et vastupidise järelduse tegemiseks puudub teave. Seega ei saa komisjon järeldada, et monokloroäädikhappe turg oli languses või et pakkumine ületas nõudlust, kuna Poola ega muu pool ei esitanud vastupidist kinnitavaid tõendeid. Õiguskindluse huvides peab komisjon olema võimeline oma järeldusi põhjendama ega tohi lähtuda üksnes eeldustest.

(120) PCC lisab, et kui eeldada, et monokloroäädikhappe turu kohta aastatel 2006–2011 ei ole võimalik saada usutavaid, konkreetseid ega usaldusväärseid tõendavaid andmeid, on mõistlik ja põhjendatud analüüsida ka 2011. aasta järgseid andmeid, mis kajastavad monokloroäädikhappe turu tegelikku arengut pärast kõnealust perioodi. Komisjon ei pea tasakaalustatuse kriteeriumi kontrollimisel analüüsima üksnes investeeringule eelnenud perioode ning võib kasutada järelteavet, et teha kindlaks riigiabi tegelik mõju asjaomasele turule ([68]).

4.1.3.2.1. Abi positiivne mõju

(121) PCC väidab, et riigiabi positiivne mõju projektile kaalub kaugelt üles kõnealuse abi võimaliku negatiivse mõju.

(122) PCC kordab oma seisukohta, et abil on ametlik ergutav mõju. Ta rõhutab, et abi on proportsionaalne, sest see vastab kohaldatavale regionaalabi ülemmäärale, sealhulgas vähendamismehhanismile.

(123) Enne abi taotlemist arvutas PCC projekti investeeringuväljavaate ning järeldas, et ilma abimeetmeteta oleksid investeeringu nüüdispuhasväärtus ja rahaline tasuvuslävi negatiivsed (vastavalt –[1,3–1,5] miljonit Poola zlotti ja –[6,8–7,9] %). Abimeetmete tulemusena oleks projekti nüüdispuhasväärtus ligikaudu [62–72] miljonit Poola zlotti ja rahaline tasuvuslävi [12,7–15] %. Kui PCC ei oleks meetmete kaudu abi saanud, oleks ta investeerinud üksnes lihtsa lahustamistehase rajamisse, mille hinnanguline maksumus oleks olnud [48–58] miljonit Poola zlotti, nüüdispuhasväärtus ligikaudu [15–18] miljonit Poola zlotti ja rahaline tasuvuslävi [8,6–10,2] %. PCC märgib, et maksuvabastuse tulemusena saadava riigiabi tegelik summa oleneb tema kasumlikkusest; see tõendab samuti, et abi ei lähe projekti elluviimiseks vajalikust kaugemale.

(124) PCC juhib tähelepanu, et komisjon kontrollis ja kinnitas abi ülekaalukalt positiivset mõju ka ise menetluse käigus, mille raames kiideti heaks ERFi rahaline toetus projekti jaoks (põhjendus 34).

4.1.3.2.2. Turu struktuur ja suundumused

(125) Ajal, mil PCC-le abi anti, olid kaebuse esitaja ja Akzo Nobel monokloroäädikhappe turul duopoolses seisundis ja konkurentsisurve oli väga väike. Komisjon tegi kindlaks, et nad osalesid ajavahemikul 1984–1999 kartellis (edaspidi „kartelli käsitlev otsus“) ([69]). Uue konkurendi turutuleku hõlbustamisega pidi abi seega avaldama turule positiivset mõju. Lisaks oli Akzo Nobel saanud riigiabi summas ligikaudu 64 miljonit eurot (mis on märksa suurem kui PCC-le antud abi) kloori ja monokloroäädikhappe tootmise rajatiste ümberkolimiseks Madalmaades; komisjon kiitis selle abi heaks 2004. aastal ([70]). PCC usub, et kaebuse esitaja esitas tema vastu kaebuse üksnes selleks, et häirida tema tegevust ning tõrjuda ta uue turuosalisena monokloroäädikhappe turult välja.

([68]) PCC väite kohaselt vastab see lähenemisviis ulatuslikele investeerimisprojektidele antava regionaalabi süvahindamise kriteeriume käsitleva komisjoni teatise (ELT C 223, 16.9.2009, lk 3) punktidele 38, 41, 42, 45 ja 47.

([69]) Komisjoni 19. jaanuari 2005. aasta otsus K(2004) 4876 lõplik EÜ asutamislepingu artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta, juhtum nr COMP/E-1/.37.773 – monokloroäädikhape (ELT L 353, 13.12.2006, lk 12, http://data.europa.eu/eli/dec/2006/897/oj). Kartelli käsitlev otsus hõlmas äriühinguid Clariant AG ja Hoescht AG, kes on kaebuse esitaja eelkäijad.

([70]) Komisjoni 16. juuni 2004. aasta otsus C(2004) 2026 final juhtumi SA.14224 (N 304/2003) kohta – Madalmaad – abi Akzo Nobelile klooritranspordi mahu vähendamiseks (ELT C 81, 2.4.2005, lk 4).

(126) PCC märgib lisaks, et turu duopoolsus tekitab olukorra, kus tarbijad on tihti seotud konkreetse tarnijaga ning ebapiisava tootmisvõimsuse korral ei ole neil võimalust saada toodet mujalt. Monokloroäädikhappe tootmine on keeruline ja tootmisseadmed tuleb sageli vältimatuteks hooldustöödeks seisata. See toob kaasa sagedased tarnepuudujäägid, eeskätt kuna kaebuse esitaja ja Akzo Nobeli ladustamisrajatised, kus nad saavad selliste seisakute ajaks varusid hoida, on piiratud mahutavusega. PCC kohalolek turul (tänu projektile) aitab seda probleemi leevendada ja turgu stabiliseerida. Õigupoolest märgib PCC, et alates projekti tegevuse alustamisest on kaebuse esitaja oma tehase hooldusseisakute tõttu ka ise PCC-lt monokloroäädikhapet tellinud.

(127) Peale selle väidab PCC, et monokloroäädikhappe ostjad eelistavad tema klienditeeninduse kvaliteeti turul duopoolses seisundis olevate ettevõtjate omale, sest tema osutatav teenus on avatum, kohandatud klientide vajadustele ja põhineb innovatiivsel lähenemisviisil.

(128) Mis puudutab ülevõimsuse küsimust, siis juhib PCC tähelepanu, et monokloroäädikhappe nõudlus on järjepidevalt kasvanud, sealhulgas seoses betaiinide (mida kasutatakse isikliku hügieeni toodetes ja puhastusvahendites) ja karboksümetüültselluloosi (mida kasutatakse toiduainete, ravimite ja isikliku hügieeni toodete paksendajana ning suuremahulisel hüdrolõhkumisel) tootmisega; PCC märgib (allikaid tuvastamata), et nende sektorite üldine aastane kasvumäär on üle [3,3–4]–[5,8–7] %. Eeskätt suureneb eeldatavasti betaiinide (teatav pindaktiivsete ainete rühm) nõudlus, kusjuures PCC prognooside kohaselt moodustab tarbimine USA turul [98–118] kt aastas. Kui eeldada, et betaiinide tootmise arvele langeb ligikaudu [11,4–12,8] % monokloroäädikhappe tarbimisest, tähendab see, et ainuüksi sellel osal pindaktiivsete ainete turust tarbitakse monokloroäädikhapet koguses [11,5–12,7] kt aastas. Mis puudutab karboksümetüültselluloosi tootmist, mis on monokloroäädikhappe suuruselt teine kasutusvaldkond, siis võis 2023. aastani oodata märkimisväärset kasvu ([71]). PCC märgib, et liidust eksporditakse karboksümetüültselluloosi aina suuremas koguses, ([72]) mis osutab liidust pärit monokloroäädikhappe nõudluse kasvule; see on vastuolus kaebuse esitaja väidetega selle kohta, et monokloroäädikhappe turg on languses või loid.

(129) PCC rõhutab, et monokloroäädikhappe turu kasvutendents kajastab üldisemaid suundumusi kogu keemiasektoris, mis on pärast 2009. aasta järsku langust stabiilselt ja pika aja jooksul kasvanud ([73]). Samuti rõhutab PCC, et liidu monokloroäädikhappetootjatele on oluline müügiturg USA turg, ([74]) kus on oodata järjepidevat kasvu.

(130) Väitega, et monokloroäädikhappe pakkumine ületab nõudlust, on kaebuse esitaja PCC arvates andmeid valesti tõlgendanud. Kaebuse esitaja väite kohaselt toodeti Euroopas ajavahemikul 2010–2016 monokloroäädikhapet koguses 200 kt aastas, kuid tarbimine moodustas vaid 144–147 kt aastas, mis tähendab, et PCC projektijärgne tootmisvõimsus 42 kt aastas oli ülemäärane (vt menetluse algatamise otsuse põhjendused 26 ja 27). PCC väidab, et tootmisrajatiste maksimaalse nimivõimsuse näitajate liitmist hõlmav lihtsustav meetod ei kajasta tõsiasja, et tootmiskohtades tuleb tavapäraste hooldustööde osana ette süsteemseid, korrapäraseid ja vältimatuid tootmiskatkestusi: tegelik tootmisvõimsus on pigem 80–90 % nimivõimsusest ([75]). PCC hinnangu kohaselt moodustab Euroopa ja USA monokloroäädikhappeturul kogunõudlus ligikaudu [255–305] kt aastas, samal ajal kui pakkumine on [215–258] kt aastas – puudujääk [34–40] kt aastas vastab projekti tegelikule tarnevõimsusele, mitte nimivõimsusele.

(131) PCC juhib tähelepanu sellele, et kaebuse esitaja enda teod on tema oletatava turutõlgendusega vastuolus. Kaebuse esitaja on oma ametlikes turundusaruannetes mitmel korral märkinud, et monokloroäädikhappe turg on heade väljavaadetega ja kasvab kiiresti, samuti on ta osutanud suutmatusele täita klientide nõudlust (2013. aasta aruanne). Samuti teatas ta 2018. aastal kavatsusest suurendada tootmis- ja ladustamisvõimsust ([76]).

([71]) PCC viitab MarketsandMarketsi uuringuaruandele, mille kohaselt pidi karboksümetüültselluloosi turg aastatel 2015–2020 (rahalises väärtuses) kasvama [4–4,6] %, ning Global Market Insightsi prognoosile selle kohta, et üldine aastane kasvumäär on ajavahemikul 2017–2023 üle [4–4,2] % (olenevalt tarbimisest).

([72]) 2016. aastal eksporditi liidust karboksümetüültselluloosi koguses ligikaudu 50 kt ning 2018. aasta prognoos oli 100 kt. PCC ei esitanud nende arvandmete allikaid.

([73]) PCC viitab Euroopa Keemiatööstuse Nõukogu (edaspidi „CEFIC“) andmebaasi Chemdata International andmetel põhinevale 2018. aasta aruandele („Facts & Figures of the European Chemical Industry“).

([74]) Ligikaudu 80 % monokloroäädikhappe nõudlusest USAs katab kaebuse esitaja ja Akzo Nobeli (kellele kuulub turul duopol) import; USA omamaine tootmine prognooside kohaselt ei suurene. PCC ei esitanud nende väidete allikaid.

([75]) PCC märgib, et Siemensi ja CEFICu andmed kinnitavad seda näitajat.

([76]) PCC märgib, et ka Akzo Nobel on teatanud uue monokloroäädikhappetehase rajamisest Indias.

(132) Mis puudutab turuväljavaateid, siis märgib PCC, et nii Akzo Nobel kui ka kaebuse esitaja on viimastel aastatel teatanud monokloroäädikhappega seotud investeeringutest ([77]). PCC väite kohaselt tõendab see, et abimeetmed ei ole vähendanud turgu valitsevate ettevõtjate võimsust turul. Peale selle teatas Nouryon (varasema nimega Akzo Nobel) 2020. aasta augustis kavatsusest suurendada oma monokloroäädikhappe tootmisvõimsust Madalmaades ning juhtis eeskätt tähelepanu sellele, et monokloroäädikhapet kasutatakse suure kasvupotentsiaaliga sektorites, sealhulgas taimekaitsevahendite tootmiseks Ameerikas ning ravimite tootmiseks Indias ja muudel tekkivatel turgudel. PCC väidab, et see investeering oli ajendatud samast ilmsest turunõudluse arengust, millest lähtuti projekti puhul. Samuti märgib PCC, et Nouryoni teadanne kinnitab omakorda PCC seisukohta, et monokloroäädikhappe turg hõlmab vähemalt EMPd ja USAd ning et võib-olla on koguni tegemist üleilmse turuga.

(133) PCC rõhutab, et vaatas läbi asjaomased andmed, mis olid kättesaadavad ajal, mil ta tegi otsuse projekti investeerida. Tecnon Orbichemi aruandes monokloroäädikhappe turu kohta aastatel 2008–2018 (edaspidi „Tecnon Orbichemi aruanne“) prognoositi, et monokloroäädikhappe tarbimise üldine aastane kasvumäär on aastatel 2005–2015 Euroopas ja Ameerikas [2–2,4] % ning et ülemaailmne üldine aastane kasvumäär võib olla [2,5–3]–[3–3,6] %. 2010. aastal koostatud aruandes prognoosis Kline & Company, et Euroopas on oodata karboksümetüültselluloosi ja tioglükoolhappe (monokloroäädikhappe peamised kasutusalad) aastatoodangu märkimisväärset kasvu (vastavalt [3–3,6] % ja [2,5–3] %). SRI Consulting märkis aga oma 2011. aasta aruandes (edaspidi „SRI 2011. aasta aruanne“), ([78]) et Põhja-Ameerikas mõjutab monokloroäädikhappe tarbimist enim pindaktiivsete ainete turg, et karboksümetüültselluloosi nõudlus naftakeemiatööstuses on kasvanud ning et polüvinüülkloriidi (PVC) tööstuses (kus tioglükoolhapet kasutatakse) on olukord väga hea. Ta osutas, et USAs kasvas happetarbimine ajavahemikul 2004–2008 korrapäraselt, kuni ülemaailmse majanduskriisini 2009. aastal. Tecnon Orbichemi aruanne sisaldas sarnaseid järeldusi Euroopa turu kohta, kus kasvas monokloroäädikhappe tarbimine pindaktiivsete ainete ([2,5–3]–[3–3,6] % aastas), karboksümetüültselluloosi ([1,9–2,3] % aastas) ja tioglükoolhappe ([0,9–1,1]–[1,9–2,3] % aastas) tootmiseks. SRI turuandmete kohaselt suurenes märkimisväärselt ka monokloroäädikhappe nõudlus Kesk- ja Ida-Euroopas (üldine aastane kasvumäär aastatel 2002–2010 [8,2–9,5] %).

(134) PCC rõhutab, et projekti põhieesmärk oli kaasata PCC kontserni olemasolevasse kloori väärtusahelasse paljutõotavate turuväljavaadetega aineid. Monokloroäädikhape leiti olevat sobiv selle strateegia jaoks, arvestades, et kloor on peamine monokloroäädikhappe tootmisel kasutatav tooraine; samuti leiti, et monokloroäädikhappe turg ei ole nii ebastabiilne, kuna sellel on palju eri lõppturge, kusjuures peamised neist on ülemaailmsel tasandil kasvuteel. Võttes seega arvesse monokloroäädikhappe turu duopoolset struktuuri, asjaolu, et duopoolses seisundis liikmete tootmisvõimsus kasutati ELi ja USA turul suures mahus ära, monokloroäädikhappe nõudluse pidevat kasvu, mida üldiselt ei mõjuta majanduse lühiajalised ja keskpika perioodi kõikumised, ning tõsiasja, et PCC kontsernis olid olemas sobivad kloorivarud, peeti projekti investeeringut õiguspäraseks ja mõistlikuks.

4.1.3.2.3. Abi piirkondlik mõju

(135) PCC tuletab meelde, et investeering tehti alal, millel on õigus saada regionaalabi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile a ning mille SKP elaniku kohta oli aastatel 2007–2013 vaid 47,52 % EL 25 keskmisest. Kõnealune piirkond jäi punkti a alaks ka perioodi 2014–2021 raames (SKP elaniku kohta 65,33 % EL 25 keskmisest). Peale selle on see konkreetne piirkond, kus projekt asub, isegi ebasoodsamas olukorras kui piirkond tervikuna ning enne investeeringut oli sealne tööpuuduse määr 21,6 %, kusjuures 46 % töötutest olid pikaajalised töötud.

(136) Projektiga on loodud 150 otsest töökohta, sealhulgas kõrge kvalifikatsiooniga inseneridele ja tootmisjuhtidele. Samuti on sellega loodud hinnanguliselt 600 kaudset töökohta, sealhulgas kohalikele tarnijatele. PCCs on töötingimused paremad kui mujal piirkonnas tavaks, näiteks tänu koolituse kättesaadavusele ja mitterahalistele hüvitistele.

([77]) PCC tuletab meelde, et menetluse algatamise otsuse joonealustes märkustes nr 36 ja 37 märkis komisjon, et kaebuse esitaja suurendas oma India tehase tootmisvõimsust 2008. aastal 22 kt võrra ja Hiina tehase võimsust 2013. aastal 25 kt võrra, samal ajal kui Akzo Nobel suurendas oma monokloroäädikhappetehase võimsust 2002., 2010. ja 2012. aastal vastavalt 25 kt, 60 kt ja 100 kt võrra.

([78]) Chemical European Handbook – SRI Consulting Marketing Research Report Monochloroacetic Acid, juuli 2011.

(137) PCC teeb tihedat koostööd ülikoolide ja üliõpilaste ringkondadega, sealhulgas pakub ta praktikakohti, praktilist väljaõpet ja preemiaid õpitulemuste eest, korraldab seminare ja koolitust, toetab partnerina võistlusi, loob toetusprogramme koostöös kohalike koolidega ning osaleb mitmesugustel sotsiaalsetel sündmustel.

(138) PCC märgib, et projekt on innustanud monokloroäädikhappe tootmisrajatisega seotud teisi ettevõtjaid tegema piirkonnas täiendavaid investeeringuid; peamiselt on seda teinud PCC kontserni kuuluvad äriühingud, ent ka teatavad välised äriühingud (nt välised logistikateenuste osutajad). Lisaks on projekti olulised innovatsiooniga seotud eesmärgid olnud lähtepunktiks täiendavale teadus- ja arendustegevusele PCCs ning PCC koostöös teadusasutuste ning teadus- ja arendustegevusele spetsialiseerunud ettevõtjatega, näiteks […]; sellega on tagatud teadmiste levik. Samuti on projekt olnud hüppelaud edasistele teadus- ja arendustegevuse projektidele, mis on välja valitud eraldi toetuse saamiseks ELi vahenditest.

(139) Peale selle pakub projekt platvormi tegevuseks, mille eesmärk on leevendada monokloroäädikhappe tootmise keskkonnamõju, näiteks tänu sellele, et innovatiivne tootmisprotsess on vähendanud energiatarbimist.

(140) Projektiga on loodud oluline koostoime PCC teiste tehaste ja piirkondliku tegevusega; see on kasulik keskkonna seisukohast ja vähendab vajadust ohtlike materjalide autoveo järele.

(141) Tänu projektile on toodud märkimisväärset maksutulu riigieelarvesse ning parandatud on tööstustaristut piirkonnas – sellest on kasu kõigile kohalikele ettevõtjatele.

4.2. **Muude kolmandate isikute märkused** ([79])

(142) PCC kontserni valdusettevõtja PCC SE märkis, et PCC on alates tehase valmimisest (käivitusetapp ja monokloroäädikhappe kaubanduslik müük algas 2016. aasta lõpus) olnud […]. PCC tootmisprotsessis kasutatava kloori tarnija on PCC Rokita, mis asub samas tegevuskohas, kusjuures PCC varustab äriühingut […] omakorda pindaktiivsete ainete tootmiseks vajaliku monokloroäädikhappega. PCC teeb tihedat koostööd logistikasektoris tegutsevate tütarettevõtjatega PCC Autochem Sp. z o.o. ja PCC Intermodal SA.

(143) PCC SE märgib, et PCC on üle maailma üks kolmest äriühingust, kellel on oma tehnoloogia kvaliteetse monokloroäädikhappe tootmiseks, ning et innovatiivne tootmisrajatis on Euroopa idaosas ainus omalaadne. PCC saab klientidelt suurepärast tagasisidet ja on pälvinud auhindu kestlikkuse eest (nagu ka PCC Exol). PCC SE kirjeldab PCC Rokita positiivset mõju piirkonnas ning märgib, et projekt võimaldab […] tehtud edusamme jätkata, kindlustada ja tugevdada. PCC SE palub komisjonil arvesse võtta koostoimet, tõhusust ja positiivset mõju, mida PCC investeering Alam-Sileesias on kaasa toonud, ning tõdeb, et ilma kõnealuse abita ei oleks investeeringut tehtud.

(144) Lisaks esitas PCC SE uuesti oma seisukoha, mille ta edastas 14. märtsil 2019, kui komisjon viis läbi abimeetmete esialgset uurimist; ta märkis, et see seisukoht on jätkuvalt asjakohane. Selles seisukohas juhis ta eeskätt tähelepanu monokloroäädikhappe turu duopoolsele olemusele ja kasule, mida PCC on toonud, ning väljendas kahtlust, et kaebuse esitaja esitas komisjonile kaebuse alusetult selleks, et avaldada uuele konkurendile riigiabi eeskirjade ettekäändel survet.

(145) Vedelate kemikaalide auto- ja ühendveole spetsialiseerunud ettevõte PCC Autochem Sp. z o.o. kirjeldas kasu, mida ta PCCga tehtava koostöö tulemusena on saanud, sealhulgas on paranenud töötajate ohutus (nt seepärast, et töötajad saavad PCC toodete transpordiks valmistudes rohkem koolitust) ja suurenenud konkurentsivõime (nt tänu PCC Autochemi kaubamärgi nähtavuse ja usaldatavuse paranemisele), samuti on tal stabiilsem turujõud ja suuremad kogemused.

([79]) Käesolevas jaotises 4.2 teeb komisjon kokkuvõtte kolmandatelt isikutelt pärast menetluse algatamise otsust saadud märkustest, olenemata sellest, kas neid kolmandaid isikuid saab määruse 2015/1589 artikli 1 punkti h alusel käsitada huvitatud pooltena.

(146) Tööstuses kasutatavate pindaktiivsete ainete tootja PCC Exol SA […]. Ta rõhutab, et PCC on usaldusväärne ja läbipaistev äripartner, kes tarnib kõige kvaliteetsemat ja puhtamat monokloroäädikhapet, mis on iseäranis tähtis […] jaoks, arvestades, et tegemist on kosmeetika- ja isikliku hügieeni toodete koostisainetega.

(147) Ütlusi andsid 26 PCC töötajat, kes rõhutasid projekti olulisust piirkonna jaoks. Nad juhtisid tähelepanu sellele, et PCC pakub stabiilset tööd ja häid töötingimusi piirkonnas, mis kannatas tööpuuduse all. Ta on tööle võtnud palju kvalifitseeritud noori ning pakub neile võimalust osaleda koolitusel ja arendada oma karjääri; samal ajal pakub ta kindlust piirkonnas elavatele perekondadele. Projekt on keskse tähtsusega piirkonna majanduslikus ja sotsiaalses struktuuris ning kui abimeetmed tunnistatakse kehtetuks, oleks sellel piirkonnas rängad tagajärjed.

(148) Ametiühingu NSZZ Solidarność Alam-Sileesia büroo juhatus märkis, et PCC viis projekti ellu vastavalt nõuetele ja et see nõudis suures summas rahalisi vahendeid. Ilma abimeetmeteta ei oleks see olnud võimalik. PCC ja projekt on olulised kohalikule kogukonnale, sest tänu neile on suurenenud otsene ja kaudne tööhõive ning kohalikud maksutulud, mida saab kasutada piirkonna arengu soodustamiseks. Riigiabi kaotamisel oleksid katastroofilised tagajärjed PCC-le, PCC kontsernile ning PCC töötajatele ja nende perekondadele.

(149) Poola ehitusettevõtja SEDA Group Sp. z o.o., kes tegi PCCga projekti raames koostööd, märkis, et on PCC näol saanud uue kliendi, kellega ta jätkab viljakat koostööd. Tänu koostööle PCCga on ta saanud suurendada töökohtade arvu, uuendada varustust ja pakkuda töötajatele koolitust.

(150) PCC tarnija ARA Pneumatik L.T.M. Kościelniak Sp. j märkis, et projekt on võimaldanud tal suurendada nii müügimahtu kui ka töötajate arvu, samuti mõjutanud tema kohalikke partnereid. PCC kaotamisel stabiilse kliendina oleksid märkimisväärsed targajärjed.

(151) Keskne kaevandusinstituut (Główny Instytut Górnictwa) osutas PCC-le analüüsi- ja uuringuteenuseid; sellega hõlbustati teadmussiiret ning täiendati nii instituudi kui ka selle keskkonnaseireüksuse (Zakład Monitoringu Środowiska GIG) kogemusi. Ta rõhutab projekti innovatiivsust ning panust teadus- ja arendustegevuse olulistesse tulemustesse.

(152) PCC tarnija Proton SC märgib, et tänu püsivale koostööle PCCga on ta saanud arendada oma tegevust ja suurendada käivet.

(153) ABB Sp. z o.o., kes tarnis PCC-le kontroll- ja mõõteseadmeid, juhtis tähelepanu sellele, et koostöö PCCga on talle andnud stabiilse kliendi ning võimaldanud tal arendada oma eriseadmete tootmist, suurendada müügikäivet ja parandada töötajate tehnilisi teadmisi.

(154) Transpordiettevõtja Rinnen Polska Sp. z o.o. Spedycja Międzynarodowa nendib, et tänu PCC transporditellimustele on ta oma tegevust optimeerinud, mis on omakorda otseselt suurendanud kasumlikkust ning vähendanud kütusetarbimist ja heidet. Tema hinnangu kohaselt on PCCga tehtava koostöö tulemusena töökohtade arv suurenenud 3,5 ametikoha võrra, samuti on see taganud kaudse kasu paljudele autotööstuse sektoritele, näiteks varuosade tarnijatele.

(155) Töötleva tööstuse tehaste projekteerimisega tegelevasse VTU kontserni kuuluv ettevõtja VTU Engineering GmbH märkis, et on PCCga selle asutamisest alates loonud pikaajalise koostöö, mis on võimaldanud vastastikust arengut teaduse ja uurimistegevuse valdkonnas. Suurem osa PCC projektidega tegelevast VTU meeskonnast asub Austrias ja Itaalias ning see toob kaasa positiivse mõju ka muudes äritegevuse valdkondades. Projekt edendab innovatsiooni ja tagab teadmussiirde Brzeg Dolnys.

(156) Łukasiewiczi teadusvõrgustiku alla kuuluv Poola tehnoloogiaarenduskeskus PORT rõhutas projekti positiivset mõju piirkonna arengule, sealhulgas tänu sellele, et see on laiendanud tööturgu, arendanud koostööd äriühingutega ja soodustanud ettevõtlust. Abimeetmed on vajalikud selleks, et edendada PCC arengut ja tema innovatsiooni ülekannet turule.

(157) Paagiveoettevõtja Bulk Tainer Logistics Limited toob välja, et alates PCCga koostöö alustamisest 2016. aastal on tema töö piirkonnas stabiilsem tänu monokloroäädikhappe regulaarsele transpordile Poolasse ja Poolast mujale; see on märkimisväärselt parandanud tema tegevuse konkurentsivõimet ja suurendanud kohalike alltöövõtjate arvu. Tema kaubamärk on kohalikul turul tuntum ja usaldatavam. Koostöö PCCga on võimaldanud suurendada töökohtade arvu, parandada kogemusi ja arendada transporditehnoloogiat.

(158) Wołowi maakonna kohalik omavalitsus märkis, et Wałbrzychi erimajandustsooni loomine on toonud piirkonda olulisi investeeringuid, millel on suur mõju maakonna majanduslikule ja sotsiaalsele arengule. Ta on veendunud, et projekti kogu oodatav kasu on realiseerunud, eeskätt tööpuuduse vähenemine, arvestades, et loodud on 170 töökohta, millest 120 töökohal töötavad Wołowi elanikud. Samuti on investeeringuga soodustatud ettevõtlust piirkonnas ning sellel on otsene mõju innovatiivse keemiatehnoloogia arengule.

(159) Wołówi kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus märgib, et osa Wałbrzychi erimajandustsoonist kuulub tema haldusalasse ning et ta osaleb aktiivselt selle arengus, millel on olnud positiivne mõju kohaliku omavalitsuse üksusele, tööhõivele ja ettevõtlusele.

(160) Alam-Sileesia vojevoodkonna vanem rõhutab, et projekt asub piirkonnas, mida iseloomustab pidev mahajäämus, ning et igasugune investeering aitab sealseid tingimusi märgatavalt parandada. Keemiatööstust käsitatakse piirkonna põhisektorina, mis võib tagada märkimisväärse innovatsiooni ja rakendamise ning tugevdada erasektori ja teadusringkonna sidemeid. Projekt on kooskõlas piirkondlike ja riiklike strateegiate ning liidu poliitikaga, pakub atraktiivseid töövõimalusi ja soodustab teadmussiiret Poola suunal.

(161) Miękinia kohaliku omavalitsuse üksuse (projekti asukoha naaberüksus) ametiasutus kinnitab projekti positiivset mõju piirkonna sotsiaal-majanduslikule arengule, kuna sellega on loodud enam kui 150 uut töökohta, mis on omakorda suurendanud töötajaskonna mitmekesisust ja töötajate juurdevoolu ning ajendanud täiendavate kaudsete töökohtade loomist. Kõrgtehnoloogilise töökeskkonnaga suurettevõtte olemasolu pakub väga häid võimalusi kohaliku tööturu arenguks ning soodustab investeeringuid Miękinia kohaliku omavalitsuse üksusesse. Paremad töötingimused parandavad omakorda elukvaliteeti kogukonnas ning suurendavad sotsiaalset identiteeditunnet.

(162) Brzeg Dolny kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus väljendas muret selle üle, et projekti positiivne mõju tööhõivele, innovatsioonile, kohalikule maksutulule, majandusele ja ettevõtlusele võib kaduda.

(163) Wrocławi tehnikaülikool (Politechnika Wrocławska) märgib, et projekt on Alam-Sileesia jaoks äärmiselt tähtis, arvestades, et sellega toetatakse teadus- ja arendustegevuse ning hariduse arengut, edendatakse Alam-Sileesia rolli kvaliteetsete toodete tootjana rahvusvahelisel turul, vähendatakse tööpuudust ning parandatakse piirkondlikku, riigi tasandi ja rahvusvahelist koostööd.

(164) Poola keemiatööstuskoda rõhutas projekti olulisust Poola, Euroopa ja keemiatööstuse jaoks, pidades silmas, et tegemist on innovatiivse käitisega, kus toodetakse tippkvaliteediga tooteid, mis pakuvad huvi monokloroäädikhappe kasutajatele kogu maailmas. See toob monokloroäädikhappe turule uue osaleja ning loob piirkonnas (ja Saksamaal) uued ja püsivad töökohad. Investeeringu tegemine Poolas aitab vältida investeeringu väljaviimist Euroopast, st Hiinasse või Indiasse. Projektiga kaotatakse vajadus klooritranspordiks ([80]) ning seeläbi parandatakse keskkonnakaitset. Keemiatööstuse esindajad mõistavad, et kuna projekt oli riskantne, raskesti teostatav ja ülimalt innovatiivne, ei saanud seda täielikult ellu viia ilma riigiabita. Alates ajast, mil PCC monokloroäädikhappe turule sisenes, on turuolukord märkimisväärselt paranenud, pidades silmas nii toote kättesaadavust, tarnekindlust kui ka teenuse kvaliteeti. Abi tühistamine seaks projekti ja PCC tegevuse tõsisesse ohtu.

([80]) Kuna projekt asub PCC klooritarnija PCC Rokita SA (mis kuulub samuti PCC kontserni) kõrval.

(165) Veoettevõtja PC Logistic Sp. z o.o. märgib, et tänu koostööle PCCga on muu hulgas täiustatud protsesse, töötajate väljaõpet ja varustust. Tänu sellele on tema kaubamärk tuntum ja turupositsioon parem.

(166) Üks kodanik, kes on enda väite kohaselt taimekaitsevahendite tehnoloogia ekspert, rõhutab PCC töö uuenduslikkust ning märgib, et tänu projektile on ta saanud laiendada uudsete keemiatoodete valikut, millel on edaspidi märkimisväärne mõju Euroopa majanduse konkurentsivõimele. Ta märgib, et REACHi määruse ([81]) mõjul on suurenenud äriühingute kulud, mistõttu on riigiabi vajalik, et sellised äriühingud nagu PCC saaksid välja töötada uusi tooteid. […]. Olemasolevad […] Poolas oleksid sunnitud transportima seda pikkade vahemaade taha, mis omakorda suurendab kulusid, keskkonnariske ja heidet. See võib omakorda tekitada märkimisväärseid häireid liidu tööstuslikus arengus, mis on juba niigi ebaühtlane.

(167) Kolmandad isikud märgivad, et abimeetmete kehtetuks tunnistamine tooks kaasa märkimisväärsed negatiivsed tagajärjed kohalikule majandusele ja elanikkonnale.

(168) Lisaks nendele kolmandatele isikutele, kes esitasid märkused komisjonile, olid PCC vastusele menetluse algatamise kohta lisatud seisukohad äriühingult GEA Process Engineering Sp. z o.o. ja Maria Curie-Skłodowska ülikoolilt (Lublin), kes jagasid kiitust oma koostöö kohta PCCga.

5. POOLA MÄRKUSED

(169) Käesolevas jaos kirjeldatakse Poola märkusi menetluse algatamise otsuse kohta. Nende märkuste hulgas on Poola kommentaarid kolmandate isikute märkuste kohta, mis esitati Poolale mittekonfidentsiaalses vormis. Samuti sisaldab käesolev jagu täiendavat teavet, mille Poola esitas vastuseks komisjoni konkreetsetele küsimustele.

5.1. Kinnitus suurprojekti kaasrahastamise kohta ERFi vahenditest – mõju

(170) Enne menetluse algatamise otsuses tõstatatud küsimustele vastamist esitas Poola seisukoha, et komisjon hajutas enamiku projektiga seotud kahtlustest eeldatavasti juba analüüsi käigus, mille ta viis läbi enne suurprojekti otsuse avaldamist. Poola arvamuse kohaselt ei saa komisjon eirata oma hinnangut, mille ta suurprojekti otsuses esitas. Selle hindamise raames analüüsis komisjon asjaomase turu olemust ja struktuuri. Lisaks tuli selle hindamise käigus määruse 1083/2006 artikli 41 lõike 1 kohaselt kinnitada, kas projekt on kooskõlas ühtekuuluvus- ja muu poliitikaga, sealhulgas konkurentsipoliitikaga ([82]). Kuigi Poola tõdeb, et määruse 1083/2006 kohane menetlus ei ole sama mis ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohane menetlus, on tema arvates sellegipoolest mõistlik eeldada, et järeldused, mille komisjon suurprojekti otsuses tegi, peaksid kehtima ka muude menetluste puhul, sealhulgas riigiabi eeskirjadele vastavuse kontrollimine.

(171) Lisaks märgib Poola, et muudetud toetuskava puhul tehti audit, mille käigus kontrolliti selle vastavust riigiabipoliitikale. Komisjon ([83]) teavitas Poola ametiasutusi auditi tulemustest 4. aprillil 2017 ega tõstatanud kahtlusi selle kava alusel antud abi korrektsuse suhtes ([84]).

([81]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([82]) Määruse 1083/2006 artikli 41 lõikes 1 on sätestatud: „Konsulteerides vajaduse korral välisekspertidega, sealhulgas EIPga, annab komisjon suurprojektile hinnangu, pidades silmas artiklis 40 osutatud tegureid, projekti kooskõla rakenduskava prioriteetidega, selle panust nimetatud prioriteetide eesmärkide saavutamisel ja ühtsust muude ühenduse poliitikatega."

([83]) Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi talitused.

([84]) Komisjoni regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi 4. aprilli 2014. aasta kiri, kus esitati lõppjäreldused auditi nr 2013/PL/REGIO/C4/1502/1 kohta (programm: innovatiivse majanduse rakenduskava; ühtne tunnuskood: 2007PL161PO001) (kirjale oli lisatud lõplik auditiaruanne).

(172) Neid asjaolusid arvesse võttes leiab Poola, et negatiivne otsus toetuse kohta oleks vastuolus õiguspäraste ootuste kaitse ja õiguskindluse põhimõtetega nii Poola kui ka PCC seisukohast. Komisjon peaks suurprojekti otsuseni viinud menetluse käigus esitatud hinnangut asjaomase turu ja konkurentsiolukorra kohta siduvalt arvesse võtma ka maksuvabastuse hindamisel.

5.2. **Abi vastavus määruse 800/2008 nõuetele**

(173) Poola ametiasutused esitasid märkused abimeetmete vastavuse kohta määruse 800/2008 nõuetele.

5.2.1. *Muudetud toetuskava*

(174) Poola ei ole nõus komisjoni esialgse järeldusega, et muudetud toetuskava kohaldati alates 2. märtsist 2010 (mil jõustus rakenduskava muutmise määrus) ebaseaduslikult, ega väitega, et ta oleks vastavalt määruse 800/2008 artikli 9 lõikele 1 pidanud esitama ajakohastatud kokkuvõtliku teabe lehe selle kava kohta. Ta märgib, et ainus rakenduskava muutmise määrusega tehtud muudatus, mis oli asjakohane määruse 800/2008 seisukohast, oli abi lubatud ülemmäära tõstmine 25 %-lt 30 %-le, ning et sellega ei ületatud Poola regionaalabi kaardil 2007–2013 sätestatud ülemmäära.

(175) Poola märgib, et menetluse algatamise otsuses osutab komisjon sellele, et toetuskava muudatust tuleks käsitada samamoodi nagu määruse 659/1999 tähenduses olemasoleva abi muudatust. Komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 ([85]) artikli 4 lõike 1 kohaselt tähendab olemasoleva abi muudatus mis tahes muudatust, välja arvatud puhtalt formaalsed või halduslikud muudatused, mis ei mõjuta toetusmeetme siseturuga kokkusobivuse hindamist.

(176) Poola tuletas aga meelde, et grupierandiga hõlmatud abikavad ei kujuta endast olemasolevat abi määruse 659/1999 tähenduses ning et nende kokkusobivust siseturuga ei hinnata eelnevas etapis. Seepärast tuleks kokkuvõtliku teabe lehe esitamise vajadust ja eesmärki kaaluda üksnes määruse 800/2008 nõuetele vastavuse seisukohast. See erineb olemasoleva abi muutmisest, arvestades, et olemasoleva abi kokkusobivust siseturuga on juba varem hinnatud, mistõttu tuleb iga muudatuse puhul kinnitada, et siseturuga kokkusobivuse kriteeriumid on endiselt täidetud.

(177) Poola ametiasutuste väite kohaselt ei ole liidu kohtud teinud otsuseid määruse 800/2008 artikli 9 lõike 1 kohaldamise küsimuses. Kohtujurist Wahl on aga märkinud, et selle eesmärk on võimaldada komisjonil tõhusalt ja kiiresti kontrollida, kas asjaomane liikmesriik on järginud teatamiskohustusest vabastamise tingimusi ([86]). Poola rõhutas, et muudetud toetuskava vastas teatamiskohustusest vabastamise tingimustele, sest abi osakaalu suurendamise tulemusena ei ületatud lubatud ülemmäära. Peale selle pidas *Euroopa Liidu Teatajas* toetuskava kohta varem avaldatud teave endiselt paika. Igal juhul märgib Poola, et komisjon kontrollis muudetud toetuskava ega tõstatanud probleeme seoses selle vastavusega määruse 800/2008 nõuetele (põhjendus 33).

5.2.2. *Toetus*

(178) Võttes arvesse põhjendustes 174–177 esitatud seisukohti, ei leia Poola, et toetus on ebaseaduslik, kuna seda anti ebaseadusliku kava alusel. Samuti väidab Poola, et abi andmise akt sisaldas määruse 800/2008 artikli 3 lõike 2 kohaselt nõutavaid kohustuslikke viiteid, arvestades et määrusele on viidatud toetuslepingu preambuli põhjenduses 7 (koos avaldamisviitega). Samuti on toetuslepingus viidatud rakenduskava määrusele, mis omakorda sisaldab sõnaselget viidet määrusele 800/2008, eeskätt selle I peatükile ja artiklile 13. Lisaks märgib Poola, et toetusleping sisaldab koopiat toetuse taotlusest, kus on samuti viidatud määrusele 800/2008 ja selle artiklile 13.

([85]) Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.4.2004, lk 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([86]) Kohtujurist Wahli ettepanek, 17. märts 2016, Dilly's Wellnesshotel GmbH, C-493/14, EU:C:2016:174, punktid 64–66.

(179) Mis puudutab määruse 800/2008 artikli 9 lõike 4 kohaselt nõutava kokkuvõtliku teabe esitamist suureks investeerimisprojektiks antava üksikabi kohta, siis märgib Poola, et see teave saadeti komisjonile 21. juunil 2012. Poola arvates tuleks lugeda, et teabe hilise esitamisega seotud puudus kõrvaldati kuupäeval, mil komisjon teabe kätte sai. Enne teabe esitamist ei saanud PCC mingit abi, eeskätt kuna lõplik õigus abi saada sõltus sellest, kas komisjon kiidab heaks kaasrahastamise ERFist.

5.2.3. *Maksuvabastus*

5.2.3.1. Abikõlblike kulude erinevus

(180) Poola ei ole nõus väitega, et PCC eksitas abi andvaid asutusi, kui esitas toetuse ja maksuvabastuse taotlustes projekti kohta erinevad abikõlblikud kulud.

(181) Esiteks märgib Poola, et rakenduskavade (nagu innovatiivse majanduse rakenduskava) puhul on kulude abikõlblikkusega seotud normid rangemad kui abikõlblikke kulusid käsitlevad riigiabieeskirjad (mida kohaldati maksuvabastuse suhtes). Osa kuludest, mille jaoks oli võimalik saada riigiabi, ei pruugita seega käsitada abikõlblikena liidupoolseks rahastamiseks.

(182) Teiseks kordas Poola PCC seisukohta (põhjendused 86 ja 87), et toetuse taotlus esitati vastavalt prognoosidele, mis olid sellel kuupäeval kättesaadavad. Esialgset hinnangut – ligikaudu 223 miljonit Poola zlotti (54 miljonit eurot) (diskonteeritud väärtus) – muudeti järgnenud aastatel, pärast seda, kui Siemensi kontsern oli kontrollinud projekti tehnoloogilisi ja rahalisi aspekte. Vastavalt Siemensi analüüsile, ([87]) mille koopia esitas Poola, suurendati projekti kulusid tasemele ligikaudu 300 miljonit Poola zlotti (72 miljonit eurot) (diskonteeritud väärtus), mille tõttu oleks investeeringutasuvus olnud väiksem kui vaja. Kuna rakenduskava vahendite väljamaksmise menetluste tõttu ei saanud projekti jaoks taotletud toetuse summat enam suurendada, ([88]) ei olnud vaja toetuse kontekstis märgitud abikõlblikke kulusid ajakohastada. Selle asemel esitati abikõlblike kulude ajakohastatud summa maksuvabastuse taotluses.

(183) Peale selle märgib Poola, et tööstusharus on tavaline, et hinnangulised investeerimiskulud aja jooksul muutuvad. Mittetulundusühenduse AACE International (Association for the Advancement of Cost Engineering) soovituse ([89]) kohaselt eristatakse investeerimiskulude hindamise protsessis vähemalt viit hindamistäpsuse astet alates viiendast klassist (madalaim täpsusaste, investeeringu kavandamise alguses) kuni esimese klassini (kõrgeim täpsusaste, investeeringu kavandamise lõpus). Poola märgib, et projekti tehnoloogiliste ja rahaliste aspektide kontroll, mille tegi Siemens, hõlmas üleminekut neljandast klassist (uuringud või teostatavusuuringud) kolmandasse klassi (eelarvestamine, kinnitamine või kontroll). Neljandast klassist kolmandasse klassi üleminek oli täielikult kooskõlas turunormidega.

([87]) Siemensi lõpparuandes osutati, et projekti kulud moodustavad tõenäoliselt (st 80 % tõenäosusega) ligikaudu 70 340 000 eurot (77 290 000 eurot, kui arvesse võtta ettenägematuid kulusid, lähtudes üldiste investeerimiskulude tõenäosusjaotuse 80 % kvantiilist). Lõpparuanne esitati PCC-le 2013. aasta mais, kuid Poola andmete kohaselt teavitas Siemens PCCd oma järeldustest 2012. aastal, kui aruannet koostati.

([88]) Poola märgib, et kooskõlas toetuslepingu punkti 4 alapunktiga 3 on igasugused kulud, mis lisanduvad abikõlblike kulude kogusummale (st 223 miljonit Poola zlotti (54 miljonit eurot) (diskonteeritud väärtuses)) – sealhulgas kulud, mis tulenevad projektikulude suurenemisest pärast lepingu sõlmimist –, abikõlbmatud kulud, mis suurendavad abisaaja omapanust. Seepärast oli lepingu alusel lubatud projekti elluviimise kulude, kuid mitte abisumma suurenemine. Toetuslepingus märgitud toetussumma on maksimumsumma, nagu nähtub lepingu punkti 5 alapunktist 1, kuid kui projekti abikõlblikud kulud oleksid olnud väiksemad kui algselt eeldatud, oleks toetussummat sellele vastavalt vähendatud.

([89]) Vt AACE Internationali soovitatud praktika nr 18R-97, „Cost estimate classification system – as applied in engineering, procurement, and construction for the process industries. TCM Framework: 7.3 – Cost Estimating and Budgeting“, 2005; 18R-97:Cost Estimate Classification System – As Applied in Engineering, Procurement, and Construction for the Process Industries (costengineering.eu) (viimati vaadatud 29. juulil 2024).

(184) Poola rõhutab, et toetuse saamise õiguse omandamisel ei võtnud PCC endale kindlat kohustust projekt ellu viia, mis oleks tähendanud, et tal ei oleks taganemisvõimalust; kui ta oleks keeldunud projektiga jätkamast, oleks ainus tagajärg olnud abi andmisest keeldumine. Seega oli tal õigus taotleda täiendavat abi, võttes arvesse, et hinnangulised kulud olid suurenenud. Asjaolu, et ainuüksi toetusest ei oleks PCC-le projektiga jätkamiseks piisanud, nähtub dokumentidest, mille ta koos maksuvabastuse taotlusega esitas.

5.2.3.2. Ergutav mõju

(185) Poola märgib, et kõrgeima halduskohtu otsus (põhjendus 49) on lõplik ning et vaidlus lahenes PCC kasuks. Seega on erimajandustsooni luba jätkuvalt kehtiv ja jõus.

(186) Samuti juhib Poola tähelepanu sellele, et erimajandustsooni loa taotlemisel pidi PCC tõendama, et maksuvabastus vastab määruse 800/2008 artikli 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele.

5.2.3.3. Maksimaalne abisumma ja kumuleerimine

(187) Poola väite kohaselt ei tähenda asjaolu, et erimajandustsooni loal ei ole märgitud maksimaalset abisummat ega osutatud toetusele, seda, et antav abi ületab lubatavaid piirmäärasid.

(188) Poola selgitab, et erimajandustsooni luba ei ole eraldiseisev akt ning et abi ulatus ja selle kasutamist reguleerivad tingimused on sätestatud erimajandustsoonide seaduses ja erimajandustsoonide määruses. Erimajandustsoonide määruses olid sätestatud abi ülemmäärad, ([90]) suurtele investeerimisprojektidele lubatud maksimaalne abisumma ([91]) ning nõue, et maksuvabastus koos mis tahes muu abiga ei tohi ületada regionaalabi jaoks lubatavat toetuse ülemmäära ([92]). Samuti olid selles sätestatud abi kumuleerimise piirangud.

(189) Lisaks selgitab Poola, et abi andmise akti lahutamatu osa on ka läbirääkimiste aruanne. Selles aruandes määratakse kindlaks projekti puhul lubatud abi maksimumsumma; selleks märgitakse projektikulude maksimumsumma ning osutatakse regionaalabi kaartide määrusele. Antava abi summa kindlaksmääramiseks korrutatakse abi ülemmäär abikõlblike kulude summaga ning tulemust võrreldakse juba saadud abiga (toetus), lähtudes diskonteeritud andmetest. Kättesaadav summa on projektiks regionaalabi vormis saadud kõigi hüvitiste summa ülemmäär; kui erimajandustsoonis elluviidavaks investeeringuks saadakse muus vormis abi, tuleks järgida eri allikatest saadava abi kumuleerimise eeskirju.

([90]) Erimajandustsoonide määruse artikli 4 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:
„1. Investeeringuteks ettenähtud regionaalabi ülemmäär, mis on arvutatud brutotoetusekvivalendi ja abikõlblike kulude suhtena (…) on 40% – (…) Dolnośląskies (…).“

([91]) Erimajandustsoonide määruse artikli 4 lõiked 3 ja 4 on sõnastatud järgmiselt:
„3. Ettevõtjale suure investeerimisprojekti elluviimiseks antava regionaalabi korral määratakse maksimaalne abisumma kindlaks järgmise valemiga:
I = R × (50 miljonit eurot + 0,5 × B + 0,34 × C),
kus sümbolitel on järgmine tähendus:
I – suurele investeerimisprojektile antava abi maksimumsumma;
R – abi osakaal alal, kus investeering asub, vastavalt lõikele 1;
B – abikõlblikud kulud summas, mis ületab 50 miljonit eurot, kuid ei ületa 100 miljonit eurot;
C – abikõlblikud kulud summas üle 100 miljoni euro.
4. Suure investeerimisprojektina tuleks käsitada uut investeeringut, mille teevad kolme aasta jooksul üks või enam ettevõtjat ning mille puhul on põhivarad seotud nii, et neid ole majanduslikult võimalik osadeks jagada, kusjuures abikõlblikud kulud on üle 50 miljoni euro ja need on arvutatud loa andmise kuupäeval kehtinud hindade ja vahetuskursside põhjal vastavalt Poola keskpanga avaldatud vahetuskursile.“

([92]) Erimajandustsoonide määruse artikli 3 lõige 8 on sõnastatud järgmiselt:
„Lõikes 1 osutatud [maksuvabastuse kujul antavat abi] võib anda koos muu abiga uuteks investeeringuteks või uute töökohtade loomiseks, olenemata allikast ja vormist, tingimusel, et selle abi kogusumma ei ületa artiklis 4 sätestatud lubatud abisummat.“

(190) Lisaks märgib Poola, et maksuvabastuse taotlemisel nõustus PCC läbirääkimise tingimuste ja asjaomaste hanketingimustega. Nendes tingimustes on viidatud õiguslikele alustele, mida läbirääkimiste suhtes kohaldati, sealhulgas erimajandustsoonide seadus, riigiabi seadus, erimajandustsoonide määrus, 2007. aasta suunised ja määrus 800/2008. Taotluste esitamise ettepanekus, mis avaldati enne taotlemisvooru, oli märgitud, et kõigi lubade suhtes kohaldatakse erimajandustsoonide seadust ja erimajandustsoonide määrust.

(191) Erimajandustsooni loal on märgitud, et abikõlblike kulude miinimumsumma on nominaalväärtuses 200 miljonit Poola zlotti (ligikaudu 48 miljonit eurot) ja maksimumsumma 300 miljonit Poola zlotti (ligikaudu 72 miljonit eurot). Erimajandustsoonide seaduse kohaselt ([93]) tuleb loal kindlaks määrata abikõlblike kulude vahemik, samal ajal kui abi on piiratud abikõlblike kulude maksimumsummaga (et tagada kaitse hinnakõikumiste, vahetuskursi muutuste või muude tegurite vastu, mille tõttu võib kogusumma suureneda või väheneda). Abikõlblike kulude maksimumsumma oli diskonteeritud väärtuses 271 513 408 Poola zlotti (65 143 935 eurot) ([94]). Seda arvesse võttes saab kindlaks teha selle riigiabi ülemmäära, mida erimajandustsooni loa alusel oli võimalik saada (lisaks toetusele). See summa ei ületanud ühelgi juhul abi lubatud osakaalu.

(192) Poola märgib lisaks, et lähtudes PCC ajavahemikul 2018–2022 saadud tulust, on ta maksuvabastuse kujul abi saanud summas 18 386 294 Poola zlotti (4 411 405 eurot), ([95]) mis on lubatud maksimumsummast märksa väiksem.

(193) Seepärast järeldab Poola, et maksuvabastus vastab määruse 800/2008 artikli 6 lõike 2 ja artikli 7 lõike 1 tingimustele.

5.2.3.4. Teave ja sõnaselge viide

(194) Kuigi Poola tunnistab, et esitas maksuvabastuse kohta kokkuvõtliku teabe väga hilja (16. juulil 2015), on ta arvamusel, et selle teabe esitamisega sai igasugune õigusnormide rikkumine siiski kõrvaldatud, mis tähendab, et maksuvabastus vastab määruse 800/2008 artikli 9 lõikele 4. Lisaks märgib Poola, et otsus anda PCC-le maksuvabastust avaldati erimajandustsooni halduri veebisaidil kohe pärast erimajandustsooni loa väljastamist.

(195) Mis puudutab küsimust, kas erimajandustsooni luba sisaldas määruse 800/2008 artikli 3 lõike 2 kohaselt nõutavaid sõnaselgeid viiteid, siis tuletas Poola meelde, et erimajandustsooni luba ei ole eraldiseisev akt. Poola märkis, et läbirääkimiste aruandes oli viidatud erimajandustsoonide seadusele, erimajandustsoonide määrusele ja määrusele 800/2008, sealhulgas sisaldas see asjaomaseid avaldamisandmeid ja viidet *Euroopa Liidu Teatajale*.

5.3. **Abi kokkusobivus siseturuga**

(196) Poola ametiasutused esitasid märkused abi kokkusobivuse kohta siseturuga 2007. aasta suuniste alusel.

5.3.1. *Muudetud toetuskava*

(197) Poola ei ole nõus komisjoni menetluse algatamise otsuse põhjenduses 103 esitatud arvamusega, et muudetud toetuskavas ei olnud sõnaselgelt viidatud 2007. aasta suuniste punktis 38 sätestatud teisele tingimusele.

(198) Poola märgib, et abi anti projektidele, mis kogusid eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriumite alusel enim punkte, lähtudes konkursikutsetega koos avaldatud konkursieeskirjadest. Esiteks kontrolliti taotlusi vormilistele kriteeriumitele vastavuse osas, seejärel hinnati neid põhjalikult. Taotluse esitajatele anti teada, kas nende projektid vastavad vormilistele kriteeriumitele, ning sobivad projektid läbisid põhjaliku hindamise. Positiivse hinnangu ja piisavalt suure punktisummaga projektid valiti välja rahastamiseks. Taotluse esitajatele anti kirjalikud juhised. Poola esitas koopia konkursieeskirjadest ning tõstis esile osad, kus kõnealust menetlust on kirjeldatud. Poola väidab, et

([93]) Artikkel 16.
([94]) Euroopa Keskpanga 19. veebruari 2013. aasta vahetuskurss: PLN/EUR 4,1679 (ELT C 49, 20.2.2013, lk 8).
([95]) Diskonteeritud kinnitamise kuupäeva seisuga vastavalt Euroopa Keskpanga vahetuskursile, mis oli kohaldatav maksuvabastuse andmise kuupäeval, st 19. veebruaril 2013 (EUR/PLN 4,1679).

erinevalt 2007. aasta suuniste teistest keeleversioonidest ([96]) ei sisalda poolakeelne versioon nõuet, et enne tööde algust tuleb esitada kirjalik kinnitus selle kohta, et projekt vastab põhimõtteliselt abikõlblikkuskriteeriumitele.

(199) Poola ei ole nõus komisjoni menetluse algatamise otsuse põhjenduses 104 esitatud arvamusega, et muudetud toetuskava ei vasta 2007. aasta suuniste punkti 74 kohastele abi kumuleerimise kontrolli tingimustele.

(200) Poola väidab, et Poola õiguse alusel kohaldatakse horisontaalset lähenemisviisi ning et kõiki abikavasid reguleeritakse ühtsete normidega, mis on sätestatud riigiabi seaduses ja selle rakenduseeskirjades. Riigiabi seaduse kohaselt peavad abitaotlejad oma abitaotlustes esitama teabe saadud riigiabi kohta. Poola väite kohaselt on riigiabi seaduse artiklis 6 sätestatud, et abi andvad asutused kontrollivad taotluse esitajatelt saadud teavet seejärel riigiabi kavandamise, registreerimise ja jälgimise süsteemis sisalduvate andmete alusel. Abi võimaliku kumuleerimise määr määratakse kindlaks iga abikava alusel eraldi. Poola märgib, et toetuslepingus on viidatud rakenduskava määrusele, sealhulgas selle artiklile 12 eri allikatest pärit abi kumuleerimise kohta.

5.3.2. *Abimeetmed*

(201) Poola esitas oma seisukoha abimeetmete vastavuse kohta 2007. aasta suuniste nõuetele.

5.3.2.1. Ergutav mõju

(202) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 112 väljendas komisjon kahtlust, kas toetus (mida vaadeldi kavavälise sihtotstarbelise üksikabina) vastas 2007. aasta suuniste punkti 38 kohasele ergutava mõju nõudele. Poola märkis selles küsimuses, et 2. märtsil 2011 edastas ta PCC-le kinnituse toetuse andmise kohta, ning esitas selle kinnituse koopia.

(203) Mis puudutab maksuvabastust, siis pärast kõrgeima halduskohtu otsust ei väitnud Poola enam, et PCC ei taotlenud maksuvabastust enne projekti kallal töö alustamist. Erimajandustsooni luba väljastati 19. veebruaril 2013. PCC väite kohaselt alustas ta projekti kallal tööd 5. aprillil 2013.

5.3.2.2. Abi osakaal

(204) Mis puudutab komisjoni kahtlusi selle suhtes, kas abimeetmete kogusumma jäi abi lubatud ülemmäära piiresse kooskõlas 2007. aasta suuniste punktiga 67 (vt menetluse algatamise põhjendused 113–123), siis viitas Poola oma argumentidele, mis on esitatud põhjendustes 180–184 ja 187–191.

(205) Maksuvabastuse küsimuses märkis Poola, et vastavalt erimajandustsoonide määrusele piirdub abi regionaalabi kaardi kohaselt lubatud maksimumsummaga, ([97]) et abi saamise õigus kehtib üksnes maksimumväärtuste saavutamiseni ([98]) ning et 75 % künnist ületavast abist tuleb teatada komisjonile ([99]). Sarnased piirangud on sätestatud äriühingu tulumaksu seaduses ([100]). Samuti märgib Poola, et PCC andis maksuvabastust taotledes teada, et sai toetust; see tähendab, et seda võeti maksimaalse lubatud abisumma arvutamisel eeldatavasti arvesse.

(206) Seepärast leiab Poola, et PCC-le anti abimeetmetega abi maksimaalselt summas 23 086 560 eurot (95 797 682 Poola zlotti ([101])) (diskonteeritud väärtuses), mis jääb abi lubatud ülemmäära piiresse.

([96]) Näiteks inglis-, prantsus- ja hispaaniakeelne versioon.
([97]) Artikli 3 lõige 8.
([98]) Artikli 5 lõige 1.
([99]) Artikli 4 lõige 5.
([100]) Artikli 17 lõike 1 punkt 34.
([101]) Poola osutas maksuvabastuse kohta esitatud kokkuvõtlikus teabes vahetuskursile EUR/PLN 4,1495. Nagu on märgitud joonealuses märkuses nr 28, peab komisjon asjakohasemaks kasutada vahetuskurssi EUR/PLN 4,1679, st Euroopa Keskpanga avaldatud kurss 19. veebruaril 2013, mil erimajandustsooni luba väljastati.

5.3.2.3. Kumuleerimise kontroll

(207) Poola selgitas, et abi kumuleerimist – maksuvabastus koos muus vormis abiga – jälgib ja kontrollib pädev maksuhaldur. Alates 2015. aastast esitatakse iga-aastased maksudeklaratsioonid elektroonilisel kujul ([102]). Erimajandustsoonis majandustegevusega tegelemiseks antud maksuvabastuse saajad peavad maksudeklaratsioonile lisama lisa CIT/8S. Lisa CIT/8S sisaldab konkreetset teavet erimajandustsooni maksuvabastuse kohta, sealhulgas asjaomase investeeringu tegemiseks kantud abikõlblikud kulud, maksuvabastuse alusel juba kasutatud abisumma ja investeeringu jaoks saadud mis tahes muu abi summa. Kuna see teave on kättesaadav elektroonilisel kujul, saab maksuhaldur hõlpsasti kindlaks määrata selle riigiabi summa, mida maksumaksjal on õigus saada, võttes arvesse tegelikult kantud abikõlblikke kulusid ja juba saadud abi summat. Maksumaksjad peavad pidama arvestust riigiabi tagasinõudmise suhtes kohaldatava aegumistähtaja jooksul. Riigi maksuameti asutused kontrollivad kindla aja tagant valimipõhiselt, kas lisas CIT/8S esitatud teave on õige, et tagada vastavus äriühingu tulumaksu seaduse nõuetele. Nõuetele mittevastavuse korral võidakse kohaldada sanktsioone. Seega märgib Poola, et maksuhalduril ja maksukontrolliasutustel on olemas vahendid, mille abil tõhusalt veenduda, et abi ei ole taotletud suuremas summas kui ette nähtud, ning et nad viivad selles osas läbi korrapärast kontrolli.

5.3.2.4. Süvahindamine

(208) Mis puudutab 2007. aasta suuniste punkti 68 võimalikku kohaldamist, siis märkis Poola esiteks, et see punkt ei ole kohaldatav, kuna tema järelduse kohaselt ei ületanud abimeetmete summa 75 % künnist (põhjendused 204–206).

(209) Küsimuses, kas abimeetmete suhtes sai kohaldada punkti 68 alapunkti a või b, nõustus Poola igal juhul PCC seisukohtadega (põhjendused 105–112) ning järeldas, et tooteturg on üldine monokloroäädikhappe turg – olenemata puhtusastmest – ja et geograafiline turg hõlmab vähemalt EMPd ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikat ([103]). Samuti nõustus Poola PCC järeldusega (põhjendused 113–118), et punkti 68 alapunktid a ja b ei ole abimeetmete suhtes kohaldatavad.

5.3.2.5. Tasakaalustatuse kriteeriumi kontroll

(210) Poola väidab, et abimeetmete positiivne mõju kaalub üles nende negatiivse mõju. Nagu PCCgi (põhjendus 124), rõhutab Poola, et komisjon kontrollis ja kinnitas abi positiivset mõju siis, kui ta kiitis heaks projektile rahalise toetuse andmise ERFist.

(211) Poola rõhutab, et tänu projektile on äärmiselt ebasoodsas piirkonnas loodud 160 otsest töökohta (sh kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidele) ja ka kaudseid töökohti. Lisaks sellele, et piirkonnal on õigus saada regionaalabi vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile a, on Wołowi maakond, kus projekt ellu viidi, oluliselt ebasoodsamas olukorras kui piirkond tervikuna. PCC töötingimused on märkimisväärselt paremad kui piirkonnas tavaks.

(212) Tänu investeeringule on kasutusele võetud uued protsessid ja organisatsioonilised lahendused, samuti on alustatud monokloroäädikhappe tehnoloogia ja tootmisrakenduste täiendavat uurimist. PCC teadus- ja arendustegevuse (mis eeldatavasti viidi ellu ilma abita) tulemused on samuti kättesaadavaks tehtud ulatuslikus koostöös kohalike õppeasutuste, kõrgkooli lõpetanute ja tudengitega.

(213) Poola märgib samuti, et projekti tulemusena on loodud koostoime muude PCC Rokita tehaste ja piirkondlike tegevusaladega ning eeskätt on see aidanud parandada klooritranspordi keskkonnasõbralikkust ja ohutust, ([104]) sest varustav tehas asub läheduses. PCC kasutatav innovatiivne protsess suurendab energiatõhusust, kusjuures ilma abita ei oleks see võimalik olnud.

([102]) Äriühingu tulumaksu seaduse artikli 27 lõige 1c.

([103]) Poola märgib, et PCC on korduvalt märkinud, et see on asjaomane tooteturg; näiteks lähtus ta sellest turust maksuvabastuse taotluse osana esitatud äriplaanis.

([104]) Poola märgib, et komisjon oli varem heaks kiitnud Akzo Nobelile antud riigiabi, mille tingimuseks oli see, et piiratakse klooritransporti (joonealune märkus nr 70).

(214) Poola märkis, et kolmandad isikud, kes esitasid komisjonile seisukohad (põhjendused 142–167), tundusid kinnitavat Poola ametiasutuste arvamusi projekti mõju kohta.

(215) Lisaks on Poola nõus PCC arvamusega (põhjendused 125 ja 126) selle kohta, et projekti tulemusena on paranenud konkurents ja tarnekindlus tänu sellele, et duopoolsele turule sisenes uus konkurent.

(216) Poola märgib, et monokloroäädikhappe turg on olnud ja on ka praegu kasvuteel. Kartelli käsitlevas otsuses osutas komisjon, et ajavahemikul 1996–1998 kasvas turg nii mahu kui ka väärtuse poolest ning et selle keskmine kasvumäär oli stabiilne. Poola väidab – nagu märkis ka PCC (põhjendus 129) –, et kõnealust stabiilset kasvusuundumust võib täheldada kogu keemiatööstuses (kui mitte arvestada järsku langust 2009. aastal), eeskätt võttes arvesse kasvavat USA turgu, kus kohalik pakkumine on piiratud. Lisaks juhib Poola uuesti tähelepanu PCC märkustele (põhjendus 131), mille kohaselt ei tundu kaebuse esitaja teod olevat kooskõlas tema väidetega turu ülevõimsuse kohta.

(217) Poola esitas abi andmise ajal kehtinud turutingimuste näitlikustamiseks mitu aruannet, mis olid tol ajal kättesaadavad. Need aruanded sisaldasid nii kogutud andmeid kui ka prognoose.

(218) Esiteks sisaldas komisjonile menetluse algatamise otsuse tegemise ajal kättesaadav olnud SRI 2011. aasta aruanne tarbimisega seotud andmeid 2007. ja 2010. aasta kohta, samuti prognoose 2015. aastaks.

Tabel 1

SRI 2011. aasta aruanne, monokloroäädikhappe tarbimine kilotonnides aasta kohta (2007–2015) ([105])

Piirkond	2007	2010	2015 (prognoosid)	Absoluutne kasv aastatel 2010–2015
USA	61,1	56,4	[61–73]	+[5,5–6,5]
Lääne-Euroopa	159,6	148	[150–180]	+[11–13]
Kesk- ja Ida-Euroopa	19	21	[24–28]	+[3–3,5]
Euroopa, KOKKU	*178,6*	*169*	*[180–210]*	*+[14–16,5]*
Euroopa ja USA, KOKKU	*239,7*	*225,4*	*[240–280]*	*+[18–22]*
Põhja-Ameerika (US, Kanada, Mehhiko)		67,4	[70–82]	+[7–8,5]
Euroopa ja Põhja-Ameerika, KOKKU		*236,4*	*[230–280]*	*+[20–24]*
Kesk- ja Lõuna-Ameerika		22,5	[25–30]	+[3–3,5]
Euroopa ja Ameerika, KOKKU		*258,9*	*[280–330]*	*+[22–27]*
Kogu maailm (Euroopa + Ameerika + Lähis-Ida + Jaapan + ülejäänud Aasia + Okeaania)		*716,4*	*[870–1 010]*	*+[150–180]*

([105]) Komisjon märgib, et Poola esitas teatavad selle tabeli arvandmed valesti, kuid siin tabelis 1 esitatud andmed pärinevad SRI 2011. aasta aruandest.

(219) Pärast menetluse algatamise otsuse tegemist esitas Poola komisjonile Tecnon Orbichemi aruande, mis sisaldas andmeid 2007. aasta kohta ning ka prognoose aastateks 2010, 2014 ja 2015.

Tabel 2

Tecnon Orbichemi aruanne, monokloroäädikhappe tarbimine kilotonnides aasta kohta (2007–2015)

Piirkond	2007	2010	2014	2015	Absoluutne kasv aastatel 2010–2014	Absoluutne kasv aastatel 2010–2015
Põhja-Ameerika (USA, Mehhiko, Kanada)	76,8	82,9	[90–108]	[90–108]	+[8,2–9,5]	+[11–12]
Lõuna-Ameerika	17,7	20,7	[24–28,2]	[24–28,2]	+[3–3,6]	+[4,2–4,7]
Euroopa	183,9	185,4	[190–228]	[190–228]	+[11,2–12,5]	+[14–15,2]
Euroopa ja Põhja-Ameerika	260,7	268,3	[280–315]	[280–315]	+[17–21]	+[22–26]
Euroopa ja Ameerika	278,4	289	[300–360]	[300–360]	+[23–25]	+[30–33]
Kogu maailm	609	672	[750–880]	[750–880]	+[90–105]	+[110–132]

(220) Samuti esitas Poola 2011. aasta mai aruande, mille koostas PCC tellimusel Roland Berger Strategy Consultants ning milles prognoositi, et Euroopas ja Põhja-Ameerikas võib monokloroäädikhappe nõudluse kombineeritud kasvumäär ajavahemikul 2010–2015 olla [1,9–2,3]–[3–3,6] % ([106]). Poola esitas lisaks 2010. aasta juuni aruande, mille koostas PCC tellimusel Kline'i kontsern; selle aruande kohaselt võis Euroopas ja Põhja-Ameerikas peamiste toodete puhul, milleks monokloroäädikhapet kasutatakse, oodata tarbimise mahu suurt kasvu – keskmiselt [1,9–2,3]–[3–3,6] % aastas.

(221) Poola märgib, et esitatud andmete kohaselt oli monokloroäädikhappe turg asjaomasel perioodil kasvamas ning et selle kasvumäär ületas EMP keskmist aastast kasvumäära. Monokloroäädikhappe turg ei olnud absoluutses languses (st selle kasvumäär ei olnud negatiivne) ning Poola hinnangu kohaselt ei olnud see ka suhtelises languses, kuna turg kasvas märkimisväärselt suuremal määral kui EMP SKP ajavahemikul 2010–2015.

(222) Peale selle leiab Poola, et kuna projekti esimene tegevusaasta oli 2016. aasta, oleks monokloroäädikhappe turu võimsuse hindamisel asjakohane lähtuda perioodist 2010–2016 (või isegi pikemast perioodist). Poola leiab, et kui eeldada, et Euroopa ja Ameerika turu aastane kasvumäär oli sellel perioodil [2–2,4] %, oleks turu kasv peaaegu sama suur kui tootmisvõimsuse kasv projekti tulemusena.

(223) Poola märgib lisaks, et PCC prognoose selle kohta, et monokloroäädikhappe tarbimine pärast 2016. aastat suureneb, kinnitas asjaolu, et kaebuse esitaja ja Akzo Nobel (nüüd nimega Nouryon) olid otsustanud teha investeeringuid monokloroäädikhappe turgu ([107]). Seega ei ole õige väita, et PCC-le antud abi tõrjub erainvesteeringud turult välja või et projektiga loodud võimsus tekitas turul ülepakkumise.

([106]) Aruandes ei olnud täpsustatud, kas mõeldud oli mahulist või väärtuselist kasvu.

([107]) Poola märkis, et kaebuse esitaja tegi ühisettevõtete kaudu investeeringuid, et suurendada tootmisvõimsust 22 kt võrra Indias (2008) ja 25 kt võrra Hiinas (2013). Akzo Nobel tegi investeeringu tootmisvõimsuse suurendamiseks 45 kt võrra Madalmaades (2006–2014) ja 75 kt võrra Hiinas (2002–2012).

(224) Peale selle nõustub Poola PCC väitega (põhjendus 130), et lähenemisviis, mille alusel kaebuse esitaja põhjendas oma väidet monokloroäädikhappe turul valitseva ülepakkumise kohta (st pelgalt nimivõimsuse näitajate liitmine), ei olnud õige ning et Euroopa ja USA turul on tegelikkuses pakkumise puudujääk, mis on ligikaudu sama suur kui projektiga loodud tootmisvõimsuse maht. Poola selgitas, et kuigi projekti nimivõimsus on 42 kt aastas, on selle tegelik võimsus kõige enam [34–40] kt aastas, ([108]) millest ligikaudu […].

6. ABIMEETMETE HINDAMINE

6.1. ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi olemasolu hindamine

(225) Komisjon järeldas menetluse algatamise otsuse põhjenduses 62, et abimeetmed kujutavad endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses (põhjendus 53). Poola ametiasutused seda ei vaidlustanud.

(226) Seepärast kinnitab komisjon, et abimeetmed kujutavad endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

6.2. Abi kokkusobivus siseturuga

(227) Komisjoni arvamuse kohaselt on asjakohane alustada lõplikku hindamist uurimisega, kas abimeetmed on 2007. aasta suuniste alusel siseturuga kokkusobivad.

(228) Menetluse algatamise otsuses tõstatas komisjon kahtlusi selle suhtes, kas abimeetmed (mida käsitati sihtotstarbelise üksikabina) on siseturuga kokkusobivad 2007. aasta suuniste punktide 38, 67 ja 71 alusel (põhjendused 74–78). Samuti väljendas komisjon kahtlust selle suhtes, kas abimeetmete puhul on vaja kontrollida suuniste punkti 68 kohaste kriteeriumite täitmist ning kas sellise kontrolli tulemusena on vaja teha süvahindamine (põhjendus 79). Peale selle märkis komisjon, et isegi kui neid kriteeriume kontrollima ei pea või sellise kontrolli tulemusena ei ole süvahindamine vajalik, ei saanud ta kindlaks teha, et abimeetmete positiivne mõju ületas selgelt nende negatiivset mõju (põhjendus 80).

(229) Komisjoni arvamuse kohaselt on asjakohane alustada lõplikku hindamist uurimisega, kas abimeetmed on nende punktide alusel siseturuga kokkusobivad.

6.2.1. *Abimeetmete vastavus 2007. aasta suuniste punktile 38*

(230) 2007. aasta suuniste punkti 38 ([109]) kohaselt peab sihtotstarbelise üksikabi puhul pädev asutus olema enne projekti kallal tööde alustamist avaldanud kinnituse abi andmise kohta, eeldusel et asjaomase meetme kohta on olemas komisjoni heakskiit. Kui töö algab enne, kui selles punktis kehtestatud tingimused on täidetud, ei ole projekt abikõlblik.

6.2.1.1. Tööde algus

(231) Selleks et teha kindlaks, kas abimeetmed vastasid 2007. aasta suuniste punktile 38, tuleb esmalt välja selgitada, millal PCC projektiga seotud töid alustas.

([108]) Enne investeeringu tegemist hindas PCC, et saavutab selle tootmismahu alates 2016. aastast.

([109]) Punkt 38 on sõnastatud järgmiselt: „Oluline on tagada, et regionaalabil oleks tegelik stimuleeriv toime selliste investeeringute teostamisele, mida abi andmiseta abisaavas piirkonnas ei tehtaks. Seetõttu antakse abi ainult nende abikavade korral, mille puhul abisaaja on esitanud abitaotluse ja kava haldamise eest vastutav asutus on seejärel kirjalikult kinnitanud, et üksikasjaliku kontrollimise tulemusel on tuvastatud projekti vastavus abikavaga kehtestatud kõlblikkuse tingimustele enne projekti kallal töö alustamist. Selgesõnaline viide mõlemale tingimusele peab olema lisatud kõikidele abikavadele. Sihtotstarbelise abi puhul peab volitatud asutus olema väljastanud kinnituse abi andmise kohta enne projekti kallal tööde alustamist eeldusel, et asjaomase meetme kohta on olemas komisjoni heakskiit. Kui töö algab enne, kui käesolevas punktis kehtestatud tingimused on täidetud, ei ole projekt abikõlblik.“ (Joonealused märkused on välja jäetud.).

(232) Komisjon juhib tähelepanu, et PCC ja Poola olid tööde alguse küsimuses lahkarvamusel (põhjendused 46–48). Samuti võtab komisjon teadmiseks kõrgeimas halduskohtus pärast põhjendustes 46–48 kirjeldatud sündmusi tehtud otsuses väljendatud seisukohta (põhjendus 49). Komisjon tuletab sellega seoses meelde, et tal on ainupädevus hinnata abimeetmete kokkusobivust siseturuga ([110]) ning et ta peab andma oma hinnangu. Seejuures võib komisjon arvesse võtta kõrgeima halduskohtu otsuses esitatud seisukohta.

(233) 2007. aasta suuniste punkti 38 mõistes tähendab töö alustamine kas ehitustööde algust või esimese kindla kokkuleppe sõlmimist varustuse tellimiseks, välja arvatud esialgsed teostatavusuuringud ([111]).

(234) PCC väidab, et enne maksuvabastuse taotlemist oli ta teinud vaid esialgsed teostatavusuuringud. Komisjon märgib, et PCC selgituse kohaselt otsustas ta projekti innovatiivsust ja keerukust arvesse võttes konstrueerida katseseadme, et uurida projekti teostatavust, enne kui ta võtab kohustuse projekt ellu viia (põhjendus 90). See katseseade hõivas vaid väikese ala, ei olnud püsivalt kinnitatud, oli hõlpsasti demonteeritav ega nõudnud ehitustöid ja anti tegelikult kohe pärast kättesaamist üle Siemensile (põhjendus 91). Katseprojekti kogumaksumus oli 150 000 eurot, millest 5 814 eurot (23 854,19 Poola zlotti) kanti 2012. aasta oktoobris (põhjendus 92). Kui katseprojekti tulemused oleksid olnud ebarahuldavad, oleks PCC saanud projektist taganeda ja kulud korvata (põhjendus 93). Komisjon ei saanud uurimise käigus teavet, mis seaks PCC esitatud teabe õigsuse kahtluse alla.

(235) Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et katseseadmega seotud tööde algust ei saa pidada tööde alustamiseks. Eeskätt juhib komisjon tähelepanu sellele, et kuigi katseseade oli vajalik projekti teostatavuse uurimiseks ja sobiva katalüsaatori kindlakstegemiseks, ei olnud see projekti lahutamatu osa. Katseseade hõivas vaid väikese ala, ei olnud püsivalt kinnitatud ja toimetati kohe pärast kättesaamist Saksamaale Siemensile. Komisjon märgib, et PCC-l oli olemas plaan katseseadmega seotud intellektuaalomandi loovutamiseks juhul, kui ta oleks otsustanud projektiga mitte jätkata (põhjendus 93). Peale selle oli katseseadme maksumus võrreldes kogu projekti kuludega väheoluline. Komisjon ei leia, et katseseadme kasutuselevõtuga võttis PCC kohustuse jätkata kogu investeeringuga. Seega tuleks katseseadet käsitada osana projekti esialgsest teostatavusuuringust, mis ei kujuta endast töö alustamist 2007. aasta suuniste punkti 38 tähenduses.

(236) Komisjon märgib, et PCC esitatud tõendite kohaselt alustati ehitustöid 5. aprillil 2013 ning esimene kindel kokkulepe projektiga seotud varustuse tellimiseks sõlmiti 16. augustil 2013 (põhjendus 89). Põhjaliku uurimise käigus kogutud teabe kohaselt ei viita miski sellele, et PCC oleks enne abitaotluse esitamist võtnud katseseadme kõrval muid kohustusi seoses projektiga. Seepärast järeldab komisjon, et projektiga seotud tööd alustati 5. aprillil 2013.

6.2.1.2. Punkt 38: toetus

(237) Menetluse algatamise otsuse põhjenduses 112 märkis komisjon, et toetus, mida käsitatakse sihtotstarbelise üksikabina, ei tundu vastavat 2007. aasta suuniste punktis 38 sätestatud tingimusele.

(238) Komisjon märgib, et PCC esitas toetuse saamise taotluse 15. detsembril 2010. Nagu ametliku uurimise käigus kindlaks tehti, saatsid Poola ametiasutused 2. märtsil 2011 PCC-le kirja kavatsuse kohta anda talle toetust (põhjendus 202). Selles kirjas palusid Poola ametiasutused PCC-l esitada dokumendid selleks, et „Euroopa Komisjon saaks abi kinnitada“ (põhjendus 30). 12. aprillil 2012 sõlmisid Poola ametiasutused PCCga toetuslepingu, kus oli märgitud, et kooskõlas määrusega 659/1999 makstakse suurprojektide puhul toetus välja tingimusel, et komisjon kiidab selle heaks või see loetakse heakskiidetuks (põhjendus 31). Samuti viidati toetuslepingus muu hulgas rakenduskava määrusele (muudetud kujul) ja määrusele 800/2008 (põhjendus 31).

([110]) Vt nt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 5. oktoober 2006, Transalpine Ölleitung in Österreich, C-368/04, ECLI:EU:C:2006:644, punkt 68.
([111]) 2007. aasta suuniste joonealune märkus nr 40.

(239) Seepärast leiab komisjon, et enne projektiga seotud tööde algust olid Poola ametiasutused väljastanud nii kinnituse PCC-le toetuse andmise kohta kui ka toetuse andmise akti enda.

(240) 2. märtsi 2011. aasta kirjas märkisid Poola ametiasutused, et abi peab kinnitama komisjon. Toetuslepingus tuletati meelde, et rakenduskava määruses (muudetud kujul) oli sätestatud, et kui projektile antava abi summa ületab 30 miljonit eurot, tuleks sellest teatada komisjonile (põhjendus 31). See tähendab, et kui projektile antav abisumma on sellest summast väiksem, ei pea sellest teatama. See vastab määruse 800/2008 artikli 6 lõike 2 nõuetele, millele oli toetuslepingus samuti viidatud (põhjendus 31). Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et Poola ametiasutused olid PCC-le teada andnud, et toetuse andmine sõltub komisjoni heakskiidust, nagu on nõutav liidu õiguse alusel. Seega järgisid Poola ametiasutused selles aspektis 2007. aasta suuniste punkti 38.

(241) Igal juhul märgib komisjon, et liidu kohtupraktika kohaselt peab komisjon 2007. aasta suuniste punkti 38 kohase kinnituse olemasolu kindlakstegemisel hindama iga üksikjuhtumi asjaolusid, et teha kindlaks, kas abi andmise väljavaade oli piisavalt tõenäoline selleks, et ergutava mõjuga seotud kriteerium oleks täidetud. Eeskätt peab komisjon arvesse võtma riiklike pädevate asutuste koostatud aktide täpset vormi ja olemust ning muid asjaomaseid tingimusi, et hinnata ergutava mõju olemasolu ([112]).

(242) Selle mõttekäigu alusel järeldab komisjon et 2007. aasta suuniste punkti 38 nõuetele vastavuse väljaselgitamiseks käesoleval juhul tuleb esmajärjekorras kindlaks teha, kas on võimalik järeldada, et PCC ei alustanud projektiga seotud töid enne, kui ta oli kindel selles, et toetuse saamine on põhjendatult tõenäoline. Selles küsimuses märgib komisjon, et PCC alustas projekti kallal tööd 5. aprillil 2013 (põhjendus 236), st peaaegu aasta pärast seda, kui ta oli saanud Poola ametiasutustelt kinnituse abi andmise kohta, ent ka tegeliku akti, mille alusel abi anti (põhjendus 239).

(243) Seepärast järeldab komisjon, et Poola ametiasutused olid kinnituse PCC-le toetuse andmise kohta väljastanud enne tööde algust (5. aprill 2013), nagu on nõutav punkti 38 kohaselt.

(244) Seega järeldab komisjon, et toetus vastab 2007. aasta suuniste punkti 38 tingimustele.

6.2.1.3. Punkt 38: maksuvabastus

(245) Menetluse algatamise otsuse põhjendustes 109–111 märkis komisjon, et maksuvabastus, mida käsitatakse sihtotstarbelise üksikabina, ei tundu vastavat 2007. aasta suuniste punktis 38 sätestatud tingimusele.

(246) Komisjon tuletab meelde, et menetluse algatamise otsuse ajal tegi Poola järelduse, et PCC alustas projektiga seotud töid enne maksuvabastuse taotlemist (põhjendused 46 ja 47), ning komisjon oli selle järeldusega esialgu nõus (põhjendus 57).

(247) Pärast esitatud teabe analüüsimist järeldab komisjon, et projektiga seotud töid alustati 5. aprillil 2013 (põhjendus 236).

(248) 11. veebruaril 2013 taotles PCC luba erimajandustsoonis majandustegevusega tegelemiseks, et saada maksuvabastust (põhjendus 40). 12. veebruaril 2013 nõustus erimajandustsooni haldur andma PCC-le erimajandustsooni loa, nagu nähtub läbirääkimiste aruandest (põhjendus 41). 19. veebruaril 2013 väljastas erimajandustsooni haldur erimajandustsooni loa, millega anti PCC-le maksuvabastus (põhjendus 42).

([112]) Kohtuotsus, Üldkohus, 13. september 2013, Fri-El Acerra Srl *vs.* komisjon, ECLI:EU:T:2013:430, punktid 82 ja 83.

(249) Neid asjaolusid arvesse võttes olid Poola ametiasutused enne projekti kallal töö alustamist väljastanud kinnituse (ja kinnitanud PCC abikõlblikkust) PCC-le maksuvabastuse andmise kohta, ent ka abi andmise akti enda.

(250) Komisjon märgib, et läbirääkimiste aruandes ega erimajandustsooni loal ei osutatud sellele, et Poola ametiasutused kavatsesid abi anda tingimusel, et komisjon kiidab abi heaks. Samal ajal võtab komisjon teadmiseks Poola ametiasutuste seisukoha, et erimajandustsooni luba ei ole eraldiseisev akt ning et see hõlmab viidetega mitmesuguseid õiguslikke aluseid (põhjendused 188–190).

(251) Sellega seoses tuletab komisjon meelde, et taotluste esitamise ettepanekus, mille alusel PCC maksuvabastust taotles, oli märgitud, et erimajandustsooni luba väljastatakse erimajandustsoonide seaduse ja erimajandustsoonide määruse alusel. Taotluse esitamisel oli PCC reservatsioonideta nõus läbirääkimiste tingimuste ja hanketingimustega (põhjendus 40). Hanketingimustes oli märgitud, et läbirääkimisi peetakse muu hulgas erimajandustsoonide seaduse ja erimajandustsoonide määruse alusel. Peale selle kinnitati läbirääkimiste aruandes, et PCCd teavitati asjaolust, et erimajandustsooni luba väljastatakse muu hulgas vastavalt erimajandustoonide määrusele ja määrusele 800/2008 (põhjendus 41).

(252) Seepärast on komisjon nõus, et erimajandustsooni luba ei olnud eraldiseisev akt ning et osutatud õiguslikud alused (eelkõige erimajandustsoonide seadus ja erimajandustsoonide määrus) olid sellesse hõlmatud viidetega. Seega olid nende õigusaktide sätted PCC-le antud maksuvabastuse suhtes kohaldatavad.

(253) Selles küsimuses märgib komisjon, et erimajandustsoonide määruse artikli 4 lõikes 5 on sätestatud, et kui suurele investeerimisprojektile antav abi ületab 75 % maksimumsummast, mida 100 miljoni euro suuruste abikõlblike kuludega investeeringuks võib anda vastavalt abi andmise kuupäeval kehtival heakskiidetud regionaalabikaardil esitatud tüüp-piirmäärale, mida kohaldatakse suurettevõtjate suhtes, tuleb sellest teatada komisjonile. See tähendab, et kui projektile antav abisumma on sellest summast väiksem, ei pea sellest teatama. Lisaks vastab see suurprojektidele antavast abist teatamise nõudele, mis on sätestatud määruse 800/2008 artikli 6 lõikes 2. Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et erimajandustsooni luba väljastati tingimusel, et komisjon selle heaks kiidab, arvestades, et kõnealune heakskiit oli nõutav liidu õiguse alusel.

(254) Peale selle tuletab komisjon meelde, et 2007. aasta suuniste punkti 38 nõuetele vastavuse väljaselgitamiseks tuleb esmajärjekorras kindlaks teha, kas on võimalik järeldada, et PCC ei alustanud projektiga seotud töid enne, kui ta oli kindel selles, et maksuvabastuse saamine on põhjendatult tõenäoline (põhjendus 242). Selles küsimuses märgib komisjon, et kui PCC projekti kallal 5. aprillil 2013 tööd alustas (põhjendus 236), oli ta Poola ametiasutustelt saanud nii kinnituse abi andmise kohta, ent ka tegeliku dokumendi, mille alusel abi anti (põhjendus 249).

(255) Seepärast järeldab komisjon, et Poola ametiasutused olid kinnituse PCC-le maksuvabastuse andmise kohta väljastanud enne tööde algust (5. aprill 2013), nagu on nõutav punkti 38 kohaselt.

(256) Seega järeldab komisjon, et maksuvabastus vastab 2007. aasta suuniste punkti 38 kohaselt nõutavatele tingimustele.

6.2.1.4. Punkt 38: abimeetmed

(257) Kokkuvõttes järeldab komisjon, et PCC heaks rakendatud abimeetmed (nii toetus kui ka maksuvabastus) vastavad 2007. aasta suuniste punkti 38 kohaselt nõutavatele tingimustele (põhjendused 244 ja 256).

6.2.2. *Abimeetmete vastavus 2007. aasta suuniste punktile 67*

(258) 2007. aasta suuniste punktis 67 ([113]) on sätestatud suurtele investeerimisprojektidele antava regionaalabi kohandatud ülemmäär. Selleks et teha kindlaks, kas abimeetmete puhul on sellest ülemmäärast kinni peetud, tuleb kõigepealt kindlaks teha abi osakaalu arvutamisel arvesse võetavate abikõlblike kulude summa ja seejärel kontrollida, kas abimeetmete puhul on seda ülemmäära järgitud.

6.2.2.1. Abikõlblikud kulud

(259) Komisjon märkis menetluse algatamise otsuses, et polnud selge, miks PCC esitas toetuse taotluses ja maksuvabastuse taotluses projekti kohta erinevad abikõlblikud kulud; ta järeldas, et asjakohane on toetuse taotluses märgitud summa (põhjendus 76).

(260) Komisjon võtab teadmiseks Poola ja PCC esitatud selgitused (vastavalt põhjendused 180–184 ja põhjendused 85–88) selle kohta, miks toetuse taotluses esitatud abikõlblikud kulud erinesid nendest kuludest, mille PCC märkis maksuvabastuse taotluses. Põhimõtteliselt tõdevad Poola ja PCC, et toetuse ja maksuvabastuse taotlemise vahele jäänud ajal pidi PCC oma hinnanguliste kulude summat kolmanda isiku nõuannete põhjal suurendama. Kuna seda suurenemist arvestades ei oleks projekt olnud piisavalt kasumlik, et seda oleks saanud ellu viia, taotles PCC maksuvabastuse kujul rohkem abi.

(261) Komisjon tuletab meelde, et PCC alustas projekti kallal tööd 5. aprillil 2013 (põhjendus 236) ja taotles maksuvabastust 11. veebruaril 2013 (põhjendus 40). Kuna PCC ei olnud maksuvabastuse taotlemise ajal töid alustanud, sai ta taotleda projekti jaoks täiendavat abi.

(262) Komisjon tunnistab, et PCC märkis toetuse taotlemise ajal, et toetus on piisav projekti elluviimiseks Poolas (põhjendus 30). Lisaks nendib komisjon, et toetuslepingu sõlmimisel 4. aprillil 2012 nõustus PCC sellega, et kui projekti kulud peaksid suurenema, ei ole kõnealune vahe toetuskõlblik ja ta peab selle katma ise (põhjendus 31).

(263) Selles küsimuses on komisjon Poolaga nõus (põhjendus 184), et toetuse saamise õiguse omandamine ei kohustanud PCCd projekti ellu viima. Peale selle ei leia komisjon, et toetusleping takistas PCC-l taotlemast mis tahes muud riigiabi juhul, kui kulud peaksid suurenema, vaid pigem nähti toetuslepingu tingimustega ette, et sellisel juhul ei saa ta täiendavat abi rakenduskava alusel.

(264) Poola esitas koopia aruandest, mille edastas PCC-le Siemens (põhjendus 182); aruandes märgiti, et projekti kulusid tuleks suurendada tasemele [66 340 000–80 340 000 eurot] ([72 290 000–87 500 000 eurot], kui arvestada ettenägematute kuludega) ([114]). Komisjon märgib selles küsimuses, et Poola selgituse kohaselt on tööstusharus

([113]) Punkt 67 on sõnastatud järgmiselt: „Ulatuslikele investeerimisprojektidele antava investeeringuteks ettenähtud regionaalabi suhtes kohaldatakse regionaalabi kohandatud ülemmäära(61) vastavalt järgmisele jaotusele:

Abikõlblikud kulud	Abi kohandatud ülemmäär
Kuni 50 miljonit eurot	100 % piirkondlikust ülemmäärast
Summa vahemikus 50–100 miljonit eurot	50 % piirkondlikust ülemmäärast
Üle 100 miljoni euro	34 % piirkondlikust ülemmäärast

Seega arvutatakse ulatuslikule investeerimisprojektile antav abisumma järgmise valemi alusel: maksimaalne abisumma = R × (50 + 0,50 × B + 0,34 × C), kus R on regionaalabi kohandamata ülemmäär, B on abikõlblik kulu vahemikus 50 miljonit kuni 100 miljonit eurot ja C on üle 100 miljoni euro suurune abikõlblik kulu. Arvutused tehakse ametlike vahetuskursside alusel, mis kehtivad abi andmise kuupäeval või teavitamise kuupäeval, kui abi suhtes kehtib eraldi teatamiskohustus."

Joonealune märkus 61: „Abi kohandatud ülemmäära arvutamisel võetakse alati aluseks sellise abi ülemmäär, mida antakse suurtele ettevõtetele vastavalt punktile 4.1.2. Ulatuslikele investeerimisprojektidele ei tohi anda VKEdele ettenähtud lisatoetusi."

([114]) Siemensi aruandes (lk 15) on see esitatud eurodes.

tavapärane, et selliste projektide hinnangulised kulud vaadatakse aja jooksul läbi (põhjendus 183). Komisjon juhib tähelepanu, et vastavalt finantsanalüüsile, mille PCC esitas koos maksuvabastuse taotlusega, moodustasid investeerimiskulud 301 478 910 Poola zlotti (põhjendus 40). Selles taotluses ja seda toetavas äriplaanis oli abikõlblike kulude summa maksimaalselt 300 000 000 Poola zlotti (40 põhjendus). Kuigi need summad ei ole identsed, jäävad need siiski samasse suurusjärku (kui mitte arvestada Siemensi aruandes osutatud ettenägematuid kulusid ([115])); samuti märgib komisjon, et need olid väljendatud erinevates vääringutes, mistõttu võis olenevalt kasutatud vahetuskurssidest esineda erinevusi. Seega toetab maksimumsummat, mida taotleti ja mis erimajandustsooni loaga määrati, ([116]) Siemensi aruanne ja koos maksuvabastuse taotlusega esitatud finantsanalüüs.

(265) Sellele vastavalt järeldab komisjon, et hindamisel, kas PCC-le antud kogu abi maksimumsumma jäi kohaldatava ülemmäära piiresse, tuleks arvesse võtta erimajandustsooni loal märgitud summat.

6.2.2.2. Maksimaalne abisumma

(266) Pärast abikõlblike kulude kindlakstegemist tuleb 2007. aasta suuniste punktis 67 esitatud valemi alusel välja selgitada projekti jaoks antava abi maksimumsumma: maksimaalne abisumma = R × (50 + 0,50 × B + 0,34 × C), kus R on regionaalabi kohandamata ülemmäär, B on abikõlblik kulu vahemikus 50 miljonit kuni 100 miljonit eurot ja C on üle 100 miljoni euro suurune abikõlblik kulu.

(267) Kui võtta arvesse, et abikõlblike kulude maksimumsumma on 271 513 408 Poola zlotti (65 143 935 eurot) (diskonteeritud väärtus), tuleb valemit kohaldada järgmiselt: 40 % × (50 miljonit + 0,5 × 15 143 935 + 0,34 × 0). Selle tulemusena on maksimaalne abisumma 23 028 787 eurot (95 981 681 Poola zlotti) ([117]). Kui väljendada see abi osakaaluna, moodustab see 35 % abikõlblikest kuludest.

(268) Komisjon peab kindlaks tegema, kas abimeetmete puhul peeti sellest ülemmäärast kinni. Toetus on sellest ülemmäärast selgelt väiksem. Erimajandustsooni loal ei ole varasemale abimeetmele osutatud ning see ei sisalda sätteid, mille kohaselt ei tohiks projektile antava investeeringuteks ettenähtud regionaalabi (maksuvabastuse ja toetuse vormis) kogusumma ületada asjaomast ülemmäära.

(269) Komisjon märgib siiski, et maksuvabastust taotledes andis PCC teada, et sai toetust (põhjendus 40). Selle tulemusena olid Poola ametiasutused ajal, mil nad otsustasid PCC-le maksuvabastust anda, teadlikud asjaolust, et PCC oli juba toetust saanud.

(270) Peale selle ei ole erimajandustsooni luba eraldiseisev akt ja selles on viidatud mitmesugustele muudele õigussätetele, eeskätt erimajandustsoonide määrusele (põhjendus 252). Selles küsimuses juhib komisjon tähelepanu, et erimajandustsoonide määruses olid sätestatud abi ülemmäärad, suurtele investeerimisprojektidele lubatud maksimaalne abisumma ning nõue, et maksuvabastus koos mis tahes muu abiga ei tohi ületada regionaalabi ülemmäära (põhjendus 188). Erimajandustsoonide määruse nendes sätetes kehtestatud piirangud vastavad 2007. aasta suunistes abi kohta sätestatud piirangutele. Seepärast järeldab komisjon, et need erimajandustsooni loale lisatud sätted peaksid tagama, et erimajandustsooni loa alusel antava abi maksimumsumma ei ületa 2007. aasta suuniste kohaselt lubatud maksimumsummat.

([115]) Nagu on märgitud joonealuses märkuses nr 87, olid projekti kulud Siemensi hinnangul […] [66 340 000–80 340 000 eurot] – […] ettenägematuteks kuludeks, võttes arvesse võimalikku veamäära.

([116]) St 300 000 000 Poola zlotti (71 978 694 eurot) (nominaalväärtuses) või 271 513 408 Poola zlotti (65 143 935 eurot) (diskonteeritud väärtuses) (põhjendus 42).

([117]) Arvutatud Euroopa Keskpanga vahetuskursiga EUR/PLN 4,1679, mis kehtis 19. veebruaril 2013 (ELT C 49, 20.2.2013, lk 8).

(271) Neid asjaolusid arvesse võttes leiab komisjon, et selle abi summana, mida PCC võib maksuvabastuse vormis saada, tuleks käsitada projektile antava abi maksimumsummat, mis on arvutatud erimajandustsooni loal esitatud abikõlblike kulude alusel (põhjendus 267) ja millest on maha arvatud toetusena saadud summa (põhjendus 31).

(272) Võttes arvesse seda järeldust – mida kinnitavad Poola ametiasutused –, ei ületa projekti jaoks toetuse ja maksuvabastuse vormis antud, investeeringuteks ettenähtud regionaalabi kogusumma 2007. aasta suuniste alusel lubatud maksimaalset abisummat.

6.2.2.3. Järeldus: punkt 67

(273) Põhjendustes 259–272 esitatud kaalutlusi arvesse võttes järeldab komisjon, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste punkti 67 kohastele tingimustele.

6.2.3. *Abimeetmete vastavus 2007. aasta suuniste punktile 71*

(274) 2007. aasta suuniste punktis 71 ([118]) on sätestatud, et kui abi antakse samaaegselt mitme regionaalabi kava alusel või koos sihtotstarbelise üksikabiga, kehtivad abi ülemmäärad abi kogusumma suhtes.

(275) Võttes arvesse põhjendustes 271 ja 272 esitatud järeldusi, märgib komisjon, et PCC-le anti toetust ja maksuvabastust koos üksnes tingimusel, et need ei ületa abi lubatavat ülemmäära 2007. aasta suuniste alusel. Maksuvabastuse kujul antava abi kumuleerimist muus vormis abiga jälgib ja hoiab kontrolli all pädev maksuhaldur, kes saab tulemuslikult veenduda, et abi ei taotleta ülemäärases summas, ning kohaldada karistusi juhul, kui nõudeid ei täideta (põhjendus 207). Lisaks märgib komisjon, et PCC on seni maksuvabastuse kujul abi saanud märksa väiksemas summas kui võimalik maksimumsumma (põhjendus 192), mistõttu ei ole tal erilisi kahtlusi PCC-le antava abi kumuleerimise jälgimise suhtes.

(276) Seega järeldab komisjon, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste punkti 71 tingimustele.

6.2.4. *Vastavus 2007. aasta suuniste nõuetele*

(277) Seepärast järeldab komisjon, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste punktide 38, 67 ja 71 tingimustele (põhjendused 257, 273 ja 276). Komisjon tuletab meelde, et menetluse algatamise otsuses väljendas ta kahtlust üksnes selle suhtes, kas abimeetmed vastavad nendele punktidele (põhjendus 228). Arvestades, et ta ei tõstatanud kahtlusi seoses abimeetmete vastavusega nende suuniste teistele sätetele, andis ta kaudselt mõista, et tal ei ole selle suhtes kahtlusi ([119]). Kahtluste vältimiseks märgib komisjon aga, et tema järelduse kohaselt vastavad abimeetmed 2007. aasta suuniste muudele nõuetele järgmistel põhjustel:

a) abimeetmeid ei rakendata raskustes olevate ettevõtjate suhtes, nagu on ette nähtud punktiga 9 (põhjendused 30 ja 40);

b) abimeetmetega anti panus ühtsesse piirkonnastrateegiasse, nagu on ette nähtud punktiga 10. Eeskätt anti toetust rakenduskava alusel (põhjendus 31), samal ajal kui maksuvabastust anti poliitika alusel, mis käsitleb erimajandustsoonide loomist arengu kiirendamiseks (põhjendus 36). Peale selle ei tekita abimeetmed lubamatuid konkurentsimoonutusi (põhjendus 311);

([118]) Punkt 71 on sõnastatud järgmiselt: „Abi osatähtsuse ülemmäärad, mis on sätestatud punktides 4.1 ja 4.3, kehtivad abi kogusumma suhtes, kui:
— abi antakse samaaegselt mitme regionaalabi kava alusel või koos erakorralise abiga;
— abi saadakse kohalikest, piirkondlikest, riiklikest või ühenduse vahenditest.“

([119]) Peale selle ei saadud ametliku uurimise käigus kolmandatelt isikutelt märkusi, kus oleks mõista antud, et komisjonil peaks olema kahtlusi selle suhtes, kas abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste muudele sätetele.

c) abimeetmed on seotud alginvesteeringuga, nagu on ette nähtud punktiga 34 (põhjendus 18);

d) abisumma on arvutatud materiaalsetele investeeringutele tehtud kulutuste põhjal, nagu on ette nähtud punktiga 36 (põhjendused 18 ja 267);

e) abi on antud toetuse ja maksuvabastuse kujul, nagu on ette nähtud punktiga 37 (põhjendused 23 ja 35);

f) PCC kandis vastavalt punktile 39 enam kui 25 % projekti abikõlblikest kuludest nii, et see ei hõlmanud avaliku sektori toetust (põhjendus 40);

g) abimeetmete suhtes kohaldatav abi osakaal on arvutatud toetuse brutoekvivalendina, nagu on ette nähtud punktiga 40 (põhjendused 267 ja 272); ning

h) omandatud varad on uued, nagu on ette nähtud punktiga 54 (põhjendus 18).

(278) Seega järeldab komisjon, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste kohastele põhimõttelistele siseturuga kokkusobivuse nõuetele.

6.2.5. *2007. aasta suuniste punkti 68 kohaldamine*

(279) Kuna komisjon järeldas, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste põhimõttelistele nõuetele (põhjendus 278), peab komisjon nüüd hindama, kas nende suuniste punkti 68 alusel on vajalik abimeetmete süvahindamine.

(280) 2007. aasta suuniste punkti 68 ([120]) kohaselt peab komisjon juhul, kui kõigist allikatest saadava abi kogusumma ületab 75 % künnist (põhjendus 97), kontrollima punkti 68 alapunktide a ja b kohaste kriteeriumite täitmist. Kui abi vastab punkti 68 alapunktides a või b esitatud tingimustele, saab abi heaks kiita ainult pärast süvahindamist.

(281) Käesoleval juhul vastab kohaldatav 75 % künnis summale 30 miljonit eurot. Nagu PCC märkis, ei vaidle ta sellele vastu (põhjendus 97). PCC-le anti projekti jaoks abi maksimaalselt summas 23 028 787 eurot (95 981 681 Poola zlotti) (põhjendused 267–272). Seega ei ületa kõigist allikatest saadud abi kogusumma 75 % künnist.

(282) Seega järeldab komisjon, et punkt 68 ei ole kohaldatav ning et 2007. aasta suuniste punkti 68 alapunktides a ja b sätestatud kriteeriumite täitmist ei ole vaja kontrollida. Seepärast ei ole PCC-le antud abi puhul vaja teha süvahindamist kooskõlas punktis 68 sätestatud kriteeriumitega.

6.2.6. *Tasakaalustatuse kriteeriumi kontroll*

(283) Seepärast on komisjon teinud järelduse, et abimeetmed vastavad tingimustele, mis on sätestatud 2007. aasta suuniste punktis 38 (põhjendus 257), punktis 67 (põhjendus 273) ja punktis 71 (põhjendus 276). Seega vastavad need põhimõtteliselt nende suuniste nõuetele siseturuga kokkusobivuse kohta. Peale selle on komisjon järeldanud, et abimeetmete puhul ei ole vaja teha süvahindamist 2007. aasta suuniste punkti 68 alusel (põhjendus 282).

([120]) Punkt 68 on sõnastatud järgmiselt:
„Kui kõigist allikatest saadav abi ületab 75 % abi ülemmäärast, mida 100 miljoni euro suuruse abikõlbliku investeeringu korral võib saada vastavalt abi andmise hetkel kehtivas heakskiidetud regionaalabi kaardis leiduvale suurte ettevõtete suhtes kohaldatavale abi tüüp-piirmäärale, ja kui:
(a) abisaaja arvele langeb üle 25 % asjaomaste toodete läbimüügist asjaomastel turgudel enne investeeringu tegemist või tema osa pärast investeeringu tegemist on üle 25 %, või
(b) projektiga saavutatud tootmisvõimsus mõõdetuna vaatlusaluse toote nähtavat tarbimist käsitlevate andmete […] alusel on üle 5 % turu suurusest, välja arvatud juhul, kui nähtava tarbimise keskmine aastane kasvumäär viimasel viiel aastal ületab Euroopa Majanduspiirkonna SKT keskmise aastase kasvumäära,
siis kiidab komisjon investeeringuteks ettenähtud regionaalabi heaks alles pärast üksikajalikku kontrollimist, mis järgneb asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse algatamisele, kontrollides, et abi oleks vajalik investeeringule ergutava mõju avaldamiseks ning et abimeetmest saadav kasu ületaks konkurentsimoonutuste mõju liikmesriikide vahelisele kaubandusele“ (joonealused märkused on eemaldatud).

(284) Olenemata punkti 68 kohaste kriteeriumite kontrollimise tulemusest, peab komisjon selleks, et teha järeldus abimeetmete siseturuga kokkusobivuse kohta 2007. aasta suuniste alusel, kindlaks tegema, kas abi positiivne mõju kaalub üles selle negatiivse mõju, kui tal on selle suhtes kahtlusi ([121]).

(285) Komisjon märgib, et Poola andis toetuse 2012. aasta aprillis ja maksuvabastuse 2013. aasta veebruaris. Seega on asjakohane hinnata faktilisi asjaolusid ja kättesaadavaid andmeid selle aja seisuga.

6.2.6.1. Kasu piirkonnale

(286) Komisjon märgib, et projekt aitab oluliselt kaasa regionaalarengule, mis on eesmärk sellise regionaalabi puhul nagu vaatlusalused abimeetmed. Eeskätt juhib komisjon tähelepanu järgmisele projektist saadavale kasule, mida oli võimalik abimeetmete võtmise ajal ette näha:

a) projekt asub punkti a alal, kus perioodil 2007–2013 oli SKP elaniku kohta vaid 47,52 % EL 25 keskmisest. Peale selle on see konkreetne piirkond, kus projekt asub, isegi ebasoodsamas olukorras kui piirkond tervikuna ning enne investeeringuid oli sealne tööpuuduse määr 21,6 %, kusjuures 46 % töötutest olid pikaajalised töötud (põhjendus 135);

b) projektiga on loodud ligikaudu 150 otsest töökohta, sealhulgas kõrgelt kvalifitseeritud spetsialistidele, samuti kaudseid töökohti ning ärivõimalusi tarnijatele ja koostööpartneritele (põhjendused 148–157, 165, 168 ja 211). Eeskätt pakub PCC töötajatele koolitusvõimalusi (põhjendus 147). PCC teeb koostööd ülikoolide ja üliõpilaste ringkondadega (põhjendus 137);

c) PCC edendab oma teadus- ja arendustegevusega piirkonnas ja tööstusharus innovatsiooni, teadmiste levikut ning uute protsesside ja organisatsiooniliste lahenduste kasutuselevõttu, sealhulgas monokloroäädikhappe tehnoloogia valdkonnas. PCC teadustegevuse tulemused on tehtud kättesaadavaks tiheda koostöö raames kohalike õppeasutuste, kõrgkooli lõpetanute ja üliõpilastega (põhjendused 138, 151, 155, 158, 160, 163, 164, 166 ja 212);

d) projekti tehtud investeering soodustab teiste ettevõtjate täiendavaid investeeringuid ja ettevõtlust piirkonnas (põhjendused 138, 158, 159, 161 ja 162);

e) investeeringuga on loodud märkimisväärne koostoime PCC kontserni teiste tehastega – see aitab vähendada elektritarbimist ja CO_2 heidet ning vähendab vajadust ohtlike materjalide autoveo järele (põhjendused 139, 154, 164, 166 ja 213); ning

f) projekt toob olulist maksutulu riigieelarvesse, parandab piirkonna tööstustaristut, soodustab kohalikku ettevõtlust, aitab vähendada tööpuudust ning suurendada piirkondlikku, riigi tasandi ja rahvusvahelist koostööd (põhjendused 141, 148, 159, 162 ja 163).

6.2.6.2. Võimalik negatiivne mõju: ülevõimsus

(287) Komisjon märgib, et kaebuse esitaja väite kohaselt on projekt suunatud ülevõimsuse all kannatavale turule (põhjendus 51).

(288) Selleks et hinnata, kas projekt oli suunatud ülevõimsuse all kannatavale turule ja kui oli, siis kuidas see mõjutab tasakaalustatuse kriteeriumi kontrolli, tuleb esmalt kindlaks teha asjaomane turg ja geograafiline turg.

6.2.6.2.1. Asjaomane tooteturg

(289) Komisjon märgib, et kaebuse esitaja väite kohaselt on asjaomane tooteturg ultrapuhta monokloroäädikhappe turg (põhjendus 51 ning menetluse algatamise otsuse põhjendused 135 ja 136), Poola ja PCC väite kohaselt aga monokloroäädikhappe turg tervikuna (põhjendused 105–108 ja 209).

([121]) Kohtuotsus, Üldkohus, 10. juuli 2012, Smurfit Kappa *vs.* komisjon, T-304/08, ECLI:EU:T:2012:351, punktid 89–91.

(290) Komisjon tuletab meelde, et 2007. aasta suuniste punkti 69 kohaselt hõlmab asjaomane tooteturg „kõnealust toodet ja selliseid asendustooteid, mida käsitlevad asendustootena kas tarbijad (toote omaduste, hinna ja kasutusotstarbe põhjal) või tootja (lähtuvalt tootmise sisseseade paindlikkusest)“ (rõhuasetus lisatud). Seega on komisjon arvamusel, et kui tarbija või tootja peab eri puhtusastmega monokloroäädikhappe tooteid asendatavaks, tuleks neid käsitada osana samast tooteturust.

(291) Esiteks märgib komisjon, et Poola esitatud eri turuaruannetes (põhjendused 217–219) ei eristatud toodet puhtusastmete järgi, vaid monokloroäädikhappe turgu vaadeldi tervikuna. Peale selle ei ole ka kaebuse esitajalt esialgse uurimise etapis saadud turuteabes (vt menetluse algatamise otsuse põhjendus 26) puhtusastmeid eristatud, vaid osutatud on kogu monokloroäädikhappe turule. Varasemates otsustes leidis komisjon, et tema arvates ei ole piisavalt alust jagada tooteturg eri puhtusastmete järgi segmentideks, ning vaatles monokloroäädikhappe turgu tervikuna ([122]).

(292) Mis puudutab nõudlust, siis märgib komisjon, et kaebuse esitaja väite kohaselt on monokloroäädikhappe toodete puhul olemas vähemalt kaks eraldiseisvat turgu: üks turg kahe kõrgeima puhtusastmega toodetele ja teine turg kahe madalaima puhtusastmega toodetele (menetluse algatamise otsuse põhjendus 136); PCC aga väidab, et see, millise puhtusastmega monokloroäädikhapet kasutatakse, oleneb kliendi valikutest, mitte toote omaduste, hinna ja kavandatava kasutusalaga seotud piirangutest (põhjendus 105). Komisjon märgib, et monokloroäädikhappe üldkasutusalad (põhjendus 21) on olenemata puhtusastmest suuresti samad. Mõne konkreetse kasutusala puhul võivad kliendid eelistada kõrgema puhtusastmega monokloroäädikhapet.

(293) Mis puudutab pakkumist, siis märgib komisjon, et nii kaebuse esitajal, Nouryonil (endise nimega Akzo Nobel) kui ka PCC-l on tänu tootmisseadmetele täielik paindlikkus toota kõigi puhtusastmetega monokloroäädikhapet (põhjendus 106). Seepärast tundub, et pakkumise poolel tuleks monokloroäädikhappe eri puhtusastmeid käsitada asendatavana. Võttes arvesse asjaolu, et pakkumise poolel on asendatavus väga suur ning et puuduvad olulised märgid, mis viitaksid asendatavuse puudumisele nõudluse poolel, järeldab komisjon seega, et ei ole asjakohane monokloroäädikhappe turgu täiendavalt osadeks jagada ning et asjaomane turg on monokloroäädikhappe turg, olenemata puhtusastmest.

6.2.6.2.2. Asjaomane geograafiline turg

(294) Komisjon märgib, et kaebuse esitaja väite kohaselt on asjaomane geograafiline turg EMP (põhjendus 51), samal ajal kui Poola ja PCC väite kohaselt moodustab geograafilise turu piirkond, mis hõlmab vähemalt EMPd, Põhja-Ameerikat ja Lõuna-Ameerikat (põhjendused 109–112 ja 209).

(295) Komisjon juhib tähelepanu, et varasemas otsustuspraktikas ei ole selle kohta lõplikke järeldusi tehtud. Kuigi 1994. aasta otsuses ettevõtete Akzo ja Nobel Industries ühinemise kohta ([123]) pidas komisjon asjakohaseks keskenduda monokloroäädikhappe Lääne-Euroopa turule, siis 2020. aastal märkis ta, et see turg ei pruugi olla enam asjakohane, ning jättis monokloroäädikhappe geograafilise turu määratluse küsimuse lahtiseks ([124]).

(296) Esiteks märgib komisjon, et (liidus asuv) kaebuse esitajal endal tundub olevat suures mahus eksport vähemalt Põhja- ja Lõuna-Ameerika turgudele (põhjendus 111). See paistab olevat vastuolus tema väitega, et turg piirdub EMPga.

([122]) Komisjoni 19. jaanuari 2005. aasta otsus K(2004) 4876 lõplik EÜ asutamislepingu artiklis 81 ja EMP lepingu artiklis 53 sätestatud menetluse kohta, juhtum nr COMP/E-1/.37.773 – monokloroäädikhape (ELT L 353, 13.12.2006, lk 12, http://data.europa.eu/eli/dec/2006/897/oj); komisjoni 10. jaanuari 1994. aasta otsus juhtumi IV/M.390 kohta – AKZO / Nobel Industries, punkt 12; komisjoni 23. juuni 2020. aasta otsus C(2020) 4294 final juhtumi M.9756 kohta – Nouryon/CP Kelco, punkt 42.

([123]) Komisjoni 10. jaanuari 1994. aasta otsus juhtumi IV/M.390 kohta – AKZO / Nobel Industries, punkt 13.

([124]) Komisjoni 23. juuni 2020. aasta otsus C(2020) 4294 final juhtumi M.9756 kohta – Nouryon/CP Kelco, punktid 50–52.

(297) Komisjon märgib, et Euroopa ja USA vahel tundub toimuvat ulatuslik monokloroäädikhappe kaubandus. SRI 2011. aasta aruande ([125]) kohaselt oli 2010. aastal 43 % USAs tarbitud monokloroäädikhappest imporditud, kusjuures sellest impordist pärines 69 % Saksamaalt ja 24 % Madalmaadest ([126]). Samuti on tõendeid märkimisväärse kaubavahetuse kohta Euroopa ja ülejäänud Põhja-Ameerika vahel. SRI 2011. aasta aruande kohaselt impordib Kanada – kus omamaiseid monokloroäädikhappe tootjaid ei olnud – Rootsist, Madalmaadest ja Saksamaalt; ([127]) samal ajal kui Mehhiko on samuti importinud toodet Saksamaalt ([128]). Lisaks tundub, et ka Kesk- ja Lõuna-Ameerika riigid impordivad Euroopast suurtes kogustes monokloroäädikhapet. Näiteks oli 2010. aastal 34 % Argentinasse suunatud impordist pärit Saksamaal, samal ajal kui monokloroäädikhapet importisid ka Brasiilia ja Colombia ([129]).

(298) Nagu Poola ja PCC märgivad (põhjendused 112 ja 209), on samuti alust väita, et geograafiline turg on isegi suurem kui Euroopa ja Ameerika. Näiteks on SRI 2011. aasta aruandes märgitud, et 2006. aastal oli enamik Lääne-Euroopasse suunatud impordist pärit Jaapanist (41 %) ja Indiast (39 %), samal ajal kui alatest 2008. aastast oli peaaegu kogu import pärit Indiast; kõnealune import Lääne-Euroopasse on aga endiselt üpris väike. 2010. aastal oli suur osa Lääne-Euroopa ekspordist suunatud USAsse, Argentinasse ja Lõuna-Aafrikasse ([130]). Tecnon Orbichemi aruande kohaselt on monokloroäädikhappe turg aga üleilmne turg ([131]). Nagu PCC ja Poola märkisid (põhjendused 112 ja 209), võib eeldada, et Aasia tootjad keskenduvad Euroopa- ja Ameerika-välistele turgudele. Samal ajal on selge, et vähemalt Euroopa ja Ameerika vahel toimub stabiilne monokloroäädikhappe kaubandus.

(299) Komisjon järeldab, et monokloroäädikhappe turg ei piirdu EMP-ga. Komisjon aga märgib, et oma hinnangu tegemiseks ei pea ta asjaomast geograafilist turgu täpselt määratlema (lisaks asjaolule, et see asjaomane turg on laiem kui EMP), sest see, mil määral asjaomane geograafiline turg ulatub EMP-st kaugemale, ei mõjuta oluliselt komisjoni tehtava asjaomaste turusuundumuste analüüsi tulemusi (põhjendused 301–305).

6.2.6.2.3. Turusuundumused

(300) Oma kaebuses väitis kaebuse esitaja, et monokloroäädikhappe turul valitseb ülevõimsus ning et projekt suurendaks seda ülevõimsust veelgi.

(301) Esiteks märgib komisjon, et kaebuse esitaja edastatud andmed (vt menetluse algatamise otsuse põhjendus 26) ei toeta väidet, et monokloroäädikhappe turul valitses PCC investeerimisotsusele eelnenud aastatel struktuuriline ülevõimsus. Selle asemel nähtub esitatud arvandmetest, et turul oli nõudlus suhteliselt stabiilne (kui mitte arvestada 2008. aasta finantskriisi vahetut mõju), liidust kolmandatesse riikidesse suunatud eksport võrdlemisi suur ja stabiilne ning import väga väike. Tootmismahud (osakaaluna koguvõimsusest) püsisid Euroopas stabiilsena. Komisjon märgib, et asjaolu, et nõudlus on väiksem kui absoluutne tootmisvõimsus, ei ole iseenesest märk struktuurilisest ülevõimsusest, eeskätt võttes arvesse tõsiasja, et tegelik võimsus on väiksem kui nimivõimsus, nagu PCC ja Poola rõhutasid (põhjendused 130 ja 224) ([132]). Samamoodi ei näita struktuurilist ülevõimsust asjaolu, et Euroopas oli nõudlus väiksem kui tegelik toodang või võimsus, pidades silmas, et märkimisväärne osa Euroopa toodangust eksporditi ning et see eksport püsis aastate lõikes suhteliselt stabiilsena. Seega ei tõenda kaebuse esitaja edastatud andmed komisjoni arvamuse kohaselt seda, et PCC investeeringu tegemise ajal valitsuses turul ülevõimsus.

(302) Mis puudutab väidet, et projekt suurendaks ülevõimsust veelgi, siis märgib komisjon esiteks, et (nagu on osutatud eespool) enne investeeringut ei iseloomustanud turgu struktuuriline ülevõimsus. Komisjon hindas siiski, kas investeering võiks kaasa tuua ülevõimsuse.

([125]) Lk 16.
([126]) Kaebuse esitaja asub Saksamaal ja Nouryon (endise nimega Akzo Nobel) Madalmaades.
([127]) Lk 18.
([128]) Lk 20. Ajavahemikul 2001–2006 oli 70 % Mehhikosse suunatud impordist pärit Saksamaalt, ent 2010. aastaks moodustas 58 % impordist Indiast pärit import.
([129]) SRI 2011. aasta aruande lk 21.
([130]) Lk 25.
([131]) Lk 59.
([132]) Seda kinnitab Tecnon Orbichemi aruanne, mille kohaselt võib eeldada, et tegelik võimsus on 90–95 % nimivõimsusest või isegi väiksem.

(303) Komisjon tuletab meelde, et projekti algselt kavandatud nimitootmisvõimsus oli 42 kt aastas (põhjendus 18). Selle tegelik tootmisvõimsus on aga hinnangute kohaselt [34–40] kt aastas (põhjendused 130 ja 224). On tõsi, et kui kohalik nõudlus ja eksport jääks samaks, tooks see turule suure tootmisvõimsuse. Nagu aga PCC ja Poola märkisid, tuleks tootmisvõimsuse lisandumist hinnata vastavalt turunõudluse väljavaadetele investeeringu tegemise ajal ([133]).

(304) Poola esitatud sõltumatutes aruannetes, mis olid kättesaadavad abimeetmete rakendamise ajal, on esitatud prognoosid 2015. aasta kohta. SRI 2011. aasta aruande kohaselt võis ajavahemikul 2010–2015 oodata monokloroäädikhappe aastase tarbimise absoluutset kasvu kõigil põhiturgudel järgmistes mahtudes: ainult Euroopas [14–16,5] kt, Euroopa ja USA koondarvestuses [18–22] kt, Euroopa ja Põhja-Ameerika koondarvestuses [20–24] kt, Euroopa ja Ameerika koondarvestuses [22–27] kt ning üleilmsel tasandil [150–180] kt (põhjendus 218). Selle tulemusena oli oodatav üldine aastane kasvumäär aastatel 2010–2015 positiivne (arvestades mahtu): Euroopa puhul [1,4–1,6] %, Euroopa ja USA puhul [1,4–1,6] %, Euroopa ja Põhja-Ameerika puhul [1,4–1,6] %, Euroopa ja Ameerika puhul [1,4–1,6] % ning üleilmsel tasandil [3,2–3,7] %.

(305) Tecnon Orbichemi aruandes esitati aga prognoosid aastateks 2010–2015; selle kohaselt pidi monokloroäädikhappe tarbimise maht suurenema Euroopa puhul [14–15,2] kt võrra, Euroopa ja Põhja-Ameerika puhul [22–26] kt võrra, Euroopa ja Ameerika puhul [30–33] kt võrra ning üleilmsel tasandil [90–105] kt võrra aastas (põhjendus 219). Selle tulemusena oli oodatav üldine aastane kasvumäär aastatel 2010–2015 positiivne: Euroopa puhul [1,3–1,5] %, Euroopa ja Põhja-Ameerika puhul [1,4–1,6] %, Euroopa ja Ameerika puhul [1,7–1,9] % ning üleilmsel tasandil [2,6–2,8] %. Sama aruande kohaselt oli üldine kasvumäär positiivne viieaastasel perioodil 2010–2014: Euroopa puhul [1,2–1,4] %, Euroopa ja Põhja-Ameerika puhul [1,4–1,6] %, Euroopa ja Ameerika puhul [1,6–1,9] % ning üleilmsel tasandil [2,7–3] %.

(306) Komisjon märgib, et turu kasvu prognoosid ajal, mil abimeetmed võeti, põhinesid hinnangulistel andmetel. Komisjon tuletab meelde, et kuigi põhjendustes 304 ja 305 osutatud aruannetes oli juba prognoositud turu kasvu, olid teised aruanded selles osas isegi veel optimistlikumad. PCC tellimusel koostatud aruannetes, mis pärinevad investeerimisotsuse tegemise ajast, on näiteks osutatud isegi kõrgemale oodatavale kasvumäärale – Euroopa ja Põhja-Ameerika monokloroäädikhappe turul [1,9–2,3]–[3–3,6] % aastatel 2010–2015 –, samuti sarnastele kasvumääradele tootmisahela järgmise etapi toodete turgudel (põhjendus 220).

(307) Komisjon märgib samuti, et ajal, mil PCC projekti ette võttis, peeti monokloroäädikhappe turgu investoritele atraktiivseks turuks, kuna nii kaebuse esitaja kui ka Akzo Nobel olid teatanud investeeringutest, et suurendada tootmisvõimsust projektiga seotud tööde alustamisele eelnenud ja järgnenud aastatel (põhjendused 132 ja 223). See kinnitab seega seda, et monokloroäädikhappe ja selle tootmisahela järgmise etapi toodete turgudel oli oodata kasvu ning et need olid võimelised turule lisanduvat tootmisvõimsust vastu võtma (põhjendused 129, 131, 133, 133 ja 217–220).

(308) Seepärast leiab komisjon põhjendustes 301–307 esitatud kaalutlusi arvesse võttes, et monokloroäädikhappe nõudluse puhul oli investeeringule järgnenud aastatel oodata kasvu, olenemata hinnatavast geograafilisest turust. Ajal, mil abimeetmed PCC heaks võeti, ei olnud monokloroäädikhappe turg seega absoluutses languses ega kannatanud struktuurilise ülevõimsuse all ning võttes arvesse turu kasvuprognoose, mida toetavad tõendid, ei olnud oodata, et see on edaspidi absoluutses languses või kannatab struktuurilise ülevõimsuse all, arvestades ka projektiga loodud tootmisvõimsust.

(309) Mis puudutab abi positiivse ja negatiivse mõju tasakaalustatust, siis märgib komisjon viimase aspektina, et kaebuse esitajal ja Akzo Nobelil olid märkimisväärsed turuosad, olenemata asjaomasest piirkonnast. SRI 2011. aasta aruande kohaselt langes 2010. aastal kaebuse esitaja ja Akzo Nobeli arvele ligikaudu 97 % tootmisvõimsusest Euroopa turul, 74 % tootmisvõimsusest Euroopa ja Põhja-Ameerika turul ning 73 % toomisvõimsusest Euroopa ja Ameerika turul. Nende kahe turuosalise turgu valitsevale seisundile osutati ka Tecnon Orbichemi aruandes, kus

([133]) Komisjon märgib, et CEFICu andmebaasi Chemdata International andmetel põhinevas 2018. aasta aruandes („Facts & Figures of the European Chemical Industry“) (joonealune märkus nr 73) on osutatud, et „2009. aastal vähenes [keemiatööstuse] müügitulu võrreldes 2008. aasta algse väärtusega enam kui viiendiku võrra. 2010. aastal hakkas majandus taastuma ja keemiatööstuses võis täheldada järkjärgulist elavnemist …“

märgiti, et Akzo Nobel on „ülemaailmsel tasandil juhtiv turuosaline“ ja kaebuse esitaja „suuruselt teine turuosaline“. Selles aruandes prognoositi, et ajavahemikul 2012–2013 (mil projektiga seotud abimeetmed võeti) kuulus kaebuse esitajale ja Akzo Nobelile koos arvestatuna 92 % Euroopa turust, 73 % Euroopa ja Põhja-Ameerika turust ning 71 % Euroopa, Põhja-Ameerika ja Lõuna-Ameerika turust. Komisjon juhib tähelepanu, et kaebuse esitaja ja Akzo Nobel olid varem ([134]) tegutsenud monokloroäädikhappe turul kartellina (põhjendus 125). Projekt andis PCC-le võimaluse siseneda monokloroäädikhappe turule, kus olid varem duopoolses turgu valitsevas seisundis kaebuse esitaja ja Akzo Nobel. Seega oli PCC turuletulekul reaalne potentsiaal parandada konkurentsitingimusi monokloroäädikhappe ostjate jaoks (põhjendused 125, 126 ja 215).

6.2.6.3. Tasakaalustatuse kriteeriumi kontrollimise tulemused

(310) Seepärast märgib komisjon, et ajal, mil PCC projekti ette võttis ja selleks abi sai, ei olnud monokloroäädikhappe turg absoluutses languses ning prognooside kohaselt oli sellel lühiajalises perspektiivis oodata kasvu. See nähtub sõltumatutest aruannetest, mis pärinevad abimeetmete rakendamise ajast, ning asjaolust, et teised turuosalised tegid tol ajal investeeringuid tootmisvõimsuse suurendamiseks. Projekt on toonud piirkonnale märkimisväärset kasu, samuti parandas uue osaleja sisenemine duopoolsele monokloroäädikhappe turule turutingimusi. Komisjon märgib, et monokloroäädikhappe turul duopoolses seisundis olevad ettevõtjad tegutsesid turul varem kartellina.

(311) Seega järeldab komisjon, et abimeetmete positiivne mõju kaalub üles kõnealuste meetmete võimaliku negatiivse mõju konkurentsile ja kaubandusele ning et abimeetmed ei tooks kaasa lubamatuid konkurentsimoonutusi.

6.2.7. *Järeldus siseturuga kokkusobivuse kohta 2007. aasta suuniste alusel*

(312) Komisjon järeldab, et abimeetmed vastavad 2007. aasta suuniste põhimõttelistele kokkusobivuskriteeriumitele ega nõua nende suuniste punkti 68 kohast süvahindamist (põhjendus 283). Komisjon järeldab samuti, et abi positiivne mõju kaalub üles selle negatiivse mõju (põhjendus 311). Seega järeldab komisjon, et abimeetmed on siseturuga kokkusobivad ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel tõlgendatuna kooskõlas 2007. aasta suunistega.

(313) Kuna komisjoni järelduse kohaselt on abimeetmed 2007. aasta suuniste alusel siseturuga kokkusobivad, ei ole vaja hinnata, kas need vastavad muudes kokkusobivuse õiguslikes alustes (nagu määrus 800/2008) sätestatud kriteeriumitele.

7. **JÄRELDUS**

(314) Komisjon leiab, et toetus ja maksuvabastus, mida Poola PCC-le projektiga seoses andis, on siseturuga kokkusobivad ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a alusel tõlgendatuna kooskõlas 2007. aasta suunistega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Riigiabi, mida Poola andis PCC-le summas kuni 95 981 681 Poola zlotti (23 028 787 eurot) (diskonteeritud väärtus) on siseturuga kokkusobiv Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a tähenduses.

([134]) Kartelli käsitleva otsuse artikli 1 kohaselt osalesid Akzo Nobeli kontserni kuuluvad äriühingud kartellis 1. jaanuarist 1984 kuni 7. maini 1999, Hoescht AG ajavahemikul 1. jaanuarist 1984 kuni 31. juunini 1997 ning Clariant AG ajavahemikul 1. juulist 1997 kuni 7. maini 1999 (Hoescht ja Clariant on kaebuse esitaja õiguseellased).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel, 23. jaanuar 2025

Komisjoni nimel
juhtiv asepresident
Teresa RIBERA